C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka (2)\Svandrlik_Miroslav-Cerni_baroni_09-Stolety_major_Terazky.pdb

PDB Name: Svandrlik Stoletý major Terazky
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 21.10.2007
Modification Date: 21.10.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Miloslav Švandrlík
Stoletý major Terazky

Obsah
KAPITOLA 1
TĚŽCE RANĚNY MAJOR
KAPITOLA 2
NA NEMOCNIČNÍM LŮŽKU
KAPITOLA 3
TRI MUŽI TRPÍ
KAPITOLA 4
MAJOR V BAVORÁKU
KAPITOLA 5
V ZAJETI VZPOMÍNEK
KAPITOLA 6
BUD PŘIPRAVEN!
KAPITOLA 7
INSPIRACE
KAPITOLA 8
UHOŘ NA BAZALCE
KAPITOLA 9
VNUČKA VELIKÁNOVA
KAPITOLA 10
CHRÁPAJÍCÍ STARCI
KAPITOLA 11
POMOZ KAMARÁDOVI!
KAPITOLA 12
DVA NA PROCHÁZCE
KAPITOLA 13
UČITEL ANPOŠ V PLNÉ SÍLE
KAPITOLA 14
ZÁVAZNÝ PROBLÉM
KAPITOLA 15
CESTA DO MODRÁN
KAPITOLA 16
NESPOKOJENY MAJOR
KAPITOLA 17
CESTA Z MODRÁN
KAPITOLA 18
SMILNÍK
KAPITOLA 19
KULAK A RUDÍ NÁMOŘNICI
KAPITOLA 20
RESI SE PROBLÉM
KAPITOLA 21
RODÍ SE STRATEGIE
KAPITOLA 22
NADĚJE BY BYLA
KAPITOLA 23

RÁNO RANÍČKO
KAPITOLA 24
TORNU NA ZÁDA, OPAL DO KAPSY
KAPITOLA 25
CESTA DO MASTNÉ LHOTY
KAPITOLA 26
UČITEL SI VÍ RADY
KAPITOLA 27
ŠOKOVANÝ KULAK
KAPITOLA 28
CO S HROBKOU?
KAPITOLA 29
UČITEL NA ŠIKMÉ PLOŠE
KAPITOLA 30
SETKÁNÍ U VODY
KAPITOLA 31
BRACHA SE VYPAŘIL
KAPITOLA 32
TRAGÉDIE V PODZÁMČÍ
KAPITOLA 33
PO FUNUSU
KAPITOLA 34
RUKA V RUKÁVĚ
KAPITOLA 35
KRÁSNÉ VYHLÍDKY
KAPITOLA 36
SETKANÍ
KAPITOLA 37
ZA VŠÍM HLEDEJ ŽENU
KAPITOLA 38
LÁSKA MÍŘÍ KE HVĚZDÁM
KONEC

KAPITOLA 1
TĚŽCE RANĚNÝ MAJOR

"Major Haluška plus pět mužů se nedostavili k obědu!" hlásila sestra Žofie a tvářila se pobouřeně. "Zase budeme mít na krku nějaký malér. Určitě se s dědky plíží někde v mlází a chystá se obsadit nepřátelský objekt. Posledně vzali ztečí rozhlednu a pana Malečka museli odvézt do nemocnice."
"Už nám to trápení s vitálním stařík em skončí," uklidňovala ji vedoucí domova důchodců sestra Amálie, "přijedou si pro něj příbuzní z Modřan. Poskytnou mu láskyplné ubytování ve své vile a my si užijeme blaženého klidu."
"Já na něj hned tak nezapomenu!" hučela sestra Žofie, "spíše si myslím, že se mi o něm bude v noci zdát. Považte, co nám tady všechno provedl! Stromy pokácel, ze stařík ů chtěl udělat paradesantní jednotku a absolutně nedodržoval denní řád. Odmítal sladká jídla, zpíval neslušné písně a na sestru Magdalenu si dokonce dovoloval!"
"Jak dovoloval?" otázala se sestra Amálie.
"Činil jí snad nemístné návrhy?"
"Kdyby jen to!" zapýřila se sestra Žofie. "Ten starý nestydají sahal pod sukně! Takové skandální chování bych od vyššího důstojníka nikdy nečekala!"
"Je postižen stařeckou demencí," konstatovala vedoucí s povzdechem, "a vzhledem ke své dobré fyzické kondici by nám mohl značně zkomplikovat situaci. Naštěstí tomu předejdeme. Major odjede a jeho vliv na ostatní chovance pomine."
"Už aby to bylo!" zatoužila sestra Žofie. "Ale kde se ti ubozí starci vyskytují? Určitě po sobě někde metají šišky nebo se brodí potokem Bublavcem! Jen aby se nepřiblížili k samotě Křivá haluz - tam si koupili zlého psa."
Sestra Amálie starostlivě pokývala hlavou.
"Nikdo neví, jak se nám odchodem majora Halušky uleví," vzdychla. "Věnovali jsme mu veškerou péči, ale jeho stav je den ode dne horší. Je to nejproblematičtější stařec, jaký kdy byl svěřen do mé péče!" V té chvíli zazvonil telefon. Vedoucí se k němu nedočkavě vrhla a chtivě lapla po sluchátku. Na tváři se jí objevil úsměv, který však vzápětí totálně zvadl. Posléze sekla se sluchátkem tak, že telefon na stole poposkočil.
"Pro pana majora si dnes příbuzní nepřijedou," zahučela, "prý mají rozbité auto. Na naše nervy nikdo nebere ohled."
"A což toho neposedného starce dočasně přeložit do psychiatrické léčebny?" navrhla sestra Žofie. "Alespoň na několik dní…"
"Pan major by se určitě bránil!" domnívala se sestra Amálie. "Jeho vitalita poslední dobou mimořádně vzrostla. Bude třeba zatnout zuby a ve vší pokoře to s ním ještě chvilku vydržet. Jenom doufám, že jeho příbuzní dodrží slovo a

přijedou v nejkratším možném termínu."
Stalo se však něco úplně jiného. Obě pracovnice domova důchodců v Kudlíkově náhle zpozorněly. Vyrušil je podivný hluk na dvoře. Vzrušená změť hlasů je přiměla, aby se rozběhly zjistit a posoudit příčinu.
Spatřily scénu jako vystřiženou z válečného filmu. Pět zcela vysílených starců přinášelo na provizorních nosítkách nadávající oběť. Byl jí major Terazky, ležící na břiše. Šlo o naprostou nezbytnost, protože ze zadku mu trčel bytelný šíp, který si zřejmě nikdo z kmetů netroufl odstranit.
"Som ťažko raněny," hekal major, "ako vo vojně, keď má do řiti strielili Rusové. Terazky smě sa stali obeťou akýchsi teroristovi Co keď ten šíp bol otrávený?"
"Rychle zavolejte ošetřovatele Kubíčka!" zavelela sestra Amálie, "potřebujeme jeho odborný posudek."
"Známe takých lapiduchov!" chrčel major na nosítkách. "Bádajú, bádajú a nič něvybádajú! Kubíček je zasraly civil, ktorý ťažko raněného vojáka něvie ošetřit'!"
To byla svým způsobem pravda. Kubíček měl modrou knížku a nerozeznal svobodníka od generála. V domově dělal zřízence, skladníka a také ošetřovatele. To se projevovalo zejména tím, že důchodce, kteří měli natolik špatné sny, že v noci spadli z postele, opět ukládal na původní místo. Také se staral o prostatiky a vozil je do nedaleké nemocnice k cévkování. Jelikož byl člověkem svědomitým, dostavil se k případu raněného majora v rekordním čase. Ani válečný lapiduch by to nezvládl rychleji.
Terazky byl nicméně netrpělivý. "Stě shnilý a neuvědomělý!" vytkl příchozímu. "Kebych vykrvácal, čekal by vás vojenský sud."
Kubíček se poněkud zachvěl, ale vzápětí přistoupil k raněnému. Dotkl se šípu a Terazky zařval.
"Co to robíte?" otázal se. "Amputáciu rite něsmietě prevádzať bez umrtvenia! Na to sú předpisy! Stě snáď chirurg?"
"Ten šíp je z kuše," konstatoval Kubíček. "Kdo si tady hraje se středověkou zbraní?"
"Tady ne," odmítla jeho podezření sestra Amálie. "Pánové byli na výletě v lese."
"Na bojovém cvičeniu!" opravil ji major, skřípaje zuby. "Išli smě na zteč!"
Nyní se přidali i zbývající bojovníci, kteří pod velením zkušeného důstojníka plnili závažné, ale přísně tajné úkoly. O těch v této chvíli nemohou mluvit, protože jsou předmětem vojenského tajemství.
"Hej!" souhlasil Terazky. "Voják, ktorý prezradí vojenské tajomstvo, nieje žiadný voják. To je baba lebo diverzant! Som starý oficier, ale žiadné vojenské tajemstvo som nikedy něprezradil! Iba dvaraz, keď som bol ožratý ako zepelín!"
To bylo zajisté chvályhodné. Také nikdo se neodvážil mu to vymlouvat. Nicméně většinu přihlížejících zajímalo, jak ke zranění došlo.
"Prodírali jsme se mlázím," informoval bývalý dekoratér Ša-vrda, "a major Haluška kráčel v našem čele. Chtěli jsme dosahnout kóty 124, usilovný pochod jsme změnili v poklus a pak k tomu neštěstí došlo. Odkudsi přiletěl šíp a zasáhl pana majora do pozadí."
"Do řiti!" opravil ho Terazky. "Som ťažko raněný do řiti. Bol to teroristický útok!"
Nějak se tomu nechtělo věřit.
"Spíše bych to tipoval na pytláky!" soudil ošetřovatel Kubíček. "Četl jsem, že kuše často používají k lovu vysoké zvěře."
"Co je to taká kuša?" zajímal se major. "Bol som dobrý a statočný voják, ale nikedy som kusu nepotřeboval."
Kubíček se mu pokusil vysvětlit podstatu nebezpečné zbraně, ale velkého úspěchu nedosáhl.
"Na moju dušu," divil se Terazky, "prečo májů kusu? Kuša je něstandardná zbraň, ktorú nepoznal ani zbrojír Maršálek zo Zelenej Hory."
"Přesto jste raněn," vrátil se k původnímu problému Kubíček. "Je s tím třeba něco udělat. Jestli dobře snášíte bolest, pokusím se vám šíp vytrhnout."
"Bolest znášam," pravil Terazky, "ale vela při tem révu. Niekedy ako kráva. Som chrabrý, ale révu."
"No, to by konečně nemuselo vadit," mumlal ošetřovatel. "Lidí, kteří dovedou trpět mlčky, je málo. Hlavně že šíp bude venku."
"Přinesu nějakou dezinfekci," nabídla se sestra Žofie ochotně. "Co říkáte jódu?"
"Raděj rum!" poradil jí raněný major.
"Vypijem butelku rumu a budem revat méněj! Aj keď to bolí ako prasce!"
"To bude čím dál horší, pane majore," ujišťoval ho bývalý sedlák Homola. "Taková bolest se pěkně rozleží. Mne kopla kobyla do žebra a sotva jsem to zaznamenal. Pořádně to začalo bolet až druhej den a třetí den už jsem lezl po lustru."
"Prečo?" zeptal se major. "Po lustri lieze opica a nie voják! Keby vojáci liezli po lustroch, bola by armáda plná gašpicrov a bolo by třeba jú rozpustit."
"To se jen tak říká," vysvětloval Homola. "Ve skutečnosti jsem nelezl po lustru, ale řval jsem jako pavián. Po tvářích mi tekly slzy, jako kdybych celé odpoledne krouhal cibuli."
Tohle už major chápal. Tím více se ale začal domáhat rumu, na který dostal nezřízenou chuť.
"Keď som bol ťažko raněný vo válke," vzpomínal si, "při bojoch za Slovenský Stát a potem za Sovietský Svaz, dali mi borovičku a vodku. Ale aj rum je pře zraněného vojáka dobrý."
"Už se to nese!" oznámil Kubíček příchod sestry Žofie. "Vycucnete láhvinku a já vám vytrhnu šíp jako pávovi brko."
K tomu ale nedošlo. Postaral se o to hajný Breburda, který se celý uřícený přiřítil z honby za pytláky. "Zadržte!" volal naléhavě. "A nepomáhejte zločincům k beztrestnosti! Jestli panu majorovi vytrhnete z prdele šíp, půjde o pouhý přestupek. Je třeba to řádně zdramatizovat. Převezeme postiženého do nemocnice a po třídenní hospitalizaci se nám narodí trestný čin. Policie bude nucena případ vyšetřovat a ta holota pytlácká si s námi nebude hrát jako kočka s myší! Teď už jsme chytřejší a umíme se bránit! Když ti mizerové postřelili z kuše poštovního doručovatele Odolence, tak jim to prošlo. Odolenec si sám vytrhl šíp ze stehna a pokračoval v roznášce dopisů. Nebyl ve stavu nemocných a policie

se o případ nezajímala. My, lesáci, nemáme žádná práva a jsme pytlákům pro smích. Ale teď nám pomůže pan major. Jeho zranění musí trvat co nejdéle!"
"Ale už vypil půl lahve rumu!" namítla sestra Žofie. "Také ošetřovatel je připraven k zákroku."
"K tomu nesmí dojít," vysvětloval hajný, "už proto, že pan Kubíček nemá odbornou kvalifikaci! Šípy se nedají tahat jako ředkvičky nebo mléčné zuby! Tady jde o složitý chirurgický zákrok, který musí být proveden pouze v nemocnici."
"Dobrá," souhlasil ošetřovatel, "já se do toho nehrnu. Stejně by to pro mne byl problém!
"Robte, do piči, něco!" zamlel se v nepohodlné pozici Terazky. "Som trpezlivý voják, ale s onym bazmekom v řiti tuna nebuděm ležať celú věčnost'!"
Výraz jeho tváře dával všem na vědomí, že se situace může co nevidět zdramatizovat.
"Kubíčku," řekla sestra Amálie, "vezměte si ústavní vůz a odvezte pana majora do nemocnice." Pak se obrátila k ostatním a pobídla je, aby šli na oběd. Ale dědkům se příliš nechtělo. Když viděli trpícího vojevůdce, přestali vnímat své fyzické potřeby. Nejraději by majora odnesli do nemocnice na nosítkách.
"Pane majore, domluvte jim!" přidala se sestra Žofie. "Přece se musí dodržovat nějaký řád! Pro to byste měl mít jako starý voják, pochopení!"
"To hej!" souhlasil Terazky. "Som ťažko raněný, ale som velitel. Mužstvo pozor! Směr kuchyňa: pochodom vchod!"
Kmeti ukázněně uposlechli rozkaz a odpochodovali za sestrou Žofií.
To už předjel Kubíček a přemítal, jak složí majora do nepohodlné dodávky. Naštěstí nešlo o rozmazleného jedince.
"Aj na pásáku som jezdil," pochlubil se Terazky, když ho Kubíček s hajným zvedli z nosítek a pomáhali mu dojít k autu.
"Ale sednut' si nemôžem."
"Tu chvíli vydržíte klečet," ujišťoval ho ošetřovatel. "Pan hajný pojede s námi a pomůže vám udržovat rovnováhu."
"Dobré!" souhlasil major. "Len nesmietě vela drncať. To bych reval ako losos!"
"Losos?" žasl Kubíček.
"Losos je americká kráva," poučil ho Terazky, "ktorá bola vyhubená spolu s indiánmi."
Klekl si a zjistil, že má od plížení odřená kolena. "Boha jeho!" zlobil se. "Prečo sa stal taký malér?"
"Taky vám ti pytláci mohli vystřelit oko," utěšoval ho hajný, "jako to udělali Janu Žižkovi u hradu Rabí."
"U hradu Rabí boli tiež pytláci?" podivil se Terazky, "to som ješče nepočul…"
"Asi jste zrovna nebyl ve škole," řekl ošetřovatel, "jinak byste s tím faktem byl obeznámen. Oko bylo v čudu a Mistr Jan Žižka řval jako losos!" Načež spustil motor a auto se rozjelo k nemocnici.

KAPITOLA 2
NA NEMOCNIČNÍM LŮŽKU

Terazkyho zbavili šípu, dobrá nálada se nedostavila, zejména proto, že mu zranění nepřipadalo dost atraktivní. Zadek ho pálil, ale obdiv tím nezískal.
"Kuša nie kaťuša," připouštěl neochotně, "připadám si ako šašo."
Major ležel na třílůžkovém pokoji a rozhlížel se, koho by mohl zpérovat. Nebylo to nijak slavné. Zbývající postele zely prázdnotou a teprve čekaly na chorá těla.
Major byl hrubě nespokojen, neboť pouhé slovo "ošetřovna" v něm probouzelo návaly vzteku. Voják má být uvědomělý, oholený, ale nikdy nemocný. Většina nemocných vojáků jsou simulanti, kteří snižují bojeschopnost armády.
Terazky se hněvivě hryzl do spodního rtu, protože si vzpomněl na Zelenou Horu a na doktora Hořce, který by nejraději celou armádu poslal do civilu a snad i do lázní! Těžko si představit většího škůdce! Přitom šlo o člověka s neuvěřitelným štěstím. Musel sice proti své vůli zůstat na vojně o čtyři roky déle, ale zato dostal rovnou hodnost kapitána. Jaká velkorysost! Co se jiní na tu šarži načekali, a mnozí jí ani nedosáhli. Takový Hamáček měl hlas dobře slyšitelný na dva kilometry a odcházel do civilu jako pouhý poručík! Sám Terazky se potýkal s velkými problémy a majora obdržel, teprve když prokázal všeobecný přehled. Na otázku, jaké jsou tři největší osobnosti tohoto století, odpověděl pohotově: "Stalin, Jánošík a Krakonoš." Třetí osobnost byla sice sporná, ale zato svědčila o bytostném sepětí majora s chudým horským lidem.
"Hořec mohl byť aj plukovníkem," uvědomoval si major tehdejší doktorovy šance, "ale po štyroch rokoch odešiel robit' primára do špitálu. Taký nerozum! Přitom mál peknú postavu a vyzeral ako opravdový dóstojník! Len neviem, ako si mohol oblúbiť takých simulantov, ako bol Kefalín! Teho som mál poslat do Karvinej pod zem!
V doloch by ho smiech prešiel a nepísal by o svojich velitěloch knížky."
V té chvíli si uvědomil, že bolest v zadních partiích ustavičně vzrůstá. Skoro by to chtělo zazvonit na sestru a vyžádat si nějaký uklidňující prostředek. Znovu si vzpomněl na kapitána Hořce, který na bolest většinou ordinoval slováckou slivovici.
"A s takou inteligenciou išiel do civilu!" zavrtěl hlavou "tunajší doktor taký prehlad a vzdělanie istotně němá!"
Zamlel se na posteli a zvolal: "Pojebaná zasrala řiť! Zkurvený pytlákovia! Pitomá kuša!"
Více ale pro své uklidnění udělat nemohl. Jelikož každá vteřina ubíhala nesnesitelně pomalu, potěšilo ho, když se otevřely dveře, dovnitř jukla sestra a upozornila majora na přísun nového pacienta. "Pan Ždímal je na tom hůře než vy, pane majore," řekla, "a tak prosím o ohleduplnost."
Ale to už se dovnitř sunuli lapiduchové se vzdychajícím uzlíkem obvazů a sádry. Tohle na akci pytláků rozhodně nevypadalo. Těžce postižený pacient Ždímal skončil na posteli u dveří a z jeho výkřiků "do prdele" se dal bezpečně vyčíst český původ. Zřízenci ho ponechali jeho smutnému osudu a Terazky si ho zvědavě prohlížel.

"Kurva!" vymáčkl ze sebe posléze Ždímal.
"Takhle mě zřídili pro mizernejch šestnáct milionů! Chápete tu nelidskost a chamtivost?"
Major ji chápal docela dobře. Sám kdysi zmlátil kvůli padesátce dřevorubce Brajera, takže tento nešťastník už nemohl ani škubat borůvky.
"Já jsem nad prachy povznesen," sténal Ždímal, "ale nikdo to nechápe! Je hrůza, kam to tenhle národ dopracoval! Do jakých hlubin se propadl! Pro tohle jsem, do prdele, klíčema nezvonil!"
Ublíženě zavzlykal do polštáře a chvíli mlčel. Dlouho to však nevydržel.
"Jsem pronásledovanej člověk," zaskuhral, "ve stálém ohrožení života. Padouši mě vydírají a pravděpodobně mě zabijí. Co byste dělal, kdyby se na vás takoví pacholci vrhli a chtěli peníze?"
"Nakopal by som jim do řiti!" odvětil sebejistě Terazky.
"I keby z teho malá byť mimoriadná událost'!"
"Jste naivní člověk!" zasmál se tragicky Ždímal. "Já si platím ochranku, a ta před nimi utekla. To mám za to, že nejsem rasista a najal jsem si na tu práci cikány! Zdrhli a ponechali mě svému osudu. Umíte jednat s cikány?"
"Nie," přiznal se major. "Cikán Kotlár přede mnu vyšplhal na strom a já som němal tu pravomoc ho zastřeliť."
"Já jsem cikány nikdy střílet nechtěl," naříkal těžký pacient, "a dobře jsem je platil. Přesto mě nechali ve štychu, černý huby zatracený! Klidně mě nechali napospas vyděračům! Dovedete si představit mé strašlivé utrpení?"
"Nie," zavrtěl hlavou Terazky. "Bol som statočný vojak a keď som bol zajatý, prešiel som bez mučenia na opačnú stranu."
"To jste byl fiskus!" pochválil ho Ždímal, "ale já jsem takovou možnost neměl! Peníze, o které těm vrahounům šlo, jsem dávno prošustroval. Nechtěli mi věřit a strhli ze mne šaty. Mlá-
tili mě, sypali mi do pusy sůl, žehlili mi chodidla žhavou žehličkou a lili do hrdla výkaly!! Také mě chtěli vykleštit!"
"A prečo to neurobili?" otázal se major, "to k správnému mu-čeniu patří!"
"Byli naštěstí vyrušeni," řekl mučedník, "ale to neznamená, že to neudělají příště!
A nikdo vás dneska, pane, neochrání! Ani ochranka, ani policie! Všichni se na vás vykašlou! Sdělovací prostředky se o vás začnou zajímat teprve ve chvíli, kdy někdo objeví vaši rozčtvr-cenou mrtvolu! Skončíte v popelnici, na dně přehrady nebo v opuštěném sklepě! Není to děsivé?
"Je," přikývl potěšené Terazky, "a nie boha, ktorý by to změnil."
"Ale jakou má člověk tím pádem perspektivu?" ozvalo se z obvazů. "Proč se s tím něco nedělá? Když už někdo umí přijít k penězům, měl by být chráněn jako oko' v hlavě! Chudáků a bezdomovců je všude jako nasráno, ale v naší branži je nás jako šafránu, a ještě se mezi sebou mordujeme. Byl jsem u čtyř kartářek a všechny nad mým osudem pouze pokyvovaly hlavou. Ani se neodvažovaly vyříknout to nejhorší!"
"Já som nikedy u kartářky nebol," pravil major, "len u dvoch bosorek a štyroch cigánek. Samé klamárky! Podlá nich som mál byť generalom. Ale tiež je možné, že sa baby nevyznaly v šaržiach!"
"Říká se," uvažovala hromada obvazů, "že diktátoři, prezidenti a jiní význační jedinci věštbám stoprocentně věřili. Mnozí si dokonce vydržovali svého vlastního jasnovidce. A to jsem měl, pane, udělat já! Kdybych nevyhazoval peníze za ochranku, která se ve chvíli nebezpečí rozutekla, a místo toho si platil jasnovidce, mohl jsem dopadnout lépe! O každém nebezpečí bych se dozvěděl včas a mohl bych se dle toho zařídit. Teď vidím, že jsem učinil chybu!"
"Já bych mál průsery aj s jasnovidcem," mínil Terazky, "lebo bola taká doba."
Dále dialog probíhat nemohl. Musel být ukončen, neboť lékař přiváděl dalšího pacienta. Tentokrát nešlo o žádný horor. Adeptem na třetí lůžko v pokoji byl úhledný mladý muž s ovázanou hlavou a s rukou na pásce. Rozhodně se nezdálo, že svůj úděl bere nějak tragicky. Usmíval se a nové prostředí mu zřejmě vyhovovalo.
"Zkuste být ukázněný, pane Dobroto," poradil mu lékař, "a nepřidělávejte nám starosti. Jestliže chcete tahat za nos policii, je to vaše věc. Ale s těmi oděrkami a slabým otřesem mozku u nás dlouho nevydržíte!"
"To rozhodně nemám v úmyslu, pane doktore," culil se mladík. "Pokud mě nehodláte zodpovědně a intenzivně léčit, je to pouze věc vaší profesionální cti a svědomí. Lékařskou přísahu z vás nikdo nesejme a já vám ji nebudu připomínat."
"Tady zřejmě nepůjde o lékařskou přísahu," řekl doktor, "ale o to rozbité BMV, jehož majitel je dosud neznámý. Policii to strašně zajímá, ale já mám jiné práce až nad hlavu." Pak se obrátil na daleko vážnějšího pacienta. "Jak se cítíte, pane Ždímal? Můžete usnout?"
"Mna bolí řiť!" ozval se ukřivděně Terazky. "Je to jediná řiť, ktorú mi Pán Boh dal k užívániu! A bolí!"
"Sestra vám dá uklidňující prášek," slíbil doktor. "A jak se cítí pan Ždímal?"
"Jsem ve stálém stavu ohrožení," tvrdil mučedník, "protože ti hajzlové z mé ochranky někde chlastají za mé peníze a vy mě neohlídáte! Co když ta banda pronikne až do špitálu a zmocní se mě? Já už další mučení nevydržím! Nejsem žádný hrdina a fyzické útrapy nesnáším! Jestli mě ti holomci znovu dostanou do drápů a podají si mě…"
Ani doktor mu za této situace nedovedl poradit. Proto se rozhodl ponechat pacienty svému osudu a vycouvat raději na chodbu. Mladík se pro jistotu ještě jednou představil a oznámil, že je Čárlí Dobrota. Měl neobyčejně těžkou bouračku, ale vlastně se na nic nepamatuje, protože si přivodil vážné poranění hlavy.
"Dovolte, abych se srdečně zasmál!" rozplakal se Ždímal.
"Jestli je tady někdo vážně zraněný, tak jsem to já. Ani vlastní manželka by mě nepoznala, kdyby chudák nezhynula při výbuchu našeho mercedesu. Ta past byla ovšem nastražena na mne! Ona, chudinka, zesnula omylem, stejně jako můj bratr, který uhořel na naší chatě."
"Trochu moc malérů najednou!" politoval ho Čárlí. "Tady strejda je taky takový smolař?"
"Niesom strejda," zahučel Terazky, "ale major vo výslužbě. Som střelený kusou."
"Žádného Kusu neznám," zamyslel se Dobrota, "ale asi je to pěknej syčák!"
"Kuša je zbraň," vysvětlil mu Terazky, "ako gulomet, kalašnikov lebo kanón. Střílí sa z něj šípmi a já som ťažko raněný

do řiti."
"Řiť je prdel," přeložil Čárlímu Ždímal. "Vy jste mladá generace, takže už slovenštinu neovládáte. Na bratislavské divadelní pondělky už se nemůžete pamatovat."
"Co sú to také bratislavské pondělky?" zeptal se Terazky, "nikedy som nič takého nepočul. Ktorý kokot si to vymyslel?"
"Pokud, mladý příteli," znovu se ozval Ždímal, "nevíte, co to je kokot…"
Ale Dobrota to věděl. Dokonce velice dobře, přestože jeho znalost bratrského jazyka nebyla perfektní.
V té chvíli vstoupila na pokoj sestra a přinesla majorovi prášky proti bolestem. Dříve, než mu je však předala, začala koketovat s Čárlím. Třeba přiznat, že Čárlí byl nejen mladý, ale i poměrně atraktivní. Pro sestry z venkovského špitálu docela určitě.
Terazky se nedočkavě vrtěl na lůžku, ale sestra ho vůbec nevnímala. Teprve když zcela nehrdinsky zaúpěl, vrhla na něho pohrdavý pohled. "Hned jsem u vás, majore," řekla, "ukážete mi zadek, jestli se vám to nezanítilo." Pokročila k němu a pacient zaskřípal zubní protézou. Takovéto exhibice se mu ani trochu nezamlouvaly. Netroufal si však vzdorovat. Věděl, že ošet-řovna je v pravomoci lékařů a lapiduchů. Přesto cítil hlubokou křivdu a znechucení nad očividnou laxností personálu. Byl zraněn v bojové akci s pytláky a slušelo by se, kdyby mu někdo dal najevo svůj obdiv. Když byl naposledy střelen do hýždě, vysloužil si vyznamenání za statečnost a velící poručík mu pravil: "Dobré, Haluška, velmi dobré! Len tak dalej!" Tak v něm roz-dmýchal další touhu po boji i po případném zranění. Tentokrát se k němu chovají, jako kdyby upadl na schodech! Pro starého vojáka je to bolestné ponížení.
Konečně se mu sestra začala věnovat. Když zjistila, že intimní hrátky s Čárlím nepřicházejí v úvahu, přesunula se k majorovu lůžku a požádala ho, aby si stáhl kalhoty. Pak ho rozverně pleskla na zraněné místo, až zařval, a konstatovala: "Krásně se to hojí, pane majore. Zdá se, že jste na stará kolena pěkně rozmazlený. Tady máte ty prášky, abyste se trochu uklidnil."
"Som kludný," zahučel Terazky, "ale tiež trochu rozčulený. Priamo nasraný."
Zdůvodňovat to nemusel, protože to sestru vůbec nezajímalo.
Šlehla ještě okem po Čárlím a pak odešla za dalšími pacienty. "Vy jste lehký pacient," ozval se Ždímal, "se kterým není skoro žádná práce. Ukážete prdel a všechno je jasné. To mne musejí prohlédnout od hlavy k patě, protože mne měli v práci profesionálové. Stejně se bojím, že si mě zase najdou!"
"To si pište!" potvrdil jeho obavu Čárli. "Když vás tak pěkně načali, tak to musejí taky dokončit. To je věc jejich cti. Před těmi se neschováte, ani kdybyste zdrhnul na konec světa!"
"Jéžišmarjá!" zděsil se Ždímal. "Cožpak mi tady nikdo nedá ani špetičku naděje?"

KAPITOLA 3
TRI MUŽI TRPÍ

Terazkyho zranění neupadlo ve všeobecné zapomenutí. Okresní kurýr informoval své čtenáře o hrůzné události v lese. "Skupinka přátel bojových umění z Domova důchodců" psal autor pod zkratkou ČZRN, "pod vedením majora H. vyšla si do lesa ke svým oblíbeným hrátkám. Major H. využíval svých zkušeností, nasbíraných na bojištích druhé světové války, a vedl své druhy nerovným a nepřehledným lesním terénem. Důchodci však nepočítali s tlupou nebezpečných pytláků, kteří používají odsouzeníhodných metod. Poslední dobou střílejí zvěř ze zcela nehlučných, o to však zákeřnějších kuší. Proto také došlo k tragédii. Skupina důchodců byla zasypána ostrými šípy a major H. se nevyhnul vážnému zranění. Byl okamžitě převezen do nemocnice, kde srdnatě bojuje o svůj život. Dle vyjádření lékařů je jeho současný stav plně stabilizovaný, a tak se snad lesní souboj obejde bez obětí na lidských životech." Terazky nebyl nijak zvlášť potěšen. To, že ho nazývali majorem H., ho téměř urazilo. Také popis bojové akce mu připadal jako povrchní a dezinformující.
"My nie sme skupina," vrčel, "ale bojový oddiel. Lenom vojenský výsadok! Kebysom niezabudol písať, poslal bysom do tych novin protest!"
Daleko nespokojenější než major byl ale mučedník Ždímal.
Ten neobdržel noviny, ale dopis, který nemohl nikoho potěšit.
Stálo v něm: "Před námi se neschováš, nám neutečeš! Jsi mrtvý muž, ale spíš jen mastný, krvavý flek! Nikdo ti nepomůže, smrt ti dýchá na záda. Jde za tebou jak čas, jak pomsty hroz-nv val! Propadáš se do smrdutého bahna, blížíš se k rozpálené ohnivé peci! Tvůj mrzký život končí, už nemáš čas ani na trojí škytnutí, natožpak na modlitbu! Už po tobě vztahujeme své dravci paťáty, zlodějská sketo! Slyšíš zvuk umíráčku? Poslové spravedlnosti."
Těžko se někdo může divit, že se Ždímal podělal hrůzou. Přesto byl ostře vyplísněn sestrou, která měla za to, že pacient měl zazvonit a nechat si přinést mísu. Toto je zneužívání zdravotnického personálu! Ví vůbec Ždímal něco o soustavném přetěžování špatně placených sester? Ždímal nevěděl, jelikož sestry neproplácel. Zato si vydržoval ochranku, která ho zřejmě definitivně odepsala. Vůbec se s ním nespojila a s vyděrači odmítla bojovat. Ponechala chlebodárce jeho smutnému a zřejmě neodvratnému osudu.
"Přece nemohu takhle bídně zhynout!" skuhral Ždímal. "Cožpak neexistuje nějaké řešení?"
"Riešenie nieje posrat' se," poučil ho Terazky. "To robiá iba zbabělcovja! Tiež sa posierajú odsúzenci k smrti, keďjich vedu před popravčiu čatu."
"A já snad nejsem odsouzencem k smrti?" vykřikl zoufale Ždímal. "Pánové, já už to mám definitivně spočítané! Se mnou je to tak špatné, že bych všemi deseti bral i tu popravčí četu! Ještě bych každému střelci uctivě políbil ruku a poděkoval mu! Jenomže mne čeká před posledním vydechnutím ještě příšerné mučení. Budu trpět a řvát jako raněné

zvíře! Neříkejte, že to není k posrání!"
"Pan Ždímal má pravdu," pokyvoval Čárlí znalecky i soucitně hlavou, "protože žijeme ve věku násilí a mučící metody v tomto století udělaly značný pokrok. U pana Ždímala jsou dosud značné rezervy. Nebyla mu například ještě rozdrcena varlata.
K těmto účelům jsou vyrobeny zvláštní drtiče a lze použít i rozžhavené kleště."
"Mlčte, vy zlodějský spratku!" zařval Ždímal. "Myslíte, že když kradete auta, tak se vám nemůže nic stát? Pamatujte si, že na posměváčky jsou háčky!"
"Vy mně křivdíte, pane Ždímal," tvrdil Čárlí a tvářil se dotčeně. "A rozhodně si za své projevy soucitu nezasluhuji váš hněv. Ale být na vašem místě, asi bych raději vyskočil z okna. Jistota je jistota!"
"Také to udělám!" řekl Ždímal. "Ale teprve pár hodin před propuštěním z nemocnice. To proto, že ty vyděrače může pochytat naše neschopná a zkorumpovaná policie! Já vím, o čem, mluvím, protože jsem ji sám korumpoval přes tři roky!"
Pak už se ze změti obvazů a sádry ozývalo jen namáhavé oddychování. Ždímal se zřejmě úplně vyčerpal.
"Tak jste ho slyšel, pane majore!" zaradoval se Čárlí. "Policie je zkorumpovaná a neschopná. To se potom nikdo nemůže divit, když občas nedopatřením zatkne úplně nevinného člověka, jako jsem já! A jak je to s armádou? Je taky zkorumpovaná?"
"To je vojenské tajomstvo!" odsekl Terazky.
"Dobrý voják nesmi prezradit ani měno velitěla družstva!"
"Tomu říkám opatrnost!" žasl Čárlí. "Kdyby tedy někdo neuváženě vyzradil, že jste byl velitelem družstva, porušil by vojenské tajemství?"
"Fígu borovú!" zlobil se major. "Také klamstvo by mohol hovoriť iba prefíkaný klamár. Bol som velitělom odlúčeného práporu s pravomocmi velitěla divizie! Nastúpil som na Zelenu Horu ako kapitán a bol som povýšený na majora! To bola šarža, akú som vóbec nečakal. Mál som skončit' ako štábný kapitán, ale táto hodnost bola zrušená ako buržoázný prežitok. V Sovietskom Svaze boli majoři, a to bolo moje šťastie!"
"A pamatujete si alespoň jméno některého velitele družstva?" vyzvídal Čárli. "Moc by mě to zajímalo."
"Něpametám!" zavrtěl hlavou Terazky, "ale velitělom prvej čaty bol rotný Vacek."
Čárlí chtěl zřejmě vyzvídat dál, jelikož se prokazatelně nudil. Další otázky však položit nemohl, jelikož za majorem přišla návštěva. Byla to sestra Žofie. Vlídně se usmívala, a jak se sluší a patří, nejprve se zajímala o majorovo zdraví. Vzápětí toho však litovala, protože Terazky ochotně odhalil svůj téměř zahojený zadek. Sestra se zapýřila a rychle se odvrátila, protože zkaženost moderní doby dosud nevstřebala.
"Četař Ujfaluši," informoval jí major, "dostal do řiti dávku zo samopalu. Bolo mu ale dvaceť štyri rokov, zatial co mně je devatdesiať. Jedna kuša stačí."
"To jistě," souhlasila sestra Žofie, "ale nemyslete si, že jste
to odnesl sám. Pan Šlapánek dostal po té vaši bojové akci silnou bronchitidu, pana Turecka trápí rozedma plic a pan Čajník to odnesl nervově. Soustavně mu zvoní v uchu."
"Ztráty sú přípustné," poučil ji Terazky, "a vojáci s takými vecarni musí rátať. Aj s tým, že zbabelcov je třeba strielať.
"To jsou ošklivé věci," mračila se sestra, "a jsem ráda, že jste je u nás nezavedl!"
"Protože nemám takú pravomoc," vysvětloval Terazky, "a máme ten zasratý mier. Čo bolo, to bolo. Terazky som len postřelený starko."
"Musíte přijít na nové myšlenky," tvrdila sestra Žofie. "A to vyžaduje změnu prostředí. V našem domově vás máme všichni rádi, ale některým stařečkům nevyhovuje, když jim organizujete volný čas. Pan Petrtýl si na vás stěžoval až na ministerstvu, protože si při plížení odřel bradu do té míry, že mu přestaly růst vousy!"
"To je klamstvo!" zlobil se major. "Petrtýlovi nikedy žiadné ťúzy nierostly. Při plíženiu si něodrel bradu, ale brucho."
"Na tom nezáleží," mávla rukou sestra. "I kdyby si odřel pouze stehno, byl by to
u takového kmeta nebezpečný úraz. Což kdyby dostal otravu krve, nebo dokonce tetanus?
"Voják má mať injekciu," polemizoval Terazky tiež proti tyfu. "To keď sa napije z lůže, vo kterej plavu kačice."
"Proboha!" zděsila se dáma. "Vy na těch cvičeních pijete z louží? To jsem opravdu ráda, že ty hry se smrtí končí! Jak jste byl již informován, vaši blízcí příbuzní jsou ochotni se o vás postarat. Budete bydlet ve vile se zahradou, obklopen milující rodinou. Těšíte se na tu změnu, pane majore?"
"Prečo by som sa mál tišit'?" zavrčel major, "starý statočný oťicir nepatří do hlavního města!"
"Však vy si zvyknete," mínila sestra Žofie, "a hlavně se tam uklidníte. Nebudete se plížit, ale chodit nakupovat do supermarketu. Mohl jste dokonce odjet do Prahy již dnes. Váš zeť, který nevěděl o vašem zranění, přijel opraveným vozem, aby vás dopravil až do Modřan."
"A prečo nepřijel do špitálu?" zeptal se nemocný stařec. "Asi se mu nechcelo kúpiť mi flašu slivovice!"
"To mu křivdíte!" ujišťovala ho sestra. "Měl práce až nad hlavu. Sbalil veškeré vaše věci a naložil je do auta, aby vám ušetřil zbytečnou námahu. Odjel s nimi do Prahy a vy už se tím pádei nemusíte o nic starat."
"Ako že nie?" vybuchl Terazky. "Mohol som sa sbaliť sám| a i s bandalierom. Voják při bojovom poplachu sa sbalí za osem] minut a přesune sa třeba po vlastnej ose."
"Vás do Prahy odveze pan Kubíček," informovala ho sestra, "Má tam nějakou cestu a počká na vás, až se vrátíte z nemocnice. Všechno je promyšleno a bude to klapat jedna radost!"
Což se Terazkymu samozřejmě nezdálo.
"Takú dóležitú věc som si mál organizovat sám," hučel, "lebo som k ternu kompetentný. Terazky pojeděm v erárnom hrkáču, i keď som ťažko raněný!"
Změnit situaci však nemohl. Bylo rozhodnuto a on se musel podřídit. Proto také propustil návštěvu v naprosté

nemilosti a ani nenechal nikoho pozdravovat. Byl zahleděn do své křivdy a nic jiného ho nezajímalo. Jeho bojoví druhové jako by už neexistovali. Domov důchodců se proměnil v nepřátelské ležení a to, co ho čekalo, rovněž neviděl v růžových barvách.
"Som devatdesaťročný major," naříkal, "a nie sú mně přiznané žiadné právomoce. Už nie mám žiadnú perspektivu."
"A co bych měl říkat já?" ozval se pobouřeně Ždímal. "Vám je devadesát, tak si můžete klidně umřít! Máte na to nárok. Ale mně je pětačtyřicet, a kdybych nedostal tu strašlivou nakládačku, byl bych zdravej jako řípa! Já jsem nikdy nestonal a těšil jsem se železnému zdraví. Udržoval jsem se ve formě správnou životosprávou a přiměřenými dávkami tělesné výchovy. Ve všech směrech jsem byl opatrný a uvážlivý. Mohl jsem mít před sebou dlouhý, klidný život. A podívejte, jak to se mnou dopadlo! Jsem potlučený, opařený, zneuctěný a ještě je mi vyhrožováno brzkou smrtí! Existuje na světě tragičtější osud?"
"Něco by se určitě našlo," ozval se Čárlí, "ale proč vám to rozmlouvat? Jste mrtvý muž, a to vám nikdo nevezme!"
"Ty cyniku!" zavřeštěl nešťastník, "ty bys mě měl chlácholit, konejšit a psychicky podržet! A ne ve mně živit beznaděj!"
"Jestli bažíte po milosrdné lži, pane Ždímal," šklebil se Čárli, "pokusím se vám vyhovět. Řeknu vám před násilnou smrtí něco povzbuzujícího, aby se vám na onen svět odcházelo lehčeji!"
"Kašlu na tvá slova útěchy!" cukal svými obvazy Ždímal. "Kašlu na veškerý soucit a lidské porozumění! Trhněte si všichni nohou!"
"Proč všichni?" otázal se Čárlí. "Tady major se proti vám ničím neprovinil! Nepronesl jediné křivé slovo!"
"Ale myslí si ho!" trval na svém odhadu Ždímal. "Nechová ke mně sympatie, a to já vycítím! Můj osud je mu lhostejný, myslí jenom na vlastní prošpikovanou prdel!"
I když nebyl příliš daleko od pravdy, Terazky se zachmuřil. Chtěl něco poznamenat, ale místo toho jen vzdychl a pokusil se najít pozici, která by vyhovovala jeho vážnému zranění.

KAPITOLA 4
MAJOR V BAVORÁKU

Ze tří těžkých pacientů opustil přívětivý nemocniční pokoj jako první nečekaně pan Ždímal. Nebyl na tom s nervy nejlépe a když obdržel třetí výhružný dopis, dostal hysterický záchvat značné intenzity, takže musel být přepraven na psychiatrii. Ale ani Čárlí s Terazkym si nemohli v poklidu lebedit. O Čárlího projevovali trvalý zájem policajti a Terazkyho čekala nepohodlná cesta do Prahy.
"Co keď to harcovánie hrkáčom něprežijem?" zlobil se major, "nie mi dvatsáť ani tridsať rokou. Keď zomriem na cestě, nědožijem sa ani zasratej devadesiatky!"
Za této situace mu nečekaně pomohl Čárlí. "Takový přesun si, při svých zásluhách, rozhodně nezasloužíte," řekl, "ale není to jediná možnost. Proč byste nemohl být do Prahy přepraven v nějakém luxusním voze?"
"Protože som odpisany dóstojník," odvětil ponuře Terazky, "a až zomrem, nepoloží má ani do slušnej truhly!"
"Jste zbytečně velký pesimista," mínil Čárlí, "a přijímáte i to, s čím nemáte právo se smířit. Majore, vy do té Prahy pojedete ve voze, který by vám mohl závidět leckterý ministr!"
"Nětárajtě!" utrhl se na něho major. "To bysom ho musel ukradnúť!"
"To je moje starost," odvětil s úsměvem Čárlí, "a také budu poctěn tím, když přijmete úlohu spolujezdce."
Čárlí to neměl promyšleno špatné. Potřeboval nutně zrněni prostředí, které už mu neskýtalo mnoho nadějí na klidný, pecny život. Pokud měnil prostředí, byl zvyklý učinit tak efekt ně a na úrovni. V tom se dokonale vyznal. Ještě nevěděl, jak auto mu padne do oka, ale jeho nároky byly značné. Chtěl se přesunout do Prahy a měl pocit, že s Terazkym by to bylo mnohem bezpečnější. Mladý frajer za volantem luxusního vozu může snadno vzbudit pozornost, ale přítomnost dědečka na místě! spolujezdce nevyvolá žádné podezření. Babička by samozřejmě byla ještě lepší, ale tu bohužel pytláci nepostřehli.
Terazky se tvářil rozpačitě. Ačkoli nepatřil k výjimečným} myslitelům, tušil, oč tady kráčí. Matně si vzpomínal na průšvihy svých důstojníků, kteří občas cestovali autem, zcizeným vojínem Cimlem, který byl v oboru stoprocentním odborníkem."
"Boly to mimoriadné události," uvědomoval si, "ktoré som sústavně tutlal. Hájil som dobré měno útvaru a ludské právo na prémie. Ale sám som nikedy…"
Nyní tedy tato doba nadešla. Pokušení bylo příliš veliké, než aby ho Terazky dovedl odmítnout. Tím spíše, že nyní žádná mimořádná událost nehrozí.
"Dobré, Čárlí, dobré," pokyvoval hlavou, "keď auto nebude kradnuté a požičáte si ho vo volajaké požičovně, súhlasím s vašou ponukou."
"Vaše podmínky jsou předem splněny, majore!" culil se Čárlí. "Cesta se vám určitě bude líbit. Počasí máme přívětivé, cesty jsou suché a žádná katastrofa není na obzoru. Bude to parádní výlet!"
"Nikedy som sa neflákal po výletoch," pravil Terazky, "lebo ty vojáka iba rozptylujú a nězocelujú. Mál som rád bojové cvičenie, poplachy a dobývanie něpriatělských pozic. Tiež pochody s plnu polní boly vela pěkné a zaujímavé."
"Tím si teď cestu do Prahy nebudeme komplikovat," rozhodl Čárlí, "a přesuneme se pokud možno nenápadně. Až budete doma, můžete si dělat, co chcete. Třeba si na zahradě postavte bunkr a dobývejte ho ztečí. Ale teď je na čase přejít k vážným úkolům a nerozptylovat se ptákovinami."
"Dobývání bunkru nie ptákovina!" vrčel nespokojeně Terazky. "To móže robiť iba vela statečný člověk. Slobodník KeszayJ zo čtvrtej roty reval Urá! tak hlásilo, že prekričal celý něpriatelský prapor!"

"No dobrá," přikývl Čárlí, "ale teď jdeme na věc. Nesmíme to zbabrat a jestli při akci začnete křičet Urá!, tak vám dám do huby roubík!"
To ale nebylo třeba. Terazky postupoval rozumně a ukázněně. Vytratil se spolu s Čárlím z nemocničního zařízení nenápadně a na vysoké odborné úrovni. Ani zkušený rozvědčík by nepostupoval lépe.
"Výborně, majore," pochválil ho Čárlí. "Teď si stoupnete támhle na roh a budete čekat. Chovejte se nenápadně, jako opotřebovaný penzista. Zírejte tupě a snažte se působit unaveně! Na případné otázky neodpovídejte. Za chvíli přijedu v nějakém parádním bouráku a zastavím přímo před vámi. To už nebudete zírat tupě, ale naskočíte do vozu, jako by vám šlo o život. Okamžitě to rozjedu a pofrčíme do Prahy. Chápete to?"
„Hej," přikývl major. "Čo bolo, to bolo. Býval som zaostalý drevorubač, ale terazky som vysoký dóstojník v zálohe. Taký snadný úkol splním aj o polnoci."
"To není třeba," ujistil ho Čárlí. "Hlavně se nezakecejte s nějakým senilním dědkem a buďte připraven jako velitel skautů!"
Terazky ani nyní nezavdal příčinu k sebemenšímu podezření. Kráčel zpříma a na svůj věk i energicky. Ještě dnes by pro něho nebyl problém zpérovat lenivé podřízené. Skoro litoval, že k tomu nemá příležitost.
Čárlí odklusal k náměstí, kolem něhož parkovalo několik desítek aut. Připadal si jako rybář u nádrže plné tučných kaprů. Šlo jen o to, vybrat ten nejskvělejší bourák, jaký se zde nabízel. Brzy mu bylo vše jasné. Jeho znalecký, labužnický pohled ulpěl na elegantním černém bavoráku a od tohoto okamžiku nebylo o čem diskutovat. Čárlí se rozhlédl a začal konat.
Terazky tím pádem nemusel dlouho čekat. Sotva stačil spočítat holuby na římse protějšího baráku. Dva mu během počítání ulétli, ale přesto to zvládl. Je možné, že se přepočítal, to však nehrálo žádnou roli. O jednoho holuba víc nebo míň, na tom teď mnoho nezáleželo. Jen byla škoda, že major čekal na svého druha neozbrojen. Předvedl by mu, jaký je brilantní střelec a střelba na živý cíl mu nedělá potíže ani v devadesáti letech.
Pak před ním zastavil černý bavorák. Jen tak tak, že mu nepřejel nohu. Major trochu nadskočil, ale záhy se vzpamatoval. Čárlí otevřel dveře a Terazky bez problémů nasedl. Trochu vyjekl, protože zranění ještě bolelo a vyžadovalo opatrné zacházení. Naštěstí sedadlo bylo měkké a těžko by Čárlí mohl opatřit vhodnější. I těžce zraněný důstojník na něm jistě bez větších potíží dojede až do Prahy.
"Už jste, majore, seděl v bavoráku?" otázal se Čárlí. "To jej jako když si dřepnete do peřin."
"Som zvyknutý na terénně vozy," odvětil Terazky, "ale v kých bezmekoch som jazdil tiež."
Čárlí se s ním nepřel, ačkoliv o jeho slovech dost pochyboval. Ostatně, bylo na čase opustit nebezpečná místa. Nebylo by] dobré narazit na poškozeného bohatce.
Bavorák se rozjel a jeho řidič dodržoval veškeré předpisy.! Mířil k pražské silnici, aniž na sebe upozorňoval nebo dokonce l provokoval. Důstojný kmet na místě spolujezdce vzbuzoval respekt. Pokud by si ho někdo všiml, jistě by ho považoval za majitele vozu, který se nechává vozit osobním šoférem.
"Ták," řekl Čárlí, "a jsme na hlavní. Teď už nám nikdo nezkomplikuje život. Než ten trouba začne hledat bavoráka, budeme dávno v matičce Praze!"
Major se zachmuřil.
"Niepokúšajtě sa mi nahovoriť," pravil rozhořčeně, "že stě ten voz ukradol! To by bola mimoriadná udalosť! Myslel som, že stě si ho iba vypožičal!"
"Samozřejmě," přikývl řidič. "Ale ten pán je děsně zapomnětlivý. Klidně se může stát, že to fáro začne hledat."
"Nemám rad zlodějou," děl zachmuřeně major, "pretože som' jich mál vela u našich jednotek. Vojín Ciml kradol auta a já som z teho mal hlavu ako škopok. Terazky chcem mať klud a něrešiť nijaké problémy."
"Všechny problémy na moji hlavu, majore!" usmál se sebevědomě Čárlí, "ale že to vozítko šlape, co? Teď jsme vyjeli a už budeme v Plzni."
Major velice nápadně ožil. V očích mu vzplál podivný oheň.
"Plzeň je překrásné město," pravil opojeně, "a keď som mál naroděniny, chodili smě s mojmi dóstojníkmi k Rytířů Žumberovi. Boly to překrásné okamihy, len poručík Troník blil celu spiatečnú cestu až do Nepomuku. To bol politruk, ktorý poznal Otázky leninizmu i pozpátku. Kebyste ho vzbudili uprostredi temnej noci, vravil by vám, že fašismus je najvyššie štádium imperialismu a že otrokárstvo vystriedal feudalismus."
"A nechtěl byste si v tom Nepomuku obnovit vzpomínky?" zeptal se řidič. "Určitě je tam nějaká slušná hospoda. Když jsme ve špitále nepočkali na oběd…"
Terazky se zaradoval. Dokonce zatleskal rukama. Představa, že by se mohl pokochat pohledem na místa své slávy a životních úspěchů, ho zcela fascinovala.
"Bol som velitělom na Zelenej Hoře," zašeptal, "a celý odlúčený prapor robil iba to, co som mu přikázal! Mál som velkú autoritu a moji vojáci uvedomelo překračovali pracovně piany. Keby to nerobili, zobrali by mi prémie."
Terazky se tak silně dojal, že mu začaly téct slzy a zvolna se mu koulely po tvářích.
"No nazdar!" pomyslel si Čárlí. "Až uvidí ten svůj zámek, bude brečet jako nemluvně!"
Nicméně zabočil na silnici směřující k Nepomuku. Majorovi bušio srdce téměř předinfarktově a oči nedočkavě sledovaly rychle ubíhající krajinu.
Velký okamžik se blížil.

KAPITOLA 5
V ZAJETI VZPOMÍNEK

Krátce nato utrpěl bývalý vládce Zelené Hory nečekaný šok. j Čárlí s ním zajel do zcela neznámého města. Terazky se bezradně rozhlížel kolem, ale téměř nic nepoznával. Vše sel změnilo a ani hospody mu nepřipomínaly putyky, ze kterých s chutí tahal vojenské obžery a uděloval jim přísné tresty.
"Bože moj," šeptal zklamaně. "Kam smě to přijeli? Veď tu] nič a nikeho nepoznám!"
Tápal jako slepec, až ho Čárlímu začalo být líto. "Nedivte sej majore," chlácholil starce, "doba královnina zpovědníka dávno minula! Víte, kdo se stal čestným občanem Nepomuku? Václavi Klaus!"
Terazky se usilovně zamyslel.
"To je dobré," přikývl potom, "už som sa zlekol že Kefalín.j Klausa nepoznám."
"Jste zřejmě apolitický člověk!" vytkl mu Čárlí, "a nevnímáte ani naše velikány. Václav Klaus vstoupí do dějin a není vyi loučeno, že jeho sochy budou jednou zdobit mosty, jako kdysi sochy Jana Nepomuckého."
"To by bolo pěkné!" přikývl major. "Máme málo soch, lebo smě ich vela búrali. Já som rozkopal nielen sochu, ale aj kašnu! Bola to pěkná kašna, ale bol to aj buržoazný přežitek. S takými bazmekami bolo třeba zatočit!"
Terazky se mračil, ale v duchu se usmíval. Před očima se mu vynořily nejslavnější okamžiky jeho vojenského života. On tehdy určoval dějiny! Ministrem byl Alexej Čepička, ale ten do Nepomuku nedosáhl. Tančil se svými generály kolečko v nově vybudovaném hotelu Internacional, ale na zámku Zelená Hora určoval běh dějin major Haluška. Dodnes se mu prsa nadýmala pýchou.
"Mál som tuna volajaká čísla!" mumlal, "umělce, cigány aj diverzanty. So všetkymi som si poradil, aj s Čínou, ktorý boxoval za Uhelné sklady! Chcel mi dať po papuli, keď som naňho reval, prečo se vydával za doktora - chirurga, keď učitelovi v pomocnej škole přerazil tri zebra. Já som neboxoval, ale žiadného súpera som sa nebál. Nakonec som vyndal flašu slivovice a s Čínou smě sa ožrali ako zepelíni. Taká u nás bota demokracia už za totalitnej hródzovlády! S každým som vyjebal, aj s dóstojníkmi!"
Čárlí majora pozoroval s jistými obavami. Výraz jeho tváře nesliboval žádnou pohodu. Na nepomucké ulici stál stařec, jehož demence neměla daleko k šílenosti. To se Čárlímu ani trochu nelíbilo. Nebylo dobře na sebe jakkoliv upozorňovat.
"Nemáte hlad, majore?" přerušil řidič tok Terazkyho myšlenek. "Tady inzerují dršťkovou polívku! Ta by snad bodla, ne?"
"Niesom hladný," odvětil major, "a chcem sa přejít po městě. Aj na Zelenu Horu sa chcem pozrieť zblízka."
"Mám vás tam odvézt?" zeptal se Čárlí. "Zdá se mi, že nejste ve formě."
Terazky se málem urazil.
"Možem súťažit aj s vojakmi základnej služby," vypjal prsa, .Jebo to sú terazky samí narkomani. Fajčí marihuanu a bojovú přípravu zanedbávajú. Jejich velitelé ich nětrestajú a armáda nestojí za nič. To skór nebývalo. Kulak Vata vážil takmer dva centy, ale běhal ako srnka. Len trochu funiel, Len Kefalín neběhal, lebo bol líný ako sviňa!"
"Tak víte co?" přerušil ho Čárlí. "Já jdu na tu dršťkovku sám. Vy se tady projděte a až toho budete mít dost, tak se pro mne zastavte!"
"Dobře," přikývl major, "ale neožerte sa ako zepelín. Lebo pojděme do Prahy pešo!"
Poté Čárlí zmizel v hospodě a Terazky se vydal na okružní vzpomínkovou pochůzku. Byl dojat, ale kráčel rovně jako válečný hrdina. Vzpomínky se mu vynořovaly jedna za druhou, i když ho pohled na město značně mátl. Vůbec se mu nelíbilo, co s jeho Nepomukem udělali. Chvílemi vyloženě tápal a jen s obtížemi hledal záchytné body. Naštěstí zůstal stát kostel, před kterým politrukové odchytávali věřící vojíny, kteří ze zámku neprchali do hospod, ale vytráceli se na mši.
"Vela farárov smě sa pokúšali prevychovat," zíral ponuře na kostelní vrata, "ale aksi sa nám nedařilo. Politruci neboli na patričnej úrovni!"
Pak se mu zdálo, že poznal místo, kde opilý vojín Grač močil za bílého dne a pobouřil část nepomucké veřejnosti.
"Mál som ho povýšiť na slobodníka," bručel popuzeně, "ale namiesto teho som ho kázeňsky potrestal. Nič si z teho nerobil a v base napísal na stěnu akési nápisy v maďarskom jazyku. Keď to rotný Szabo přeložil, přeložil som Grače do Zbuchu do dolů. Pod zemou ať si robí, co chce!"
Terazky se spokojeně usmál, neboť se mu zdálo, že to tenkrát vyřešil geniálně. Jako ostatně téměř všecko! Málo platné, býval skvělým velitelem a je škoda, že se ty nádherné časy nemohou vrátit.
Po chvíli se Terazky opět zastavil a ostražitě zapátral očima. Zdálo se mu, že chytil stopu. Ano, v tom domě byl obchod s ovocem a zeleninou, kde dělal vedoucího kapitán Ořech, když byl vyhozen z armády. Terazky ho považoval za špatného důstojníka, protože nikdy neměl řádně vyčištěné boty. Též brigadýrku míval zamaštěnou od hospodské stravy a nejednou si poblil uniformu. "Tiež revolver mal zasratý!" vzpomněl si nyní major, "a kúpal sa len o Vánociach! Ale bol uvědomělý a Ijúbil Sovietský svaz!" Přesto byl Ořech svléknut z uniformy a odešel prodávat rajčata. Ani tady se příliš neosvědčil a když udělal značné manko, stal se hostinským. Vůči armádě silně zatrpkl a dokonce vyprávěl protistátní vtipy. Potýkal se s cirhózou a posléze zemřel na oddělení bývalého kapitána Hořce, který se stal primářem v Klatovech. Nepatřil k mimořádně oplakávaným osobám.
"Ej Ořech!" vzdychl Terazky. "To bol najhorší oficír hned po Mazurkovi!"
Nadporučík Mazurek byl jeho zlým snem. Terazky nedovedl pochopit, jak je možné nechat se vyplácet vlastní ženou jako malý kluk. Každý o tom věděl a poškozovalo to pověst celé posádky. "Terazky, keď smě v NATO," uvažoval, "by to nebolo možné. Ale kto vie? Třeba bysme Mazurka odoslali do Kosova, aby bol zlikvidovaný volajakými partyzánmi!"
Terazky se pousmál, neboť měl pocit, že se Mazurka zbavil vskutku elegantně. Snažil se v paměti vykřesat další zapadlé vzpomínky, ale cítil, že potřebuje mnohem silnější zdroj inspirace, než je značně pozměněné město. Je třeba navštívit zámek, který se stále tyčil nad Nepomukem. Zdálo se, že se Zelená Hora příliš nezměnila. Stále byla dominantou celého

kraje a na zámecké věži oslnivě zářila zlatá koule, kterou chtěl kdysi major sundat, protože mu nepřipadala vhodnou pro vojenské zařízení. "Dobré že som to neurobil," pochválil se nyní. "Gula je naozaj pěkná!"
Zrychlil a lačně se vydal k cíli své cesty. Tak, jak to činil každý den časně ráno. Znamenalo to přemoci příkrý kopec, což nebyla žádná maličkost. Neduživí vojíni se při usilovném pochodu hroutívali a končívali na ošetřovně u doktora Hořce. Ale i mnohým důstojníkům dával kopec zabrat, zejména když byli po opici. Kapitán Honec nejméně třikrát během cesty odpočíval, opřel se o strom a těžce oddychoval. Ani poručík Hamáček nebyl bez problémů. Ačkoliv se honosil silným, znělým hlasem, nemohl se při dosažení cíle předvést. Místo břitkých povelů nejméně čtvrt hodiny kašlal, jako by měl co nevidět zahynout na bronchitidu.
Pouze Terazky vykráčel vzhůru bez obtíží a pohrdavě si měřil své podřízené. "Co keby stě bojovali v Tatrách ako já?" obracel se na ně s těžko zodpověditelnou otázkou. "Aj boje v Karpatoch som zažil. Běželi smě na zteč a revali Urá! ako paviáni! Vy stě dóstojníci a lezete do takého kopčeka ako slimáci!"
Bol naprostou jedničkou a nikdo se mu nevyrovnal. Ani nyní, v devadesáti letech, nekráčel o mnoho pomaleji. Jen ho mrzelo, že jeho podřízení dávno odpadli a on jim už nemůže vynadat.
"Keď som jich zjebal," culil se alespoň dodatečně, "kukali ako spráskaný psi. Mazurek bol spráskaný doopravdy!"
Postupoval stále výše a nezadržitelně se blížil k vrcholu hory. Postrádal zde projevy vojenského ducha, demonstrovaného kdysi na každém kroku. Zmizely papundeklové cedule s nápisy plnými odhodlání bránit socialistickou vlast proti americkým imperialistům, okolí zámku se změnilo v džungli, ve které se mohly ukrývat vzácné druhy zvířeny a i brána připomínala dávno opuštěnou usedlost.
"Chcelo by to popílit"," zíral Terazky nevraživě na přebujelý porost. "Toto bysom nikedy nepřipustil."
Došel ke starému kostelu, kde kdysi bývalo skladiště košil, bot a onucí. Téměř vykřikl hrůzou. Zívla na něho vytlučená okna a bortící se budova, ze které se nezadržitelně stávala zřícenina. Byl to šok. Terazky kostel nikdy nepovažoval za armádní prioritu a už z politických důvodů ho nechával tiše chátrat, ale nynější stav jím doslova otřásl.
"Bože moj!" zaúpěl. "Keď za to volakeho nepotrestáš, překračuje tvoja dobrota všetky meze!"
Dále se už pouze vlekl, zřejmě v očekávání toho nejhoršího. Toho se mu také dostalo. Zámek držel pohromadě pouze díky pevným obvodovým zdem. Vnitřek svědčil o četných nájezdech vandalů, kteří ho plundrovali s velkým nasazením. Bylo těžké se v něm pohybovat bez značného osobního rizika. Terazky se neodvažoval vstoupit ani do své bývalé kanceláře.
"Tudy kráčela historie," šeptal ukřivděně "a terazky je všetko v řiti. Nič tuna nehovoří o tom, že smě tu kedysi bývali. Ani bronzová tabula tuna nie!"
Chvíli stál a kroutil hlavou. Měl pocit, že zámek musel přestát zemětřesení nebo podobnou pohromu. Že by za tím vším vězela pouze armáda, si odmítal připustit.
"Čo bolo, to bolo," mávl posléze rukou. "Terazky už němóžem robit nič. Bol to pěkný zámok a mohol tuna byť hlavný štáb NATO. Ale to už nie možné. Všetko je v řiti!"
Po tomto zjištění ještě několikrát bolestně vzdychl a chtěl se vydat na zpáteční cestu. Nicméně se ještě zastavil a pohlédl na věž. Hodiny už dávno beznadějně stály, ale na vrcholku věže zlatě svítila památná gula, svědek Terazkyho slávy. Jedině ona přežila zlé časy a byla příliš těžká, než aby ji někdo odcizil. Terazky na ni dojatě zíral a z očí mu vytryskly slzy.
"Moja gula!" zašeptal s nebývalou laskavostí. "Ta vie, aký som bol dobrý voják!"
Pak se ale zastyděl za okamžik slabosti a dojetí. Pevně semkl rty a rozhodným krokem se vracel do Nepomuku. Už neměl dost sil na další setkání s minulostí a zažívat nová rozčarování. Teď ho čekala cesta do Prahy a setkání s milovaným příbuzenstvem.

KAPITOLA 6
BUD PŘIPRAVEN!

C árií s chutí pojedl dršfkovou polévku, protáhl se a vyšel na ulici města, které se mu dost zamlouvalo. Majora nikde neviděl, ale nějak ho to nezneklidňovalo. Doufal, že stařík nezabloudí, a pokud ano, nějak se sem zase namotá. Jestli ovšem nezapomene, že do Nepomuku přijel bavorákem, což nelze vyloučit. Čárlí láskyplně pohlédl na vůz, na který byl pyšný, jako by byl jeho vlastní. Ale díky tomu, že nebyl nevšímavý, zahlédl ještě něco jiného. Okolo auta se motali dva muži a nezdálo se, že by jimi lomcovala pouhopouhá zvědavost. Čárlího šestý smysl okamžitě zapracoval. Téměř neomylně zařadil oba muže mezi zastánce zákona.
Trochu ho to zaskočilo. Nepředpokládal, že se na jeho čin přijde tak záhy, ale bylo zřejmé, že se tak stalo. Muži se flinkali nenápadně kolem, ale nevzdalovali se od bavoráku víc než na deset metrů.
Čárlí se trochu zklamaně ušklíbl. Chtěl si příjemného a elegantního vozidla užít podstatně déle, ale život ho naučil občas prohrávat. Ačkoli tohle vlastně ani prohra nebyla. Aut na našich silnicích jezdí bezpočet a přesednout do dalšího není neřešitelný problém.
Čárlí si řekl, že je načase zmizet. Majorův návrat by mohl značně zkomplikovat situaci. Kdyby se Terazky přihrnul k bavoráku a začal vyvolávat řidiče, mohla by spadnout klec. Takový konec si Čárlí nepřál.
Vydal se na neplánovanou cestu Nepomukem a věřil, že bude úspěšný. Také byl.
O několik ulic dále narazil na žlutou Mazdu. Nebyla to už taková paráda, ale ani náročný znalec motorových vozidel nemohl být zklamán. Čárlí se bedlivě rozhlédl a za chvíli už seděl za volantem.
"Teď už se bez dědka obejdu," řekl si, "ale nic špatného mu nepřeju. Jestli ho zavřou, bude mi ho líto. Je to zábavný stařík!"

Spustil motor a uháněl z města.
O chvíli později se vrátil Terazky. Byl rozrušen a zjevně tápal. Bloumal kolem, nahlédl do hospody a bezradně krčil rameny. Bavoráku si ani nevšiml, neboť nebyl expert přes zahraniční vozy a pletl si i barvy. Stěží rozeznal trabant od autobusu.
Ještě chvíli okouněl a pak ho napadlo, že si možná spletl místo, kde se s Čárlím rozešel. Rozhodl se zkusit jinou ulici. Zkusil jich ještě několik a vypadal stále bezradněji. Nepomuk, město jeho bývalé slávy, se mu stalo bludištěm. To bylo přinejmenším k vzteku. Terazky zlostně uplivoval a loupal očima, což mu ale nijak nepomáhalo.
Pak ho napadlo, že mu Čárlí ujel.
"Taká nezodpovědnost!" funěl. "A já nemám právo ho kázeňsky potrestat!"
Nevěděl, co si počít. Vztek se měnil v naprostou beznaděj. Neměl na koho se obrátit, žádný ze svědků minulosti už tu pravděpodobně nežil.
Ale přece. Náhle se za ním ozval překvapený hlas: "Pane majore, co tady děláte? Stejská se vám po Zelené Hoře?"
Terazky se otočil a spatřil zavalitého plešatého muže, jehož tvář mu nikoho nepřipomínala. Ať na něj zíral sebepozorněji, nemohl se ničeho dopídit.
"Som major v zálohe," vyrazil ze sebe, "a kto stě vy? Vóbec vás nepoznám."
"Jsem Svojsík ze třetí roty," představil se plešoun, "a nikdy na vás nezapomenu.
V Nepomuku jsem se oženil a taky ovdověl. Ale bydlím tady pořád."
"Hej?" podivil se major. "To je vela cudné. A stě Svojsík? Nezaložili stě, Svojsík, volajaků protištátnú organizační?"
Svojsík se zatvářil uraženě.
"Já jsem nezaložil nic," řekl, "ale stal jsem se obětí podlé pomluvy. Rozešel jsem se s dívkou, která o mně rozhlásila, že můj tatínek založil skauting. To nebyla pravda, protože můj otec měl k přírodě záporný poměr a dělal vrchního u Pinkasů. Ale ta pomluva se neuvěřitelně šířila, až se dostala do mých kádrových materiálů. Tím pádem jsem narukoval do Nepomuku a jsem tady dodnes!"
"Mál stě šťastie," konstatoval Terazky. "Tiež stě mohli narukovat do Karvinej a oženit se tam s cigánkou/'
"Co se týče ženy," řekl Svojsík, "nemohu si stěžovat. Byla čistotná a temperamentní. Ale na vojně jsem to neměl lehké. Jméno zakladatele skautingu mě vyloženě degradovalo. Svobodník Halík mě soustavně vyzýval, abych předvedl, jak se plížili angličtí skauti v koloniálních válkách. Poručík Troník prohledával mé osobní věci, aby zjistil, kde schováváni tajnou vysílačku. Kapitán Ořech mě ujišťoval, že při vypuknutí třetí světové války budu zlikvidován. Nedostával jsem propustky, abych při tanečních zábavách nezískával mládež do tajných oddílů Junáka."
"Mál stě to těžké, Svojsík," politoval ho Terazky. "A to iba preto, že váš otecko založil skauting."
"Ale on ho nezaložil!" zavyl Svojsík. "To přece musí každý pochopit! Stal jsem se obětí lživých informací! To snad musí být každému jasné. I tomu největšímu idiotovi.
Leč Terazky zavrtěl hlavou.
"Co je v kádrových posudkoch," pravil, "to je aj pravda, ktoré se uvědomělý voják němůže vzeprieť. V jednotě bola naša sila. Kebysme sa přeli s kádrovákmi, imperialisti by teho mohli využit'. A vášho otecka zatvorili?"
"Proč by ho měli zavírat?" žasl Svojsík. "Byl to snaživý pingl, který byl s policajty jedna ruka."
"Možná bol, možná nebol," pokrčil rameny major. "Keď zakládal protistátně spolky…"
"Skauting není protistátní spolek!" protestoval Svojsík, "a táta ani neuměl uvázat námořnický uzel, o dračí smyčce ani nemluvě."
"Aký uzol?" žasl Terazky. "Já som mál strážit' dopravny uzol v Českej Trebovej, ale potem z teho zošlo."
Svojsík to definitivně vzdal. S Terazkym se nikdo nikdy nedomluvil, a tak si v duchu spílal, proč tuhle debatu začínal.
"A co robíte terazky?" otázal se major, který rovněž cítil potřebu změnit téma, "stě tuna podnikatel?"
"Bohužel," zavrtěl hlavou Svojsík. "Chtěl jsem založit obchod se skautskými klobouky, ale nebyl o ně zájem."
"To sa něčudujem," odvětil Terazky, "já bych si taký klobúk tiež nekupil. Vyzeral bych v něm ako šašo."
Což byla jistě pravda. Ale nastala chvíle, kdy bylo třeba, aby se se svými problémy svěřil bývalý velitel Zelené Hory. Nic ne-zatloukal a postěžoval si velmi upřímně. Současná situace mu ani trochu nevyhovovala. Pesimismus ho zaplavoval jako oceán a on neviděl přijatelné východisko.
"Co na to povietě, Svojsík?" téměř zalkal, "hovořte iba svatů pravdu, lebo ako skaut pravdu hovoriť musíte. Co rnám robiř? Ten šofér mi istotně ujel."
Opravdu to tak vypadalo a ani Svojsík to nemohl změnit. Navíc se ani nedovedl přimět k tomu, aby Terazkyho politoval. Zato ho pořádně mrzelo, že majora vůbec potkal. Neměl zapotřebí řešit jeho problémy.
"Taká smola!" hudroval nešťastník. "Už smě mohli byť v Pra-he. Prečo smě odbočili do Nepomuku? Veď som sa tuna ani ne-zaradoval!"
"Tady taky nic k radování není," ujistil ho Svojsík. "A po slávě Zelené Hory neštěkne ani pes. Ačkoliv asi před měsícem za mnou přišli nějací skauti, abych prý jim vyprávěl o rukopisu zelenohorském. Řekl jsem jim, že o něm vím hovno, a oni mi dali krásnou, pozlacenou lilii."
"Ale co mám robit'já? zeptal se Terazky, "mohl bych žobrať před kostělom, lebo zomrieť na náměstí."
"Asi bude nejlepší," uvažoval Svojsík, "když do Prahy pojedete vlakem. Jestli chcete, odvezu vás autem do Plzně, jedu tam navštívit dceru. Posadím vás na pražský rychlík a v Praze si už poradíte sám."
To se jevilo Terazkymu jako celkem přijatelné. "Dobré, Svojsík," přikývl, "můžetě si napísať čiarku za dobrý skutok. Skaut má urobit' jeden dobrý skutok denně a vy stě pomohli starému člověku. A naviac těžko raněnému."
"No jo," mávl rukou Svojsík, "náhoda je prevít. Pojďte ke mně, uvařím vám kafe."

KAPITOLA 7
INSPIRACE

Svojsík uvedl Terazkyho do bytu, který tak trochu připomínal skautskou klubovnu. Byla zde celá řada předmětů, ke kterým neměl žádný osobní vztah, ale měl zábranu je vyhodit. Jeho nezasloužený věhlas a nechtěná sláva způsobily, že ho občas navštívili junáci nebo světlušky a darovali mu totem, bafajícího indiána nebo pěkně vyvedenou lilii. Svojsík se zpočátku bránil, ale časem zjistil, že je to zcela zbytečné. Pro značnou část lidí zůstal synem zakladatele skautingu a žijícím symbolem celého junáctva.
"Musím se převléknout," postavil nyní před Terazkyho šálek kávy, "a abyste se nenudil, pustím vám televizi. Kterému programu dáváte přednost?"
Majorovi to bylo celkem jedno. Nebyl v takovém rozpoložení, aby chtivě zíral na obrazovku. Spíše toužil po tom, aby dnešní namáhavý den už nějak skončil.
Ale televiznímu programu přesto neušel. Naštěstí. To, co mohl zhlédnout, ho totiž velice zaujalo. Šlo o jakýsi regionální deník, který byl věnován seniorům.
Tím pádem mohl Terazky spatřit bývalého velitele hasičů Kloncárka, který se právě ve zdraví dožíval požehnaného věku, sta let. Byl to ještě zdatný chlapík, který četl bez brýlí, pajdal bez hole a dokonce zatroubil na trumpetu "Hoří!". Moc libě to neznělo, ale všichni kolem začali uznale tleskat, jako by zahrál fanfáry z Libuše.
U Kloncárků se sešlo mnoho hostů a každý přinesl nějaký dárek. Ten kytku, onen hasičskou sekyrku a další malou pozlacenou stříkačku. Nechyběl ani veliký dvoupatrový dort a další cukrářské výrobky. Kloncárek měl velikou radost, usmíval se tak zeširoka, že mu málem vypadla přebělená zubní protéza, a začal vzpomínat, co všechno mezi hasiči prožil. Kolik požárů uhasil a jak jednou málem uhořel. Ostatní hasiči mu přizvukovali a nakonec se předvedla břeskná kutálka, trefně nazvaná Hasičanka. Vypuklo obrovské veselí a hasiči s přítomnými ženami tančili jako za mlada. Sté narozeniny velitele hasičů se opravdu vyvedly a při jejich sledování stouply Terazkymu do očí slzy.
"Bože mój!" vzdychl major po skončení programu. "Niektorí seniorovia sa májů! Niečo takého sa mi nepřihodí!"
"A proč ne?" houkl z vedlejší místnosti Svojsík. "Přece nejste žádné ořezávátko.
S vaší šarží a věhlasem si můžete ledacos dovolit!"
"Móžem," připustil Terazky, "ale nědožijem sa stovky. Budě mi devátdesiať a do stovky je daleko. Bol som u bosorky a ta kukala do krištialovej gule a smutné mi vravila, že zomrem v devatdesiati šiesti."
"To je taky slušný věk," řekl Svojsík, "ale máte pravdu, že jen kvůli němu za vámi televize nepřijede. Kulatiny jsou kulatiny. Asi byste si měl ten život o čtyři roky natáhnout." "Ten zasraly hasič si takú slávu ani nězaslúžil!" usoudil Terazky, „je to taký pokřivený usoplený dědko, ktorý kuká ako vyplašený zajac. Stříkal, stříkal a terazky sa dožil stovky, ani něvie ako. Istotně z teho ochorí a zomre. Bolo teho naňho viac, než móže vydržať. A já zkapem v devatdesiati šesti!"
"Takové předpovědi nesmíte brát doslova," mínil Svojsík, "protože kartářka nemá kompjútr! Všechno, o čem žvaní, vidí mlhavě. Na nějakém rokují nesejde. Když budete držet životosprávu, tak se té stovky dožijete. Chce to pravidelně cvičit a chodit do přírody."
"V přírodě má střelili do řiti," hučel major, "a keby mierili lepšie, nedožil bych sa ani devatdesiatky! Ale ten pojebaný hasič mál šťastie! Ani uniformu němal vypiglovanú, mál ju zoblitú ako prasce a dostal sa do televizie. Já som majorom a dostaněm sa do řiti!"
"Televize potřebuje stoleté," uvažoval Svojsík, "protože se honí za senzacemi. A taky při tom podvádí. Kde máte záruku, že tomu hasiči je sto let? Jak to na něm poznáte? Třeba je mu o pět let míň, ale oni potřebovali stoletého a žádný takový nebyl zrovna po ruce. Sáhli po tomhle, který u nich měl nějakou protekci. To se dělá velice často!"
"Hej?" vykřikl pobouřeně Terazky. "Mali by jich zatvorit, lebo klamů pracujúcí lud!"
"Pracující lid se nepodělá," ušklíbl se Svojsík. "Ten už spolkl jinačí sousta! Tohle se dá omluvit. Kolik opravdu bylo tomu Kloncárkovi, nemusí nikoho zajímat. Byl to dědek nad hrobem, a to docela stačí!"
Leč Terazky s tímto závěrem spokojen nebyl. Hasičovo nepatřičné zvýhodnění ho zlobilo a měl za to, že by měl poslat do televize protest.
"Som starý, plesnivý oficir," konstatoval, "a do televizie má nikedy něpozvali a ani něpozvú. Keď som bol terazky vážně raněný, nikto má ani něprišiel vyfotografovat!"
"To za mnou přijede někdo každou chvíli," šklebil se Svojsík. "Vrazí mi do ruky lilii a ptají se mě, co si myslím o odstřelu kormoránů v jižních Čechách. Nebo je zajímá, jestli mám radost, že se k nám opět nastěhovali bobři. Kdybych se dožil stovky, tak bych to vůbec neustál."
"Vy se stovky nedožijete," odhadl to Terazky, "a já tiež nie. Žiadná sláva nebude."
"Ale mohla by být," tvrdil rozjařeně Svojsík.
"Jde jen o to, trochu tomu napomoct. Některé dámy si soustavně ubírají roky a ještě v padesáti prohlašují, že jim je dvacet devět. Proč byste nemohl učinit opak? Stačí, když si deset let přidáte a začnete o tom hodně hlasitě mluvit. Stoletý major nemůže ujít pozornosti okolí, a to by bylo, aby někdo neupozornil i sdělovací prostředky."
"Co to tárátě, Svojsík!" utrhl se major. "Také klamstvo!"
"Přece nemusíte nikomu ukazovat křestní list," vysvětloval Svojsík. "Úplně stačí, když hodíte malou udičku. Velebný kmet už jste a o vaší stoletosti nebude nikdo pochybovat. Takové věci se neprověřují. Kdekdo shání senzace, a tohle senzace je! Kolik stoletých majorů běhá v téhle republice?"
"Žiadný!" uhodl Terazky. "Bol by som prvý."
"No právě!" souhlasil Svojsík. "Prošel jste několika válkami, velel jste pétépákům, tak proč byste nemohl sehrát takové divadýlko? Určitě byste to dokázal!"

Terazky se zamyslel. Přecházel po místnosti a tvářil se jako generál před bitvou. Bylo vidět, že Svojsíkův nápad padl na úrodnou půdu.
"Buděm o tem uvažovat'!" řekl konečně, "a preberem to zo všetkých stráň. To nie volajaká malučkosť! Som major a nie pojebaný hochštaplér."
"Oslavit stovku o deset let dřív není žádný zločin," ujišťoval ho Svojsík, "za to vás degradovat nebudou, i kdyby na to náhodou přišli! V těhle létech máte právo na všechno! Podívejte na prezidenta Reagana! Ten už, chudák, ani neví, jak se jmenuje, a že byl americkým prezidentem! Z toho vyplývá, že byste ani nemusel vědět, že jste byl majorem!"
"Ale já to viem!" pravil rozhodně Terazky. "Buděm to vědět i na smrtolnej posteli!"
"Tím lip!" přikývl Svojsík, "ale klidně si můžete poplést datum svého narození. Ve vašich létech máte právo na silnou sklerózu! Jen se toho nebojte! Když si budete stále opakovat jsem stoletý major, za chvíli tomu uvěříte!"
Zdálo se, že tomu Haluška věří už nyní. Jeho oči dostaly zvláštní lesk a ústa se začala usmívat. Sice trochu přiblble, ale přece. Nepochybně o stých narozeninách začal uvažovat jako o blížící se realitě.
Svojsík se dooblékl a před zrcadlem si uhladil několik posledních vlasů.
"Tak - a můžeme jet!" oznámil majorovi, který vypadal jako v tranzu. "Za chvíli budete sedět v rychlíku. Jenom musíte dávat pozor, abyste nevypadl z vlaku, jako kdysi vojín Čilpan!"

KAPITOLA 8
UHOŘ NA BAZALCE

Bývalý politruk Troník vypadal mimořádně skvěle. Rysy jeho tváře již nebyly strhané a oči bázlivě nemžikaly. Čistajasna se zjevil v restauraci Kouzelná flétna a přistoupil ke Kefalínovi, který si pochutnával na úhoři na bazalce.
"Jsem šťastný člověk," pochlubil se Troník, aniž byl tázán, "protože jsem konečně objevil smysl života! Konečně jsem stanul na pevné zemi!"
"Vrátil jste se k marxismu-leninismu?" otázal se Kefalín, "a znovu jste se ponořil do četby Pávky Korčagina?"
"Nesmysl!" odmítl podezření téměř uraženě Troník. "Nejsem již vázán žádnými teoriemi, které vznikly na této planetě. Bláboly filozofů mě dávno nezajímají.
S takovými spojenci člověk nic nevyhloubá. Zabředne do různých pavěd a komplikuje si život. Proto jsem se stal kontaktérem."
Kefalínovi z toho málem zaskočil úhoř, který jako by v hrdle obživl. "Kontaktérem?" vyrazil ze sebe bývalý vojín, "snad konduktérem?" Ačkoliv ani to mu nedávalo žádný smysl, zejména kvůli Troníkovu věku. Ten to také okamžitě popřel.
"Vidím, že patrně nejste informován o mimozemšťanech," pravil poněkud shovívavě, "kteří hodlají zachránit lidstvo před zkázou tím, že jej přepraví na vesmírných korábech na jiné planety. Už se na tom pracuje, Kefalín! Je ovšem třeba systematické osvěty a mravenčí vysvětlovači práce. Od toho jsou kontaktéři, kteří jsou v neustálém styku s mimozemšťany a přertáícjí jejich myšlenky k lidem. Zasvěcují je do problémů a odstraňuj!
jejich zábrany. Je to krásná a náročná práce." "Vy jste k ní jako stvořený!" přikývl Kefalín. "Vždycky jste byl světlonošem a šiřitelem idejí!"
"Jenomže jsem tápal," přiznal se Troník, "a věřil falešným prorokům. Teprve nyní stojím pevně na zemi a mám zaručeně pravdivé informace. Řídí mě sám Bosonoh Sličný, velitel kosmického korábu Mlžný hrot."
"Gratuluji!" vydechl Kefalín. "A jak jste k tomu štěstí přišel?"
"Byla to náhlá inspirace," zasnil se politruk, "ba přímo vidění. Obklopil mě prudký jas a zaslechl jsem podmanivé hlasy. Zprvu jsem si neuvědomoval, že hovoří ke mně, ale pak jsem zaslechl své jméno. Byl jsem v tranzu, ale vnímal jsem žádost o to, abych se stal prostředníkem mezi ohroženým lidstvem a vesmírnými spasiteli. Nemohl jsem odmítnout, a tak jsem se stal kontaktérem."
"Hezká kariéra!" mlaskl uznale Kefalín. "To máte jako přilepšení k penzi?"
Troník rozhodně zavrtěl hlavou.
"Funkce kontaktéra je bezplatná," informoval, "ale přesto mi pomohla k vybřednutí
z nouze. Majitel tohoto podniku je totiž rovněž v těsném spojení s vesmírnými civilizacemi. Poskytl mi ubytování v malém pokojíku a já za to v kuchyni pomáhám mýt černé nádobí. Mám ale dost volného času pro své poslání. Máte-li zájem, Kefalín, zajistím vám místo na prvním korábu, který začne evakuovat lidstvo do vesmíru."
"To by bylo znamenité!" liboval si Kefalín. "Ale proč vlastně je lidstvo ohroženo? Co spáchalo?"
"To vám teď nebudu vykládat," řekl Troník, "protože u vedlejšího stolu sedí ještírek. Ještírci jsou lidé, kteří házejí Vesmírčanům klacky pod nohy."
Kefalín se zatvářil pohoršené.
"A co s těmi ještírky děláte?" zašeptal. "Likvidujete je?"
"K tomu nemáme instrukce," děl vážně politruk, "a tak s nimi bojujeme ideovými prostředky. Jsou ovšem velmi silní a mnoho ještírků je na nejvyšších místech ve státě. Nechtě si to pro sebe, ale ještírkem je i prezident Havel."
"A co Karel Gott? zeptal se Kefalín. "Ten na něj taky vypadá!"
"Máte pravdu!" přisvědčil Troník. "A rovněž kardinál Vlk! Přijďte některý den odpoledne a já vám sdělím mnoho důležitých věcí. Také vám předám seznam věcí, které je třeba vzít s sebou na kosmickou loď."
Náhle se Troník zarazil. Hleděl k otevřeným dveřím do kuchyně, odkud mu kdosi dával znamení.
"Máme akci," zašeptal. "Určitě, Kefalín, co nejdříve přijďte! Budu s vámi počítat."
Načež důležitě odpochodoval a zmizel v kuchyni.
Kefalín dojedl úhoře na bazalce a spokojeně se napil piva. Byl rád, že se politruk tak dobře uchytil. Nové poslání a

náročné úkoly ho zřejmě postavily na nohy. Opět cítil, že může spoluobčanům prospět. A to mu dodávalo elán.
"Snad už u toho zůstane!" přál si Kefalín. "Protože nic není tak krásné jako plnit své historické poslání navzdory všem ještírkům. On o to přece usiloval odjakživa!" Kefalín ještě chvíli seděl nad půllitrem, ale když se kontaktér znovu neobjevil, rozhodl se k návratu domů. Bylo to ostatně nutné ze zdravotních důvodů. Blížila se hodina určená k polykání prášků a tu nebylo záhodno zmeškat.
Když se tak nějakým nedopatřením stalo, hučelo Kefalínovi v uších, vylézaly mu oči z důlků a brněl ho jazyk. Proto pravidelné požívání léků neodbýval a snažil se nezmeškat ani minutu.
Domů se vracel poměrně svižným krokem, téměř dva kilometry v hodině. Nepatřil k rychlostním chodcům a větší tempo by ho patrně uštvalo. Kráčel vratce, neboť přebujelé břicho ho soustavně tlačilo k zemi. Ani nohy ho příliš neposlouchaly.
"Kde jsou ty doby," hučel Kefalín, "kdy jsem běhával po levém křídle a utekl nejednomu pravému bekovi? Ačkoliv leckterému bych unikl i nyní. Pravý obránce Pištora nechal jednu nohu pod tramvají číslo 11 a v současné době se nepohybuje nejrychleji. Na toho bych ještě stačil!"
Kefalín se dovlekl domů, kde okamžitě a s chutí spolykal spoustu prášků. Zapil je minerálkou a pořádně si pokazil chuť. Dříve než to mohl nějak napravit, objevila se sousedka. "Pane Kefalín," hlásila, "měl jste tady návštěvu. Přišla za vámi mladá, krásná dívka, která by mohla soutěžit o královnu krásy. Dost možná, že by i vyhrála!"
To znělo docela zajímavě. Minulý týden zde byla vetchá stařena, která požadovala, aby Mistr nakreslil jejím třem vnučkám do památníků rusalku, hastrmana a čerta. Když Kefalín tvrdil, že kreslit nedovede, baba se urazila a vyslovila zajímavý názor,
že demokracie nadělala z lidí founi. Přitom Kefalín kreslil, ale dle posudku Mistra Neprakty jako nenadané osmileté dítě a jím ztvárněného slona málokdo rozeznal od ředkvičky.
Nyní ale šlo zřejmě o něco jiného. Krasavice mají vždycky něco za lubem a rozhodně netouží po malůvkách do památníku. "Nenaznačila ta slečna," zeptal se Kefalín sousedky, "co ode mne potřebuje? Rád bych byl na tak vzácnou návštěvu připraven."
"Nic nenaznačila," odvětila sousedka, „jenom řekla, že zítra odpoledne přijde zase. Pokud máte něco důležitého na práci, máte jí u mne nechat vzkaz a určit místo vaší schůzky." Kefalín se cítil polichocen. Krasavice je úporná a opravdu touží se s ním sejít. To postaršího tlustého pána vždycky potěší. Někdy to i dodá sebevědomí,
"No vida," mumlal Kefalín spokojeně, "už to vypadalo, že se zítra nevyhnu kondiční procházce a najednou se vynořil program daleko zajímavější. Pozvu dámu na bílé víno a předvedu se jako brilantní myslitel. Ještě nemám tak silnou sklerózu, abych se nemohl úspěšně předvádět. Někdy je radost mě poslouchat. Ještě nemluvím z cesty a nekontaktuji se s Vesmírčany. Kdybych neměl vysoký tlak, diabetes a enormní nadváhu, byl bych pohledný, roztomilý stařík. Jenže člověk nemůže mít všechno. A skromnost je matkou moudrosti!"

KAPITOLA 9
VNUČKA VELIKÁNOVA

Návštěvnice se zjevila na sklonku odpoledne nebo na počátku večera. Říká se tomu hodina mezi psem a vlkem. Dívka byla krásná, ale především dlouhá. Její nohatost byla očividná. Měla co dělat, aby prošla dveřmi.
"Jsem Petra Koudelová," představila se, "ale to vám nic neříká. Snad vás zaujme to, že major Haluška, zvaný Terazky, je mým dědečkem. Moc vás pozdravuje!"
V Kefalínovi to hrklo. Nepředpokládal totiž, že Terazky dosud žije, ale přesto vlídně a uctivě projevil zájem.
"Dědečka jsme si vzali domů," informovala ho Petra, "protože v domově důchodců působil jako destruktivní živel. Dokonce tam uspořádal referendum o vstupu do NATO, ale nějak se to nepovedlo, protože stařečkové nedokázali spočítat hlasy."
"To chápu," řekl Kefalín, "ale do těchto aktivit se v žádném případě nehodlám míchat. Od té doby, co jsem prošlou vojenskou knížku předal soukromému muzeu, jsem se navždy stáhl do ryze civilní oblasti."
"To dědeček nedokáže," pravila vnučka "a občas nám vyhlašuje noční bojový poplach. To když trpí nespavostí. Kvůli tomu jsem ale za vámi nepřišla. Mým posláním je zajistit důstojnou oslavu stých dědečkových narozenin."
"Terazkymu už bude sto?" podivil se Kefalín. "To si tedy pospíšil!"
"Je mu devadesát," přiznala Petra, "ale viděl v televizi, jak nějaký hasič oslavuje stovku. Moc se mu to zalíbilo a zatoužil po něčem podobném. Jenomže nedoufá, že by se stovky mohl dožít, a tak se rozhodl oslavit jubileum o deset let dřív. I tak s tím budou značné potíže."
Kefalín na ni upřel nechápavý pohled a ona pokračovala: "Dědeček má tři bratry, ale ani s jedním nemluví. Jeden žije v Dolomitech a před čtyřiceti lety se popral s dědečkem kvůli nejvýznamnější osobnosti světových dějin. Dědeček za ní považoval Stalina a bratr Koloman trval na Jánošíkovi. Od té doby má Koloman pouze jedno ucho. Bratr Arpád je léčitelem v Mukačevě, ale dědeček mu nemůže odpustit, že zběhl z armády Slovenského státu a když se ho ujali partyzáni, tajně jim vyžral špižírnu. Byl za to odsouzen k trestu smrti zastřelením, ale ortel nebyl vykonán. Arpád přešel na Podkarpatskou Rus a stal se občanem Sovětského svazu. Dědeček lituje, že neměl příležitost se s ním poprat."
"A třetí brácha?" zeptal se Kefalín. "Proč nemluví s ním?"
"Protože nemůže," odvětila vnučka. "Štěpán vyrostl v rodině maďarského pašeráka pálenky a nenaučil se rodnému jazyku. Mluví maďarsky, nebo spíše jen blekotá, protože je stále opilý. Dědečka zlobí, že mu nemůže ani srozumitelně vynadat. Moc ho to mrzí. Jenomže když někdo hodlá oslavit stě narozeniny, jde o tak mimořádnou událost, že by měla být celá rodina pohromadě. Obávám se, že je to nemožné."

"V každém případě je to škoda," litoval Kefalín, "ale není
v mých silách vám pomoci. Rozhodně odmítám odjet do Dolomit a přemlouvat jednouchého Halušku."
Petra přikývla a pravila, že ji něco takového ani nenapadlo. Přišla za Kefalínem se zcela jinými představami.
"Dědeček je především voják," řekla, "a stále vzpomíná na své vojenské zážitky. Nad postelí mu visí obraz zelenohorského zámku od malíře Vločky, vojína základní služby. Myslím, že se později dokonce proslavil."
"Máte naprostou pravdu," přisvědčil Kefalín. "Vločka zesnul jako uznávaný umělec a průkopník nefigurativních směrů. Ještě když umíral, vyčítal si, že se na vojně nechal zkorumpovat několika dovolenkami a namaloval Terazkymu realistický obraz."
, Je to hodnotné dílo," polemizovala Petra "a dědeček si ho velice váží. Zelená Hora je jako živá a je škoda, že ten malíř už zemřel. Požádala bych ho, aby přimaloval dědečka, jak se dívá z okna."
"Pokud by nevadilo," poznamenal Kefalín, "že dědeček by byl poctěn v surealistickém duchu, Vločka by jistě rád vyhověl."
Dívka se k tomu nevyjádřila. Pouze poznamenala, že je smutné, jak pamětníci Zelené Hory rychle ubývají. Dědeček nad tím nestačí kroutit hlavou. S mnohými důstojníky by si rád popovídal, a jeho naděje se stále rozplývají. Proto se jeho záměr oslavit stě narozeniny o deset let dříve ani nezdá tak úplně dětinský a pošetilý. Malíř Vločka by se jich ale určitě nezúčastnil. Se svým působením na Zelené Hoře se nikdy nesmířil a vzpomínal na ně s krajním odporem. Kefalínův nadhled nesdílel ani na okamžik a na onen svět odešel jako stoprocentní pacifista. "Dědeček je narozen ve znamení lva," oznámila Kefalínovi Petra, "a stovku oslaví přesně v polovině srpna. Představuji si to tak, že uděláme malou zahradní slavnost, kde se sejdou ti, kteří…"
Nevěděla, jak to říci. Ti, kteří měli Terazkyho rádi? Ti, které svou osobností okouzlil? Bylo těžké něco takového vyslovit a Kefalín Petřiny rozpaky chápal.
Nicméně nešlo o úkol zcela nesplnitelný. I lidé, kteří považovali Terazkyho za naprostého blba, chovali k němu jisté skryté sympatie. Dalo by se s nimi o nezvyklé akci mluvit. Žádná podobná už nikdy nebude.
"Trochu se rozhlédnu," slíbil Kefalín, "a zmapuju terén. Někteří z nás ještě neumřeli a jistě by pana majora rádi pozdravili. Brzy vám zavolám."
"Raději se ozvu sama," navrhla dívka, "protože jakmile u nás zazvoní telefon, už se po něm sápe dědeček. Často způsobí zmatky, protože špatně slyší a volajícího si zařadí do špatné kategorie.
Včera mi volala švadlena a on jí udělil patnáct dní zostřené vazby."
"Taková byla pravomoc velitele odloučeného praporu," přikývl Kefalín. "Je vidět, že je alespoň částečně v obraze. Ve sto letech je to pozoruhodné."
"V devadesáti," opravila ho Petra, "a vždycky to tak pozoruhodné není. Minulý týden nám dědeček pokácel jabloň a krátce předtím si udělal pozorovatelnu za komínem. Otec, který trpí komplexy z dětství, mu v tom nedovede zabránit."
Kefalín netoužil po dalších příkladech, a tak se s dlouhonohou dívkou raději rozloučil. Zároveň si uvědomil, jak je majorovi neuvěřitelně podobná. Škoda že mluvila česky. Když Petra odešla do Modřan za svým dědečkem, začal se Kefalín v duchu peskovat. "Nejsem idiot?" tázal se naléhavě, a hned si odpovídal: "Nepředstavitelný! Proč jsem tu nohatou žábu nevyhodil a neodmítal s ní spolupracovat? Proč jsem přistoupil na její šílený nápad? Co je mi po narozeninách dementního majora? Asi bych měl navštívit psychiatra!"
Rozčilil se, ale vzápětí se začal uklidňovat. "Kefalíne," oslovil se, "nejsi idiot, nýbrž člověk se smyslem pro humor a bláznivé situace. Jestli bude Terazky slavit stě narozeniny, může se přihodit něco, co stojí za pozornost, ne-li přímo za zaznamenání. V takovém případě je tvou povinností se na tom podílet a trochu to ovlivnit. Takový politruk Troník se jistě dá pozvat a ochotně se dostaví. Možná Terazkyho pozve na kosmický koráb a odletí spolu do Vesmíru. Jsou-li na Jupiteru stromy, Terazky může organizovat jejich pokácení."
Tenhle nápad se Kefalínovi docela zamlouval. Hned nato se vynořila další jména kmetů, kteří se kdysi pohybovali na Zelené Hoře. Není vyloučeno, že si někteří rádi s Terazkym připijí na zdraví.
"Šťastný to muž!" pomyslel si Kefalín na závěr. "My obézní hyneme jako tráva na lukách, a on je snad věčný. Zřejmě má na povel celou rodinu. Kdybych byl starostou Modřan, přidělil bych každému stromu v parku osobního strážce. Kdo ví, čeho je Terazky ještě schopen!"
Pak si ale uvědomil, že tyhle starosti nemá v popisu práce, a začal myslet na úplně jiné věci.

KAPITOLA 10
CHRÁPAJÍCÍ STARCI

Soužití beznohého kulaka Vaty s poručíkem Hamáčkem v jednom bytě nebylo zcela ideální, ale ani výrazně konfliktní. Nejčastěji vznikaly hádky kvůli nepřiměřenému chrápání obou vysloužilců.
"Já chrápu jako kulturní člověk," tvrdil Vata, "jelikož jsem zhubl a všestranně se ukáznil. V minulosti se mnou byly problémy, což nezapírám. Kluci na vojně mě shazovali z postele nebo mi do huby mačkali pastu na zuby. Neúmyslně jsem hlučel a byl za to trestán. Jenže teď se chovám, na rozdíl od tebe, umírněně. Ty, Venco, chrochtáš jako kanec v posledním tažení, takže se kvůli tobě nevyspím."
"Nepřeháněj, Pepíku!" napomínal ho Hamáček. "Protože na to není co? Protože na to není doba. Teď musíme mluvit pravdu, padni komu padni! Já jsem se vždycky vyjadřoval nahlas, a to ve dne i v noci. Ve dne jsem řval na vojáky a v noci jsem co? V noci jsem chrápal. To bylo nepříjemné i ženským, takže ode mne prchaly uprostřed temné noci. Mé chrápání jim vadilo víc než vypitý alkohol, ačkoliv i kvůli tomu mně často spílaly. S tím se ale nedalo nic dělat. Chrápání je, Pepíku, nevyléčitelná choroba. Něco jako škytavka nebo kurděje. Ale ty touto chorobou trpíš rovněž a nechceš si to

přiznat! Ty, kamaráde, řveš při spaní jako co? Ty při spaní řveš jako míchačka na beton!"
"To, co slyšíš," huhlal kulak, „je proti dávné minulosti andělské oddychování. Na vojně mě uprostřed temný noci nakop Voňavka do zadnice, až jsem se skutálel z postele a křičel, že chrápající špekouny měli bolševici rovnou postřílet!"
"To bych do Voňavky neřek," podivil se Hamáček, "protože to byl co? Byl to tvůj třídní spojenec, ne-li přímo bratr."
"V tomhle on bratra neznal," vysvětloval Vata, "protože se ožral a potřeboval se vyspat. Já a doktor Macháček jsme ho rušili a on si vylil vztek na mně, protože kopat do prdele člověka s akademickým titulem se mu příčilo. Stejně nakonec dosáhl svýho, protože když jsem vyděšeně zaječel, Macháček se probudil a Voňavka měl klid. Takhle já jsem trpěl!"
"Horší by bylo," mínil Hamáček, "kdybys ze spaní mluvil. To bys mohl vyzradit co? To bys mohl vyzradit spiklence z kulackýho odboje nebo jiný protistátní skupiny!"
"Ježišmarjá!" zaúpěl Vata. "Vždyť já jsem v žádným odboji nebyl! Já byl zbabělejší než tatranskej svišť!
"Pro nás jsi byl třídní nepřítel," trvalka svém poručík, "kterej se chystal co? Kterej se chystal svrhnout náš lidově demokratickej režim. Proto jsme vám dávali tak do těla!"
"A bylo vám to hovno platný," konstatoval spokojeně Vata. "Teď ses rád, že třídního nepřítele vozíš na procházky a děláš mu dršťkovou polívku."
"Ale ta má grády, co?" zazubil se Hamáček. "Na tu já jsem kadet! Nebo si vezmi můj guláš! Takovej nekoupíš ani v ty nejzaplivanější putyce!"
"Vaříš dobře," připustil kulak, "ale svý kladný stránky znehodnocuješ tím svým chrápáním! Aspoň kdybys počkal, až usnu a nebudu tě vnímat!"
"To bych zase vnímal já tebe," bránil se Hamáček, "a neusnul ani do samého rozbřesku! Proto musíme bejt co? Proto musíme bejt tolerantní."
"Já jsem tolerantní celej život," mumlal kulak, "a pořád na to doplácím. Za totality i za demokracie. Nejhorší je, že mě v no-
ci bolí ty hnáty, který mi uřízli. Věřil bys tomu? Chápeš to?"
"U nohou je to možný," připustil poručík, "ale kdyby ti uřízli hlavu, tak to už by tě nebolela. A to proč? Protože hlava není končetina! Věděl jsi, Pepíku, že hlava není končetina?"
Vata se málem urazil. "Nedělej ze mne analfabeta, Venco," houkl, "protože jsem možná vzdělanější než ty. Oba máme měšťanku, ale ty jsi nechodil na náboženství!"
"Nechodil," přiznal se Hamáček, "protože naše rodina byla bez vyznání. Pan farář totiž smrtelně urazil mýho otce čím? Urazil ho tím, že při zabíjení farskýho prasete dal přednost řezníku Kumajzlovi a ten se tím v hospodě chlubil dobrý dva roky. Táta vystoupil z církve na svatýho Václava a já jsem zůstal nábožensky zaostalej. Ty ses sice pobožnej, ale myslíš na samý nepravosti!"
"Na samý ne!" zakabonil se kulak. "A kdybych se mohl vyvíjet normálně, tak bych žil na vesnici ve šťastným manželství. Jenže vy komouši jste mi dupli na chřtán, až jsem se z toho rozsypal. Byl jsem tlustej, chudej a vyděšenej. Holky mě nechtěly, všichni na mne řvali a jen tak tak, že jsem si nehodil mašli!"
"Mě taky holky nechtěly," přiznal se Hamáček "a to proč? Protože jsem byl ošklivej a zrzavěj! Měl jsem palici, jako když hoří Brandýs. Kdybych pár ženskejch neznásilnil, tak jsem zůstal panic. Navíc jsem prochlastal veškerý ideály, což napravuju čím? Napravuju to tím, že ti vařím a vozím tě na vozejčku."
"Já ti zase předčítám z katolickýho týdeníku," upozornil ho Vata, "abych tě trochu zušlechtil. Škoda že ses spíš na porno."
"Ty ses taky na porno," bránil se poručík, "ale poslední dobou to tajíš, abys nepřišel do pekla. Ty časopisy, který si tedy občas prohlížím, jsi nekoupil ty, a to proč? Protože jsi byl vilný hovado!"
"To jsem byl," souhlasil kulak, "ale mám pro to spoustu polehčujících okolností. Za mlada jsem byl na požitcích zkrácen a po ženskejch jsem akorát toužil. Ani ve středním věku jsem díru do světa neudělal. Mé manželství byl omyl a když žena umřela, ani jsem ji nepochoval do rodinné hrobky Vatu. Nezasloužila si ležet vedle starostů a velitelů selský jízdy. Teď je na Olšanech a brzy už ji vykopou, protože si to užila ažaž a já nebudu utrácet peníze za její posmrtný pohodlí. Jsem teď zámožnej, ale šetrnej, abych se mohl po smrti tátovi podívat do očí!"
"Ale do ženskejch si peníze vrážel!" vyčetl mu Hamáček. "Byl jsi starej, olezlej, neměl jsi nohy, ale nechal ses vozit kam? Nechal ses vozit do erotickýho salónu!"
"Pochybil jsem," přiznal se kulak, "ale Pán Bůh mi to odpustí. Ví, že jsme křehký nádoby, a bere na nás ohledy. Chtěl jsem dokázat to, co jsem v mládí zameškal. Ty jsi zase chlastal, až to muselo být Pánu Bohu odporný!"
"Každýmu to bylo odporný!" souhlasil poručík, "protože v tom nebyla žádná kultura! Byl jsem, Pepíku, dobytek a dělal jsem rodný straně ostudu! Místo abych kráčel v čele ozbrojený -ho proletariáru, tak jsem vytloukal putyky. Teprve Andula mě trochu zcivilizovala, ale zase mě štvala těma stálejma nevěrama."
"Kdyby ti nebyla nevěrná," upozornil ho Vata, "neměl bys děti a vnuky. Všechno zlý je k něčemu dobrý!"
"To je pravda," přikývl poručík. "Nemám hodnotný sperma, a s tím nic nenadělám. Jsem smířenej s osudem a Anduliny děti jsem řezal, jako by to byly mé vlastní. Nic kloudnýho jsem z nich nevymlátil, ale vnuka Venouše co? Vnuka Venouše miluju. Přestože je to feťák, anarchista a živí se striptýzem. To já jsem se styděl i při převlíkání v kabině před fotbalem."
"Byla jiná doba," mínil kulak, "a svědomí se nenosilo, zvláště u mužskejch. Ty bys stejně žádnou kariéru neudělal. To Venouš je kluk jako panna. Uvidíš, že vyhraje nějakou mezinárodní soutěž!"
"To by mi ještě scházelo!" děsil se poručík. "Nahej Hamáček kde? Nahej Hamáček na titulní straně světového tisku! Třeba v Dajti Mejli! Hanbou bych se propad, protože má důstojnická čest by dostala zabrat! Radši to, Pepíku, nepřivolávej!"

Kulak chtěl cosi patřičného poznamenat, ale v rozhodujícím okamžiku zazvonil zvonek. Přicházel pošťák a přinášel Valovi dopis. Ten ho téměř štítivě přebral.
"Zase mi píše brácha, Venco," řekl nevraživým hlasem, "a určitě na mně zase něco chce. Nejradši by mě vymačkal jako citrón, pacholek jeden. Radši to ani nebudu číst, abych si nezkazil náladu. Pojedeme na procházku a přečteš mi to někde na lavičce v parku!" Hamáček souhlasil.
"Hlavně se, Pepo, nerozčiluj," nabádal kulaka, "protože každý rozčilování stojí za co? Každý rozčilování stojí za hovno. My už si žádný stresy nemůžeme dovolit a musíme žít vyrovnaně. Jinak bychom dopadli jako kdo? Jinak bychom dopadli jako sedláci u Chlumce! O ty kalamitě bys měl jako kvalifikovanej kulak něco vědět!"
Vata přikývl. Ačkoliv nebyl vzdělancem, s chlumeckou tragédií byl dokonale obeznámen.

KAPITOLA 11
POMOZ KAMARÁDOVI!

Pan Kačaba byl na sobotu a neděli propuštěn z Thomayerovy nemocnice a dlouze zazvonil na Kefalína. Chvíli předstíral, že neumí mluvit, a pak přece jen zahuhlal: "Nesu vám vzkaz od pacienta Bobra." Vytáhl z kapsy kus ušmudlaného papíru, na kterém stálo: "S.O.S. Jsem obětí rasového útoku. Spoléhám na tebe. Kamarád Bobr."
To Kefalína nijak nepotěšilo. Doufal, že protřelého lupiče nejenže už nikdy nespatří, ale že o něm nikdy ani neuslyší. Každé setkání s ním znamenalo průšvih. Ale na druhé straně volání o pomoc Kefalín odmítnout nedovedl. Jako křesťan vnímal, že i lupiči jsou lidské bytosti, a tudíž jeho bližní.
Kačaba cosi zahuhňal a bylo zřejmé, že si říká o panáka. Dostal ho a zahuhňal znovu. Po druhém panáku se kamsi odkolébal.
"Tak Bobr volá o pomoc," říkal si Kefalín, "a to je na pováženou. Je to tvrdohlavý člověk a bude chtít prosadit svou. Nepůjdu-li za ním, přijde on ke mně a něco mi tu ukradne. V nemocnici mi neublíží."
Zamířil tedy do Thomayerovy nemocnice a na chirurgickém pavilonu skutečně objevil Bobra. Měl dojem, že zírá na sádrovou sochu. Lupič zřejmě obdržel parádní nakládačku. Ačkoliv to Kefalína nijak nedojalo, snažil se hledět soucitně.
"To byl nářez!" vzdychal namáhavě Bobr. "Z toho se hned tak nedostanu. Možná vůbec ne! Trpím jako zvíře, protože jsem podlehl černé přesile. Zbili mě z rasových důvodů a nadávali mi třemi světovými jazyky. Česky, slovensky a romsky. Jestli mě nepomstíš, nejsi kamarád. Musíš ten rasový zločin rozmáznout ve všech novinách! Jdi do médií a křič, že cikáni málem zavraždili vetchého a životem usmýkaného Bobra, který kdysi trpěl v jednotkách PTP a pak celá desetiletí úpěl v komunistických žalářích! Ujmi se mě, Kefalíne! Postav se na správnou stranu barikády a nepřipusť hrůzovládu černých hub! Seznam s mým případem skiny a jiné lidi dobré vůle. Je to tvá svatá povinnost!"
Potom s vypětím veškerých sil vyprávěl svůj pohnutý příběh.
"Už dlouho to se mnou jde z kopce," naříkal, "a nejsem příliš vzdálen od smrti hladem. Fyzicky jsem zchátral a nikoho už ne-přeperu. Když někoho přepadnu, špatně to se mnou dopadne. Troufnu si nanejvýš na slepého žebráka před kostelem nebo na chlapečka, který opouští cukrárnu s kornoutkem zmrzliny. Jenže co je to za lup! Zmocním se několika mincí a riskuju dopadení. Už neumím ani utíkat! V době, kdy jsem na tom byl nejhůř, začal na Starém Městě řádit kapsářský gang rodiny Murgašových. Dvanáct lidí perfektně zorganizovaných. Šlo jim to jako na drátku. Starý Murgaš otočil portmonku a předal ji bleskurychle své ženě, aby byl čistej. Manželka hodila lup do klína opodál sedící snaše a ta se štafetou běžela dál. Na konci řetězu byla devítiletá holčička Jolana, jejímž úkolem bylo odnést kořist do naprostého bezpečí. Vše bylo perfektně promyšleno a policie proti Murgašovcům nikdy nedovedla zajistit důkazy, to jest předmět doličný. Než se okradený člověk dovolá, měla už jeho prkenici Jolana, vypadající jako nevinný andílek, a spěchala ji ukrýt.
Když jsem tohle všechno vysledoval, dostal jsem nápad, jak okrást zloděje. Počíhal jsem si na Jolanu, kterou jsem si troufal přemoci. Řeknu rovnou, že jsem si moc fandil. Sotva jsem vztáhl ruku po té zatracené peněžence, hryzla mě jako vzteklý králík. Pak mě nakopla do. holeně a začala ječet. Vzdal jsem to a začal utíkat. Bohužel forma mi dávno zmizela, zatímco cikáni, přivábení jekotem dítěte, jsou v běhu dostatečně trénovaní. Dopadli mě a ačkoliv jsem jim žádnou škodu neudělal a ani jsem jim nenadával, začali do mě bušit jako do pytle s pískem. Taky do mě kopali a dupali po mně. Co se mnou dělali dál, to nevím, protože jsem omdlel. Ať visím, jestli nešlo o atentát z rasových důvodů. Vadila jim barva pleti a proto mě takhle zřídili. Je na tobě, Kefalíne, abys zjednal spravedlnost. Ty to dokážeš, protože jsi spisovatel!"
Bobr se vyjadřoval s námahou, ale žvanit nepřestával. Toužil po pomstě víc než hrdina amerického seriálu.
"Já jsem s cikány vždycky vycházel!" tvrdil. "Vzpomínáš na Jána Kotlára? Ten neuměl psát a já jsem mu vyplnil přihlášku do Svazu mládeže a do Svazu československo-sovětského přátelství. Byl bych mu vyplnil i přihlášku do strany, jenomže Troníkovi vadilo, že chtěl při civilní obraně hasit požár minimaxem. Říkal, že má ještě teoretické mezery.
Bobr se překulil z jedné strany na druhou, bolestně zaúpěl a pokračoval: "Kotlár byl černá tlama, ale já jsem mu vždycky vycházel vstříc. Když na stavbě ukradl kliky a vodovodní kohoutky, tak jsem mu je prodli. Sám by si s nimi nevěděl rady a nejspíš by ho chytli. Nikdy jsem neměl rasové předsudky, a teď jsem na svou dobrotu doplatil. I zuby mi vyrazili, vrahou-ni cikánský! A bez zubů ses jako bez rukou. Ani odplivnout si nemůžeš!"
"Možná že bys potřeboval ideovou podporu," napadlo Kefalína. "Což kdybych za tebou poslal politruka Troníka? Ten má teď styky s mimozemskými civilizacemi."
"Kašlu na mimozemské civilizace," řekl Bobr, "protože ty mi prosperitu nepřinesou. Kdo ví, jestli je tam koho okrádat a jaké jsou za to tresty. Co když tam zlodějům sekaj ruce, nebo je dokonce rozčtvrcujou? To by mi na staré kolena scházelo! Mně úplně stáčej ty patálie, které nám přinesla demokracie!"

"Neměl by ses ničeho odříkat," mínil Kefalín, "protože Troník to vždycky s tebou myslel dobře a teď by tě mohl propašovat do nějaké luxusní kajuty na vesmírném korábu." "Kefalíne, neštvi mě!" zaječel Bobr. "Neutahuj si z mrzáka, kterej doplatil na rasismus v tyhle zemi! Obrať se mým jménem na všechny instituce, které s tímto nešvarem bojují. Ať mi vymohou nějaké odškodnění, nejraději v dolarech. Jinak začnu okrádat kojence o dudlíky, které budu nosit do zástavárny!"
Při této strašlivé představě se Bobr málem rozplakal. Vzlykal, že takhle si konec života nikdy nepředstavoval. Býval strašným obávaným lupičem a teď není schopen šířit hrůzu ani mezi batolaty! Je vůbec možné se smířit s takovým neblahým koncem?
"Zajdi si za farářem Štětkou," poradil mu Kefalín, "a seznam ho se svými trabli. Je to moudrý člověk s nepřebernými zkušenostmi. Ten by poradil i Babinskému!"
"Štětku jsem na vojně zmlátil," vzpomněl si loupežník, "protože odmítal marxistické poučky a nevěřil, že náboženství je opium lidstva. S tím se radit nepůjdu! Určitě by stranil těm cikánům!"
To nemohl Kefalín vyloučit. Pak ho zasádrovaný Bobr požádal o podrbání na zádech a znovu mu připomněl, že jeho stěžejní povinností je vtrhnout do médií a postavit se proti rasové nesnášenlivosti. Bylo na čase odejít. Bobr by sice žvanil do nekonečna, ale i soucit s nemocnými musí mít své meze. Když Kefalín vypadl, důkladně si oddechl. Zároveň ale uvažoval o možnosti zapojit Bobra do Terazkyho narozenin. Nemůže být sporu o tom, že problematický vojín se zálibou v loupežném přepadení patří do historie nepomuckého útvaru. Terazky na něho nemohl zapomenout.
"Bobor," říkával s odporem. "Keď na vás pozrem, mám před očami mimoriadnú udalosť. Kvôli vám mi zabavili prémie! Ožeriem sa ako zepelín a zastrelím vás na útěku! Bobor, vaše dny sú zočtené!"
Svůj záměr ovšem nesplnil. V době hlubokého míru nemá ani velitel odloučeného praporu právo likvidovat své podřízené. Chuť by samozřejmě nechyběla.
Bobr vojnu přežil, právě tak jako mnoho let kriminálu. Nyní z něho byl zapšklý stařec, který se nemohl náležitě zapojit do vzestupu zločinnosti v tomto státě. Nezbývalo mu než závistivě pokukovat po svých mladších následovnících.
Kefalín odcházel z nemocnice a snažil se uhodnout, co se stane, když pozve Bobra na stě Haluškovy narozeniny. Pokud Terazky uskuteční svůj dávný záměr, může to znamenat jisté oživení.

KAPITOLA 12
DVA NA PROCHÁZCE

Hamáček před sebou tlačil invalidní vozík s kulakem Vatou a poslouchal jeho každodenní komentář, který takřka ne-doznával změny. "Kdybys nebyl trotl, Venco," hučel kulak, "mohli bysme jezdit v autě jako páni! Já bych koupil nějakou ojetinu a ty by ses posadil za volant. Jenže ty nejsi schopnej si udělat řidičák!"
"Teď už je pozdě, Pepíku," vysvětloval trpělivě Hamáček, "protože jsem co? Protože jsem starej a blbej. Dřív to nešlo ze strategickejch důvodů. Jako opilec jsem neměl na řízení motoro-vejch vozidel ani pomyšlení. Taky bych se těžko učil značky, jelikož nejsem studijní typ. To mi řekl kdo? To mi řekl na měšťance učitel Pokora, když jsem neuměl odříkat pythagoriusovou větu, ačkoliv jsem ji předtím musel stokrát opsat za trest. A teď v stáří je to ještě horší! To už není jenom Pythagorius, nýbrž i co? Nýbrž i všechno ostatní! Já jsem tak blbej, že se za to začínám stydět. Z těchto důvodů je vyloučeno, abych se drápal mezi šoféry nebo jiné kvalifikované živly. Ve čtyřech letech jsem chtěl bejt letcem, a to proč? Protože jsem miloval řetízkovej kolotoč. Pak jsem se ale o posvícení poblil a má láska k letectví zcela pominula."
"Já jsem nesnášel ani houpačky," přiznal se Vata, "a z pochůzky mě jímala hrůza. Akorát jsem rád poslouchal, když na ní pištěly holky."
"Nejvíc jsem miloval střelnici," vzpomínal Hamáček, "a prostřílel bych tam majlant. To mě poprvé napadlo, že bych chtěl bejt čím? Že bych chtěl bejt vojákem. Nejmíň kapitánem!"
"Byl jsi vždycky velikáš a náfuka," usmíval se kulak na vozíku. "Nakonec jsi byl rád, když jsi to dotáhl na posranýho poručíka!"
"Měl jsem smůlu," tvrdil Hamáček, "protože nadprda byl nejméně dvakrát na spadnutí. Jednou jsem v rozhodujícím okamžiku dostal co? Jednou jsem v rozhodujícím okamžiku dostal kapavku."
"Byl jsi necudné čuně," radoval se Vata, "a tak jsi zůstal lajtnantem. Ani to řvaní ti, pacholku, nepomohlo!"
"Mně nepomohlo," připustil poručík, "ale ty ses z něho málem zhroutil. Vážil jsi skoro tunu a byl jsi bázlivěj jako batole! Vyděšená hora sádla!"
"To ty nikdy nepochopíš," vysvětloval Vata, "protože jsi stál na správný straně barikády a já jsem byl třídní nepřítel. Předseda JZD u nás vyhrožoval, že hlavama vesnickejch boháčů vydláždí náves a bude se po ní projíždět kombajnem vyrobeným v Sovětským svazu."
V tu chvíli Hamáček odbočil z původní trasy a nasměroval vozík do ulice, y níž míval svou populární vyvařovnu. V oku se mu zaleskla sentimentální slza. Měl pocit, že lidová vývařovna, kam právníci rádi docházeli a s gustem pojídali vepřové speciality, bohaté na vitamíny, bylo to jediné, co se Hamáčkovi doopravdy povedlo. Zde ukázal celému světu, co dokáže český řezník, když se mu naskytne příležitost. Jinak poručík uznával, že jeho život stál za pendrek. Byl to vodopád piva s rumem, několik ženských nevalné pověsti, vyženěné děti a vojenská buzerace. Nestálo to ani za vzpomínky.
Ale lidová vývařovna - to bylo něco jiného. To byla hodnota! Hamáček navázal na zručnost svých předků a navzdory tomu, že již byl v důchodovém věku, založil podnik se skvělou úrovní i perspektivou. Škoda že vnuk Venouš odmítl pokračovat v dědově díle!
"Venouš nebyl špatnej," vrčel nyní Hamáček, "jenom snadno podléhal svodům. Zvláště když začal co? Zvláště když začal fetovat! Fetování není žádná solidní existence! S tím se daleko nedostaneš! Živnostník, kterej propadne drogám,

se ocitne kde? Živnostník, který propadne drogám, se ocitne v prdeli! To jsem Venoušovi kladl na srdce, ale on věděl svý. Zvláště když se zamiloval do ty Apokalypsy s pětibarevnou palicí. To už mě považoval za úplnýho blbce a ze slov moudrýho starce si dělal ouchcapky! Nakonec dělá pánskej striptýz, a to je co? To je naprostej úpadek počestnýho rodu Hamáčků! Za takovej čin by mě můj táta přerazil, a to proč? Protože byl jednatel ve straně živnostníků a před fotbalem lajnoval hřiště. Každej si ho vážil, takže ve svý rodině nestrpěl prohřešky proti morálce! Kde by ho napadlo, že jeho pravnuk takhle zpustne! Svlíkat se na veřejnosti a ukazovat svý ohanbí zdivočelejm ženskejm! To je moc i na mne, a že jsem bejval pěknej dobytek. Jenže co s tím dneska nadělám?"
Poručík Hamáček si od srdce odplivl. Kulak Vata, jako by mu l četl myšlenky, prohlásil, že život stojí za hovno. Nicméně nechápal, proč poručík nesměřuje přímo do parku, ale bere to oklikou.
"Už jsem sentimentální jako stará dorota," vysvětlil mu Hamáček, "a musím aspoň na chvíli vidět kus bejvalýho úspěchu. Nebylo mi dopřáno ho vychutnat, protože věk je věk a postarší řezník patří kam? Postarší řezník patří do starýho železa! Co je mi platný, že jsme v NATO a že směřujeme do Evropy? My, Pepo, směřujeme kam?"
"Do prdele," odvětil snaživě Vata, "protože bez kulaka, co nemá hnáty, se Evropa klidně obejde! My jsme, Venco, obehraná písnička."
"Správně," přikývl Hamáček "a zůstaly nám jen ty podělaný vzpomínky. Podívej na ten kvelb! Pamatuješ, jak z něj vonělo vepřový?"
"To se ví, že pamatuju," přikývl Vata. "Škoda že Venouš nepokračoval v tvým úsilí. Měl by zajištěnou budoucnost, protože řemeslo má zlatý dno."
"Mívalo," opravil ho poručík. "Dneska je všechno jinak. Kdoví jestli ten kluk nakonec neudělal dobře!"
"Neudělal, Venco," zavrtěl hlavou kulak, "protože striptýz není ušlechtilý živobytí! To je prasečina a žádnej urozenej člověk neukazuje dámám na pódiu prdel! Natožpak to ostatní. Teď z toho má Venouš prachy, ale jednou bude mít výčitky svědomí!"
"Já to neschvaluju," mumlal Hamáček, "ale věz, že je nová doba! Z kurev jsou královny krásy a vozí se v mercedesech. Co s tím naděláš? My už můžeme akorát co? My už můžeme akorát nečinně přihlížet!"
"Tak už nemeditуj," pravil Vata, "a zapomeň na svůj znehodnocenej kvelb! Třeba
v parku přijdeme na příjemnější myšlenky!"
Dříve, než ho mohl Hamáček vyslyšet, otevřely se dveře krámku a v nich se objevila Apokalypsa. Ještě výstřednější a bojovnější než kdykoliv předtím. Její hlava hrála všemi barvami a ostré šípy vlasů trčely vzhůru, jako by měly v plánu sestřelit slunce z oblohy. Z boltců viselo Apokalypse cosi, co se podobalo miniaturním kalašnikovům, nos zdobily samurajské mečíky a i její jazyk byl patřičně označkován. Také cvoček na levé tváři jí znamenitě slušel. Její výraz svědčil o tom, že je na svůj vzhled náramně pyšná.
"Kde se tu berete, strejdo?" houkla na Hamáčka, "vás bych poznala i poslepu. Bůček z vás smrdí na sto honů. To je trest za to, že jste celej život vraždil zvířata!"
"A měl jsem se snad s prasatama mazlit?" podivil se Hamáček, "aspoň jsem byl odborník na slovo vzatej! Dokonce jsem k prvnímu výročí únorovýho vítězství dostal sekyru s vlastnoručním podpisem koho? S vlastnoručním podpisem ředitele jatek Lejblíčka! Toho dva roky poté trefil šlak přímo při přehlídce Lidových milicí!"
Když to Apokalypsu nijak nedojalo, uznal Hamáček za výhodné pokračovat: "A jestli teď ze mne něco smrdí," houkl, "není to bůček, nýbrž co? Nýbrž koňskej točenej salám! Byl čerstvej a s Pepíkem jsme si na něm štrejchli." Dívka na něho pohlédla s odporem. "To se máte čím chlubit!" vyprskla. "Požírat nejušlechtilejšího tvora na této posrané planetě! Za to bych vás nechala postavit ke zdi! Nebo bych přikázala, aby vám zašili hubu drátem! Největší zločin na světě je vzít sekyru a praštit do koně!"
"V životě jsem sekyrou do koně nepraštil," bránil se Hamáček, "a to ani do houpacího! Když byla ve Stádu pouť, tak jsem jezdil na grošákovi, na kolotoči a křičel jsem hyjé! Já mám náhodou ke koním co? Já mám náhodou ke koním kladnej poměr! Když je ale bez mýho přičinění z nich uzenina, tak v sobě tu lásku překonám a sežeru je!"
"Já taky," pípnul Vata, "a to jsem byl předurčenej pro selskou jízdu."
"Nemáte charakter," zlobila se Apokalypsa, "a smrdíte masem. Jste masožrouti a málem jste zkazili i Venouše. Předstíral, že plně sdílí naše ideály, a tajně si kupoval tlačenku."
"Chudáček," zašeptal poručík. "Ten to dopracoval! Bez masa určitě zhyne! Nespatřit bůhvíjak dlouho flák vepřovýho - to je očistec na zemi, kterej si nezaslouží ani kdo? Kterej si nezaslouží ani ten největší a nejzpustlejší vyvrhel!"
"Nacpěte se masem," ušklíbla se pestrobarevná dívka, "a třeba i praskněte! My vás hlídat nebudeme. Máme vlastní ideje, které nás bezpečně vedou životem. Venouš je už dávno přijal za své a cítí se být šťasten! To vyplývá i z jeho aktivit, ze kterých podporuje naše úsilí!"
"Tomu hambářství říkáte aktivity?" zděsil se Hamáček. "My, Hamáčkové, jsme nikdy nebyli nioc cudný, ale co je moc, to je f moc! Já bych něco takovýho neprovozoval ani v podnapilým stavu!" "Taky by patrně o vás nebyl zájem," odhadla realitu Apokalypsa, "zatímco Venouš je na uměleckém turné ve Skandinávii."
"Takže ten chudák se předvádí dlouhonohejm blonďatejm Švédkám, ne-li přímo Pinkám," vzdychl Hamáček, "a vy tady hospodaříte bez něj. Ani se neptám, co jste udělali z mé exkluzivní vy varovný! Ani očkem tam nechci nahlédnout."
"Jitrnice tu nevyrábíme," ujistila ho Apokalypsa, "a prasečí puch jsme dávno vyvětrali. Máme ušlechtilejší zájmy, strejdo. Je zde redakce revolučního časopisu, tetovací salon a diskusní klub."
"Skladiště zbraní tedy nemáte?" zachrčel poručík. "Sklep je prostornej a pár minometů by se tam vešlo."
"Prozatím jsme nevykročili na cestu ozbrojeného boje," vysvětlila mu Apokalypsa, "takže můžete být úplně klidný. Co přinesou příští léta, to už se vás zřejmě nebude týkat."
Kulak Vata na vozíku začínal být pěkně nervózní. Vrtěl sebou, pokašlával a všemožně dával najevo, že se ani trochu nebaví.

"Venco," zahuhlal konečně. "Mně tady začíná bejt horko. Zavez mě někam do stínu. Sliboval jsi mi pobyt v parku, a ne nějaký řečičky před bejvalým řeznickým kvelbem."
"Svatá pravda!" uculila se Apokalypsa. "Proč by zralí, ba přezrálí muži měli diskutovat na ulici, když vůbec nechápou, o co ve světě kráčí? Vy už jste úplně mimo, tak se nesnažte chytat vlak, který vám dávno ujel!" Pestrobarevná dívka se protáhla, až na ní veškeré klenoty zachrastily. Dokonce i ty, kterými měla probodnuty intimní části těla a které tím pádem nebyly momentálně vidět. Pak se Apokalypsa vrátila do svého anar-chistického hnízda, aniž se zdržovala vlídným rozloučením.
"Asi bysme se večer rněli za Venouše pomodlit," navrhl Vata. "Nic víc se pro něho nedá udělat! Potom se můžeme ožrat."
"Asi se k tomu nechám přemluvit," přikývl mrzutě Hamáček. "Když už mi chybí odvaha kopnout tu rachejtli kam? Kopnout tu rachejtli do prdele, že by tady chrastila ještě nejmíň deset minut!"

KAPITOLA 13
UČITEL ANPOŠ V PLNÉ SÍLE

Učitel Anpoš, pochopitelně v důchodu, se teď v Praze objevoval jen sporadicky. Po páté se oženil až na Znojemsko k rakouským hranicím. Zde se intenzivně věnoval léčitelství, ale také hře na varhany v místním kostele, psaní obecní kroniky a teologicko-filozofickým úvahám. Navíc si vzpomněl na odbornost, kterou získal kdysi na vojně. Naučil se tehdy motat šály a ozdobné dečky. Této zálibě propadla řada manuálně zručných vojínů a důstojnictvo to trvale vytáčelo. Zejména Terazky zuřil, jako kdyby do objektu vtrhli diverzanti.
"Voják má bojovat," vysvětloval, "a ne motat volajaké bazmeky!" Prohlížel vojínům skříňky a hledal dřevěné rámy, za jejichž pomoci byly dečky či šály motány. Pokud takový rám objevil, dupal po něm jako zběsilý, až z něj létaly třísky na všechny strany. "Tuna nie krajčírstvo ani galanteria," křičel. "Kdo umotá šálu, pojde před vojenský sud a bude mu prodížená prezenčná služba o tri roky!"
Přesto se motalo dál a šikovnější vojíni přešli dokonce na] ubrusy, které se často uplatnily jako svatební dar.
Nyní přivezl Anpoš Kefalínovi dlouhou šálu, připomínající l štolu. Byla zhotovena tak zručně, že by se snadno mohl stát vyrobcem a podnikatelem. Když mu to Kefalín navrhl, jen smutné zavrtěl hlavou.
"Žiji v chudém kraji," stěžoval si, "kde už pomalu není dost peněz ani na hrací automaty. Jsem ryzí amatér téměř ve všem. Šály a dečky rozdávám, léčím zdarma, kombuchu lidem málem vnucuju, na psaní kroniky nedostávám ani inkoust a na kostelní varhany mám zdarma učit ještě ministranta bez hudebního sluchu. Až mi přijdou na to, že pašuju léčivé byliny z Rakouska, skončím zřejmě v kriminále."
"Přesto jsi obdivuhodně pilný," chválil ho Kefalín, "a určitě nás něčím podstatným překvapíš."
"Mám rozepsané dvě knihy," děl skromně Anpoš, "jednu o všestranném působení kumbuchy a druhou o živých snech a jejich využití v praktickém životě."
"To je velice zajímavé," řekl Kefalín, "a jak jsi k tomu tématu dospěl?"
"Provází mě celým životem," pravil vážně učitel, "a divím se, že jsem ti o něm ještě podrobně nevykládal. Mívám několikrát do roka živý, barevný sen, jehož obsah prožiji vzápětí ve skutečném životě. Například dva měsíce před ukončením prezenční služby se mi zdálo, že mě politruk kapitán Ořech volá do kanceláře. Tam mi sdělil, že mám urychleně odevzdat vojenskou výstroj, protože ministr národní obrany vydal zvláštní rozkaz, kterým osvobozuje učitele od výkonu zbytku služby a s okamžitou platností je povolává do oblasti školství. Dříve, než jsem stačil zajásat, jsem se probudil a dozorčí mě hnal na rozcvičku. Můj šok a zklamání trvaly několik hodin. Pak se objevil kapitán Ořech a vyzval mě, abych šel do kanceláře. Tam se odehrálo přesně to, co jsem před chvílí viděl ve snu. Odešel jsem do civilu dva měsíce před vámi. Takových snů jsem měl spoustu, a jeden dokonce hraničil se zázrakem."
"Tak to vysyp!" vyzval ho Kefalín.
"Na zázraky jsem přímo zatížen."
"Jako sirotek," spustil ochotně Anpoš, , jsem byl vychováván v klášteře. Sestry salesiánky byly velice přísné, zejména sestra Bernadeta. Mladá, hezká, ale nic nám neodpustila. Snad proto jsem na ni myslel i v noci a občas se probouzel hrůzou. Jednou to vyústilo v živý sen. Přede mnou stála sestra Bernadeta, zlověstně se usmívala a švihala do vzduchu rákoskou. Řekla mi, abych se připravil, a já jsem věděl, co to znamená. S brekem jsem svlékl kalhoty a pak se předklonil. Absolvoval jsem důkladný výprask a krátce poté nastalo probuzení. Ležel jsem ve své posteli a venku právě začalo svítat. Jenže tím to neskončilo. Ještě téhož dopoledne si mě sestra Bernadeta vyhlédla doopravdy. Vzala si mě stranou a přikázala, abych se připravil. Nepříjemná situace se opakovala, ale skončila nezvykle brzy. Sestra nenechala rákosku dopadnout. Udiveně zírala na můj obnažený zadek.
"Anpoši," vyrazila ze sebe překvapeně, "od čeho máš ta jelita? Kdo tě tak důkladně seřezal?"
Byla nesmírně překvapena, když jsem řekl, že to udělala ona dnešní noci. Úplně ji to vyvedlo z míry. Přivolala matku představenou a pak ještě dvě starší sestry. Všechny si prohlížely můj zadek a kroutily hlavami. Pak mě podrobily křížovému výslechu a osahávaly jelita, která nevznikla přirozenou cestou. Úplně je to zmátlo. Začaly se dohadovat, jestli to může být zázrak. Dokonce chtěly případ podrobně popsat a odeslat na vyšší církevní místa. Trvalo velice dlouho, než se poněkud uklidnily. Teprve potom uznaly, že by takový případ nepřidal církvi na vážnosti, a tak se přestaly mými jelity zabývat."
"Škoda," mínil Kefalín, "protože závěry by byly jistě zajímavé a od rozdělaných věcí se nemá odcházet."
"Chtěl bych mít v té věci jasno," řekl učitel, "protože se mi někdy hrdlo svírá obavami. Představ si, že budu mít živý sen o tom, že jsem byl za živa pohřben. Ráno po probuzení bych se docela určitě zbláznil, protože bych očekával, že se sen

promění v příšernou realitu. Dovedeš si to vůbec představit?"
"Proč ne?" pokrčil rameny Kefalín. "Takové případy se mnohokrát staly a autoři hororů si na nich náležitě smlsli."
"To je pravda," souhlasil, "ale má tragédie by byla nesrovnatelně větší. Člověk pohřbívaný za živa neprožíval tu hrůzu opakovaně. Také nic takového nečekal. Ale jak k tomu přijdu já, když budu prorockým snem varován, pak zešílím, za několik hodin zdánlivě zemřu v obavách a teprve poté dojde k mému pohřbení? To je ten nejhorší osud, jaký člověka může potkat. Když se nad tím zamyslím, tak si říkám, že bych to nejraději měl za sebou!"
"Jenom nespěchej," varoval ho Kefalín, "a raději piš svál moudré knihy. O duších toho nikdy nevíme dost. Mimozemšťany se nezabýváš?"
Anpoš se hluboce zamyslel. "To je veliká záhada," usoudil poté, "protože mimozemšťané mě v živém snu už dvakrát unesli do létajícího talíře, ale po probuzení se to nikdy nepotvrdilo. Musím přiznat, že jde o problém, se kterým si nevím rady."
"V tom případě značně zaostáváš za poručíkem Troníkem!" vytkl mu Kefalín. "Tronda má pluky mimozemšťanů na povel. Dokonce hodlá evakuovat podstatnou část lidstva na jiné planety."
Anpoš nebyl ani trochu překvapen.
"O tomto projektu jsem slyšel a hlavně četl," pravil. "Ale podle mého názoru jde o blud, třebaže má mnoho stoupenců. I já jsem byl kontaktován jistým inženýrem, který je duchovním otcem tohoto nesmyslného projektu. Pro jistotu jsem nahlédl do křišťálové koule a použil virgule, abych si prvotní dojem potvrdil. I karty jsem si vyložil, a to třikrát po sobě. Proto jsem jednoznačně proti."
"Ale Troník tvrdí něco jiného," culil se Kefalín, "a s mimozemšťany je jedna ruka."
"Je na omylu," tvrdil učitel, "jako byl ostatně vždycky. Budu-li mít k tomu příležitost, rád mu jeho bludy vysvětlím."
To Kefalín rád slyšel. Ale bylo třeba tuto debatu ukončit. Učitel Anpoš dosud nebyl informován o stých narozeninách majora Halušky.

KAPITOLA 14
ZÁVAZNÝ PROBLÉM

Park voněl nadcházejícím létem. Ptáci štěbetali, hlouček cikánů rozjařeně směřoval do hospody a kulak Vata se s Hamáčkovou pomocí přesouval na lavičku, znečištěnou holubím trusem.
"Otři to, Vendo," naléhal štítivě, "přece nenecháš starýho kamaráda sedět v hovnech!" Hamáček se snažil. Odstraňoval trus demokratickým tiskem a hekal při tom, jako by skládal uhlí. Také už nebyl nejmladší.
"To jsem to dopracoval!" hučel při akci, "na starý kolena sloužím komu? Na starý kolena sloužím třídnímu nepříteli! To mám, Pepíku, za to, že jsem tě včas nezlikvidoval! Kdyby tě tenkrát zasáhla pěst ozbrojenýho proletariátu…"
"Tak krvelačnej jsi zase nebyl!" vzpomínal Vata. "Tys uměl akorát řvát jako pavián. To se dalo vydržet. Akorát jednou jsem se posral. Jenže nevím, jestli z tvýho řvaní, nebo po guláši kuchaře Lebedy."
"To už teď nebudeme řešit," navrhl poručík, "protože máme za úkol číst dopis od tvýho ctěnýho bratra."
"Můj bratr není ctěnej," protestoval Vata, "ale ničemnej! Kulak, kterej se odrodil a vzal si dceru předsedy JZD. Ještě že se toho nedožil táta - ten by ho utopil ve šlichtě pro prasata!"
"Teď už se to nedá napravit," upozornil ho Hamáček, "pročež nebudeme brečet nad čím? Nebudeme brečet nad rozlitým mlíkem!"
"U nás se brečelo nad každou škodou!" tvrdil kulak. "A kdyby někdo rozlil mlíko, tak by mu táta nakopal prdel! To bys viděl ten mazec, když jsem zakopl s košíkem vajec! A bylo to spravedlivý, protože na vejce má bejt člověk opatrnej!"
"Svatá pravda!" souhlasil Hamáček. "Mě jednou při rvačce kopnul do vajec Tuksa Jaromír, a já jsem ječel jako klaxon u parníku. A taky jsem se kutálel po parketu."
"Stávají se všelijaký věci," uzavřel debatu kulak, "a člověk se jim nevyhne. Leda by seděl doma a modlil se, což u tebe nepřipadá v úvahu. Víš co? Pořádně se rozval na ty lavičce a přečti mi ten dopis od bráchy. Doufám, že z toho nedostanu infarkt.".
Poručík se pomalu měl k činu. Neměl to lehké, protože si nedávno rozsedl brejle a musel vzít zavděk náhradním binoklem kulakovým. Ten ovšem nebyl tak rozmařilej, aby měl dvoje brejle, ale šťastný osud zapříčinil, že šije u něho zapomněla bába, když se vracela do rodné vsi, otřesena Vatovou zpustlostí. Nyní mohly být brejle konečně využity, ale Hamáček brblal, že si zkazí svoje jediné oči. "Co já pro tebe, Pepku, všechno neudělám," divil se sám sobě. "Z bezohlednýho kruťase jsem se vyvinul v koho? Z bezohlednýho kruťase jsem se vyvinul v útlocitnýho andílka! Dávej bacha, čtu. Milovaný bratře Je šéfe!"
"To tam stojí?" podivil se Vata. "Posledně mi psal Ty chamtivěj šizuňku. Když jsem milovanej bratr, tak ode mne ten syčák] něco chce! Naseru mu!"
"Nevíš, o co kráčí, Pepíku," konejšil ho Hamáček. "Buď rozvážnej, jak se na sedláka sluší. Ty ses teď moc vzteklej!"
"Protože jsem vychrtlej," vysvětloval Vata, "a k rozvážnosti patří pořádnej pupek. Když jsem měl sto čtyřicet kilo, tak jsem, vzteklej nebyl!"
"Dobrá," přikývl poručík. "Beru to na vědomí. Čtu dál. S restitucemi jsme hotovi k oboustranné spokojenosti…"
"To určitě!" vyprskl Vata. "Vzal mě na hůl, pacholek jeden, protože jsem si nemohl všechno důkladně obšlápnout! A nakonec, pokud se mi nepodaří všechno utratit, bude po mně dědit! Jenže já to tak nenechám a až ucejtím, že mám na kahánku, dám všechno církvi!"
"To udělej!" souhlasil poručík, "ale pozor, čtu dál! Je tu ale nemovitost, na kterou jsme zapomněli. Tou je hrobka rodiny Vatu. Jak se pamatuješ, je z mramoru a černé žuly, zdobená sochami kamenického mistra Vomáčky. Hrobka je

velice cenná, ale taky těžko prodejná. Když ovšem hledáš kupce, nakonec ho vždycky objevíš!"
"Cože?" zaječel kulak. "To zvíře chce střelit hrobku, ve které spí svůj věčný sen všichni starostové, dva faráři a pět jeptišek? Já se z toho zvencnu!"
"Počkej, Pepku!" krotil ho poručík. "Jde o to, co je ve hře! Poslouchej, co brácha píše. Přistěhoval se k nám podnikatel pan Hučka. Boháč nad boháče! Koupil tady zámek a zřídil golfový hřiště. Taky jízdárnu. Prachy se mu jen sypou, ale co nemá, je důstojná hrobka. Hrabata Konigové ukládala své vzácné tělesné schránky ve Vídni, takže u nás nebyla hodnotná hrobka k dispozici. Podnikatel Hučka z toho byl celý pryč. Rád by po smrti spočinul mezi lidmi s modrou krví, avšak vem si chlup na dlani, když tam není. Nakonec jsem s ním smluvil cenu, nad kterou se posadíš na zem. Milý bratře, za tu hrobku dostaneme od toho Hučky deset milionů. Ne že by za ty prachy nestála, ale najdi někoho druhého, kdo ti takový obnos vysolí! Zkrátka se na nás usmálo štěstí a my si zase kapánek pomůžeme."
"Přestaň, Vendo!" zavyl Vata. "S takovou špatností bych měl souhlasit? Hrobka rodiny Vatu je skvost celýho kraje! Toho mramoru co na ní bylo vyplácáno! Sochy mejch předků spolu s přidruženými anděly by neudělaly ostudu ani na Karlovým mostě! A teď by se tam měl naparovat nějakej Hučka, kterej vytuneloval bůhví co!"
"Pět melounů je pět melounů," pokyvoval hlavou Hamáček, "a takový prachy se co? Takový prachy se nezahazujou. To by ti ten tvůj Pán Bůh snad ani nemohl odpustit!"
"Co ty víš o Pánu Bohu?" vyprskl kulak, "ses nevzdělanej řezník a lampasák! Co bys dělal ty, chamtivce? Nacpal bys všechno do chřtánu Venoušovi, toho by zkasírovala Apokalypsa a způsobila by tady nějakou katastrofu, která by vešla do dějin!" To nemohl Hamáček popřít. Apokalypsa byla schopna všeho.
"Je to tvoje věc," konstatoval poručík, "ale uvědom si, že se ocitáš ve strašným nebezpečí. Sám jsi vykládal, jakej je tvůj brácha hajzl a čeho všeho je schopen. Nemysli si, že dovolí, abys jeho plány zhatil!"
"A co může dělat?" šklebit se Vata. "Jsem svéprávnej občan a nikdo mě nemůže k ničemu donutit!"
"Nebuď naivní, Pepku!" káral ho Hamáček, "a vezmi rozum do čeho? Vezmi rozum do hrsti! Uvědom si, že naše demokratická republika se hemží najatejma vrahama, který za sto táců odkrouhnou každýho, na koho objednatel ukáže. Brácha je tvůj jedinej dědic, tak proč by se tě nezbavil? Prodal by hrobku za deset melounů a tobě by na hrob nedal ani kytku!"
Vata nápadně zbledl. "Hergot, to mě vůbec nenapadlo," přiznal se, "a že by mě sejmul, o tom vůbec nepochybuju. Takovýmu najatýmu vrahounovi se beznohej stařec neubrání, a na tebe není spolehnutí! Ty nejsi žádnej solidní bodygouard!"
"To teda nejsem," připustil Hamáček, "jelikož jsem vyšel z čeho? Jelikož jsem vyšel z formy. Dřív jsem zabil dvoumetrákový prase jako nic, a dneska bych stěží zdolal kanadskýho křečka. Síly ubejvají, a blíží se co? Blíží se, Pepíku, podzim života. Což je setsakra smutný!"
"Já bych nad tím kolikrát brečel," přiznal se Vata, "protože do nebe se nejspíš nedostanu a o žádný přijatelný perspektivě nevím. Jen bych si přál, abych nemusel ležet na Olšanech vedle nebožky ženy, protože byla nepořádná, rozhazovačná a na erotický požitky skoupá. Něco takovýho bych si snad ani nezasloužil! Mám právo spočinout v rodinný hrobce a s veškerou slávc následovat svý předky!"
"Ale kdo tě tam pochová, Pepíku?" rozhodil ruce poručí "Cožpak se můžeš na někoho spolehnout? Brácha tě nemilosrdně někam zahrabe a hrobku střelí komu? Hrobku střelí tomu zbohatlíkovi!"
"Ještě mě nezamordovali," vzchopil se kulak, "a svý práva budu hájit do posledního dechu. Já se, Venco, za bráchou rozjedu a ty, jakožto dobrej kamarád, pojedeš se mnou!"
Hamáček se upřímně zděsil. "Pepíku, nešil!" vykřikl. "Ty už nejsi osoba vhodná k cestování! Přece nechceš, abych tě do té vaší Lhoty tlačil na vozejku! Je to přes padesát kilometrů a já mám co? Já mám plochý nohy! K tomu rozedmu plic a játra na j dranc! Takovej vejlet si nemůžeme dovolit!" Leč kulak se tvářil zarputile.
"Něco vymyslíme," rozhodl, "a když ne my, tak se obrátíme na Kefalína. Celej život dělal hovno, tak ještě není tak duševně opotřebovanej. Přece se k nám neobrátí zády!"
"No, radost z toho mít nebude," strachoval se poručík, "protože je co? Protože je tlustej a línej! A ta tvoje posraná hrobka mu může bejt ukradená!"
"Kefalín kamaráda ve štychu nenechá!" tvrdil Vata, "a my se o tom hned přesvědčíme. Nalož mě na vozejk a jedeme k němu! V tuhle dobu může bejt doma, protože začíná pěkně připalovat. Určitě je rozvalenej někde ve stínu a chlastá pivo!"

KAPITOLA 15
CESTA DO MODRÁN

Kefalín byl toho názoru, že je třeba navštívit majora Terazkyho, a také k tomu Anpoše vyzval. I on je schopen přispět svou trochou do mlýna. Učitel byl poněkud na rozpacích, neboť si pobyt ve stověžaté Praze představoval trochu jinak.
"Terazky mě neměl rád," ošíval se, "a za pletení deček mě chtěl poslat do dolů navzdory potvrzení o tělesné slabosti. Rozdupal mi rám na pletení, roztrhal dvě hotové dečky a křičel, že nejsem voják, ale pojebaný buzerantský kokot. Nevím, jestli se mohu odvážit přijít mu na oči. Je teď starší a třeba se už nedovede ovládat!"
"Starší je určitě," potvrdil jeho domněnku Kefalín, "a ovládat se nedovedl nikdy. Na druhé straně si přeje důstojně oslavit stě narozeniny a této události podřídí všechno ostatní."
"A proč máme právě my asistovat u tohoto podvodu?" otázal se dotčeně učitel. "Mistr Jan Hus se pro pravdu nechal upálit, já jsem pro pravdu trpěl od kádrováků, a teď mám na stará kolena přistoupit na falešné narozeniny? Proč? V čím zájmu?"
Kefalín se zachechtal. "Jestli se budeš tak blbě ptát," řekl, "a budeš se ohánět Janem Husem, neodeberu od tebe do

nejdelší smrti ani litr kombuchy. Nenechám si od tebe vyložit karty ani sestavit horoskop. A nebudu poslouchat tvé duchařské žvásty!"
Anpoš se téměř urazil. "Nejsem žádný podvodník ani žvanil," vypnul nevalný hrudník, "nýbrž léčitel a lidový filozof. Aspoň mi vysvětli, do čeho mě vlastně chceš zatáhnout! Do jakého bahna!"
"Prozatím tě hodlám zatáhnout do nedalekých Modřan," pravil Kefalín, "aniž bych měl sebemenší tušení, co nás tam vlastně čeká. Žije tam pozoruhodný devadesátiletý stařec, který si umínil, že ještě letos oslaví stovku. Třeba mu trochu píchneme!"
Anpošovi se to stále nelíbilo. "Kdo si pohrává se lží," bručel, "může dopadnout velice tvrdě. Proto jsem se nikdy nenechal zavléci do nějaké špatnosti."
"A vždycky jsi tvrdě dopadl!" připomenul mu Kefalín. "Nyní tě nic hrozného nečeká. Nanejvýš tě Terazky nazve…"
"Neříkej to!" přerušil ho učitel, "protože takové výrazy nejsou hodný vzdělaného člověka. Již tehdy mě to urazilo, protože je vyslovil vyšší důstojník, který by měl svůj slovník kontrolovat. Bylo to ovšem v dobách, kdy na vysokou šarži stačila jednotřídka!"
"No vidíš!" chlácholil ho Kefalín, "a teď ti může vynadat nanejvýš senilní stařec. Ale myslím, že to neudělá. Skoro jsem přesvědčen, že tě rád uvidí!"
Anpoš odevzdaně vzdychl, neboť podobné akce nikdy neschvaloval. Vždycky brojil proti nepravostem, odhaloval nečestnosti a odpíral jakémukoli švindlu. Mistra Jana Husa si do konce vyšil na dečku a na každého faráře, s nímž se setkal, léhal, aby se zasloužil o jeho svatořečení. Dokonce k tomu přemlouval jeptišku, která ho kdysi mrskala rákoskou. Posléze se ale podrobil Kefalínovu naléhání. "Alespoň poznám Modřany," zdůvodnil svůj počin, "a rozšířím tak své vědomosti. Člověk se má ustavičně učit a objevovat nové věci. l Hodinář Půlpytel pochoval čtvrtou ženu a v šestasedmdesáti lettech začal studovat univerzitu pro starší a pokročilé. Hodlá poznat tajemství hmoty a já mu to plně schvaluju. Je to lepší než se věnovat karbanu nebo se dívat na nemravné kazety."
"To je pravda," souhlasil Kefalín, "ačkoli z učiva lze i zblbnout. Ale ani to není úplná tragédie. Zblblý učenec se může navléci do tepláků a běhat po lese. Pokud nezabloudí, s největší pravděpodobností uteče infarktu nebo jiným zhoubným chorobám."
"To je překonaný názor," mínil Anpoš, "a nejlepším zajištěním proti záludným nemocem je hojné pití kombuchy. To podporuje mimo jiné i dlouhověkost a bystrý rozum."
"To znamená," řekl Kefalín, "že máš Terazkymu co nabídnout. Když ho napojíš kombuchou, určitě zapomene na tvé motání deček!"
Takže vyrazili za svérázným starcem. Anpoš se brzy smířil s nově vzniklou situací. Rád cestoval a poznával nové kouty naší krásné vlasti. Vzrušeně čučel z okna autobusu a obdivoval nové luxusní vily, svědčící o životní úrovni jisté části našeho obyvatelstva.
"Zajímavé," mručel, "vstoupili jsme do NATO a již je patrný takový pokrok! U nás na Znojemsku to jde pomaleji."
Pak ho ale zaujala jiná věc. Všiml si asi dvanáctiletého chlapce s odulými rty a zavilým výrazem v obličeji, který posměšně zírá na starší dámu, kymácející se nad ním.
"Chlapče," zvýšil hlas učitel, "neučili tě ve škole, že máš starší lidi v dopravních prostředcích pustit sednout?"
"Trhni si nohou, debile!" odvětil chlapec. "Taky bych tě moh kopnout do koulí!"
Anpoš se velice podivil. Něco takového by si mladý Moravan jistě nedovolil. Chtěl pokračovat v nerovném dialogu, ale Kefalín ho zarazil. Po mezigeneračních sporech rozhodně netoužil a autobus právě zastavoval v místech, odkud bylo třeba pokračovat pěšky. Silně vzrušený Anpoš jen nerad vystoupil. Cítil, že zcela nesplnil svou roli vychovatele mládeže. "Děti jsou budoucností národa," huhlal, "který se prý chce zařadit mezi vzdělané národy světa. Za několik let vstoupíme do sjednocené Evropy, a takoví spratci nám to mohou zkomplikovat!"
"A to kluci ještě ujdou," šklebil se Kefalín, "a s prominutím puberty se dostávají do celkem přijatelného stavu. Horší je to s dívkami, které mnohdy zcela zpustnou. Kdybys byl vznešeným cizincem, mohl by ses o tom přesvědčit. S kombuchou bys u nich ovšem neuspěl."
V té chvíli Anpoš spatřil, jak dvě pohledné dívky opustily protilehlý chodník a vyrazily k obstarožní dvojici. Učitel zděšeně vykvikl a zdálo se, že se dá na útěk. Naštěstí tak neučinil a mohl se přesvědčit o svém omylu. Dívky totiž poznaly Kefalína a zatoužily po jeho autogramu.
"Víte, Mistře," potěšila ho jedna, "že ani nejste tak příšerně tlustej, jako vypadáte v televizi?"
"Ale figuru máte pěknou," lichotila mu druhá, "skoro jako ten silák, co za sebou tahal autobus s vlekem a zdvihal levou rukou patník!"
"Ten, co sežral za pět minut husu," nedala se zahanbit první, "byl taky pěknej macek. Taky máte rád husu?"
Kefalín odvětil, že dává přednost mladým slepicím, a podepsal se dívkám do notýsku. Ty pak odskotačily zpátky na opačnou stranu ulice.
"Jak je vidět," žasl Anpoš, "jsi poměrně známá osoba. Spíše populární než opravdu vážená. K takovému Janu Nerudovi si dívky tolik nedovolily!" S tím bylo možno souhlasit.
"Dnešní mládež mi dělá velkou starost," stěžoval si učitel, "protože před ní stojí úkoly, které dozajista nezvládne. Ani ta moravská, která je přece jen o poznání lepší. Zřejmě jí chybějí ideály, nemyslíš?"
"Uhodil jsi hřebík na hlavičku," připustil Kefalín, "ale tím jste vinni vy, učitelé. Jak jste mládež vychovali, takovou ji máme."
"A co umělci?" zapištěl Anpoš. "Ti by se neměli zodpovídat? Řekl bych, že mladé lidi soustavně zavlékají do bahna!"
Kefalín mu to nevymlouval, protože intenzivně hledal Valnohovu ulici, číslo popisné 12. Bylo to nezbytně nutné, měl-li být splněn vytčený úkol. Učitel stále mlel něco o zdravé výchově, ale jeho slova nepadala na úrodnou půdu. Když pochopil, že se svými moudry neuspěje, odevzdaně vzdychl a zcela se podřídil Kefalínovu vedení. Díky tomu také

posléze dorazili k domu patřícímu rodině Koudelově.
"Chovej se slušně," vybídl Kefalín Anpoše, "a nepoučuj stoletého kmeta! Mohl bys špatně dopadnout!"

KAPITOLA 16
NESPOKOJENY MAJOR

Rodina nebyla ani zdaleka kompletní. Terazkyho dcera, paní Marie, ze žárlivosti napadla svého muže a ten našel, jako obvykle, útočiště na chatě v Járově u Zbraslavi. Dále se mu prozatím uprchnout nepodařilo, ale nikdo nevylučoval, že se jednoho dne odhodlá k něčemu mimořádnému.
Petra se právě vrátila z mejdanu dlouhonohých. Byl to spolek, do něhož mohly vstoupit pouze dívky nad sto osmdesát centimetrů a muži nejméně o deset čísel vyšší. Taková byla praxe dle původních stanov, které již nevyhovovaly a jejich zastaralost bila do očí. Mládež rostla neuvěřitelným tempem a leckterý stodevadesáticentimetrový dlouhonožec musel často vyslechnout, že je zakrslík a ve sdružení vlastně nemá co pohledávat. To se samozřejmě netýkalo Petry, na které zapracovaly geny po dědečkovi a honosila se přímo basketbalovou postavou. Učitel Anpoš na ní mohl nechat oči, ačkoli měřil sotva sto šedesát centimetrů.
Petra chtěla návštěvu pozvat dál, ale matka Marie to nedovolila. "Uvnitř je nepořádek," vymluvila se, "a vypadá to tam jako po demonstraci ekologických aktivit. Tatínek se nepřiměřeně bránil a já jsem byla v rejži. Asi bude třeba zavolat pojišťovnu a nahlásit výbuch plynu."
"Není to moc stereotypní?" otázala se Petra. "Jsou i jiné atraktivní katastrofy."
Avšak matka se nehodlala na toto téma bavit. Zato se začala strachovat o otce. "Poslední dobou nám začal chátrat," řekla, "zejména když si začal namlouvat, že je mu sto let. Stále se bojím, že něco provede. Je zcela nevyzpytatelný. Dnes po obědě odešel do klubu důchodců a dosud se nevrátil."
"Zřejmě se mu tam líbí," hádal Kefalín, "a našel ve stařečcích zalíbení."
"Nikdy se mu tam nelíbí," odvětila rozhodně paní Marie, "a chodí se tam pohádat. Opovrhuje návštěvníky klubu, protože nemají vojenské vystupování a nesdílejí jeho záliby."
"Naštěstí se už nepere," libovala si Petra, "protože se stylizuje do role stoletého kmeta a tento věk není vhodný pro nějaké bouřliváctví. Občas se dokonce pokouší o stařecké tremolo. Je to dost efektní, ale dlouho s tím nevydrží."
"Nejvíc starostí ale máme s těmi jeho narozeninami," hudrovala dcera. "Dost mě to vytočilo, ale on si to nenechá vymluvit. Šestnáctého srpna si chce obléci uniformu a prohlásit se prvním stoletým majorem v NATO. Původně to chtěl oslavit na Zelené Hoře, což jsme mu rozmluvili. Ale tady se tomu nevyhneme, a proto se na vás obracíme s prosbou o pomoc."
Načež Petra vybídla oba bývalé vojíny, aby se šli posadit na terasu. Paní Marie usoudila, že nejvhodnějším nápojem v této situaci bude slivovice. Nedočkala se odporu. Všichni doufali, že se Terazky brzy dostaví.
"Je to šílený nápad," přiznala majorova dcera, "ale otec měl již mnohem šílenější. Tím vás ale nechci unavovat. Jen si myslíme, že by bylo vhodné spojit své síly a otce nezklamat."
"S velkou účastí ale počítat nemůžeme," varoval ji Kefalín, "protože Pán Bůh nás k sobě povolává rychleji, než bychom si představovali. Každý nemá to štěstí, že se dožije stovky."
"Žijeme nezdravě," poznamenal Anpoš, "a nezodpovědně si zkracujeme život. Kdybychom pravidelně pili kombuchu, měli bychom mnohem více šancí na delší věk. Podle mne to je učiněný zázrak."
"Otec věří spíš na alkohol," řekla dcera, "a dost mu to vychází. Na devadesát vypadá až příliš dobře!"
"Jenže ho fascinuje ta stovka," vzdychla vnučka, "a tu chce za každou cenu letos oslavit. Byl by šťasten, kdyby u toho mohla být televize."
"Ale to je, při vší úctě k panu majorovi, podvod!" děsil se učitel. "Uvést v omyl širokou veřejnost - to není jen tak! Zvláště kdyby to proběhlo na veřejnoprávním okruhu!"
"Tam už proběhly jinačí věci," ušklíbl se Kefalín. "S tímhle bych si velké starosti nedělal!"
"Nám jde o jediné," vysvětlila Petra, "a to o to, aby byl dědeček spokojen. Jedině tak se dá v tomhle domě žít. Když připustíme, zeje mu sto let, a uděláme přitom patřičný humbuk, bude všechno v nejlepším pořádku. Alespoň doufám."
"Rodina se bohužel zřejmě nesejde," vzdychla paní Marie, "protože otec si mnohé její členy rozhněval. S některými se dokonce popral. A jiní nejsou ochotni přistoupit na ten jeho výmysl se stými narozeninami."
"Proto si myslíme," řekla vnučka, "že rozhádanou rodinu mohou nahradit bývalí vojáci. Snad nám v téhle věci pomůžete."
"Vynasnažíme se," přikývl Kefalín, "a učiníme nekompromisní kádrový výběr. Rozhodně nebudeme kontaktovat bývalého boxera Cínu, který se s Terazkym málem popral už v Nepomuku."
"Má přítomnost bude také velice problematická," pípnul učitel, "protože pan major ke mně nechoval žádné zvláštní sympatie. Nestal jsem se sice buzerantem, jak mi tenkrát prorokoval, a naopak jsem se pětkrát oženil, ale stále ještě pletu dečky, šály a dokonce šatičky na panenky."
Chtěl své rukodělné aktivity důkladně rozebrat, ale dostal se do časové tísně.
Z klubu důchodců se právě vrátil Terazky. "Boha jeho," zlobil se, "prečo zemegula nosí takých kokotovi Hrajú šachy a zpievajú pěsničky, ako by zajtra mohli zomrieť. Keď som navrhol založit' střelecký krúžok, málem zaliezli pod stol! Naozaj pěkně smě si tých dóchodcov vychovali!" Odplivl si a teprve nyní postřehl návštěvu, která se neodvažovala ho přerušit. Nyní tomu však už nic nebránilo.
"Svatá pravda, pane majore," usmál se zářivě Kefalín, "důchodci jsou příliš zženštilí a dávno zapomněli na to, že z nich kdysi vojna udělala chlapy."

"Dobré, Kefalín," přikývl major, "mál som vás povýšiť na slobodníka."
"Sloužím lidu alespoň dodatečně," srazil kufry Kefalín, "ale jsem si vědom toho, že člověk nemůže mít všecko, a proto v sobě nenosím pocit křivdy."
"Tiež nemožete," zavrčel Terazky, "pretože to by bola kritika představeného. Čo bolo, to bolo. Rozhodol som sa vás nepovýšiť, a preto stě zostali vojínom. A co je toto?"
Ukázal na Anpoše, který se okamžitě postavil do pozoru.
"Vojín Anpoš, soudruhu majore!" ohlásil. "Za těch čtyřicet let, co jsme se neviděli, se nic zvláštního nestalo."
Major pominul to, že to není tak úplně pravda. Pozorně si prohlížel učitele a snažil se z paměti vylovit nějakou použitelnou informaci. Nešlo mu to.
"Anpoš, Anpoš…" mumlal, "vy stě bol hlasatelem Svobodnej Evropy?"
"Nikoliv," odmítl tuto domněnku Anpoš. "Nepamatujete se úplně přesně."
"Nepametám?" podivil se Terazky. "Tak cože bolo s vámi? Bojovali stě v cizineckej legii lebo stě písali protistátně letáky? Priznajte sa, Anpoš!"
"Něco takového bych si nedovolil," odmítl naříčení učitel, "pouze má babička byla lidová léčitelka v Ratiškovicích a já jsem strávil dětství v klášteře pod dohledem salesiánek."
"Hej?" podivil se major. "A hovoříte celu pravdu? Vy stě musel zrobit voFačo zlého! Priznajte sa, Anpoš! Nič netutlajte!"
"Neměl jste mě rád, soukal ze sebe pedagog, "protože jsem měl zálibu v pletení deček."
"Ha!" zvolal major. "Bol stě buzerant! Nakopal som vám do řiti?"
"To ne," popřel takovou aktivitu Anpoš, "ale rozdupal jste mi osnovu a rozlámal rám, ze kterého zbyly pouze třísky!"
"Dobré som zrobil," pochválil se major, "lebo voják nie volajaká švadlena či pletařka. Len buzeranti májů také záruby, a tých je třeba postrielať."
"Tento názor je již překonaný," vmísil se do dialogu Kefalín. "V Parlamentě se jedná o registrovaném partnerství."
Terazky se zachmuřil. "Som stoletý major," pravil, "ale takú zhovadilosť som nepočul! Svět je hoře nohami."
"Princ Hamlet by řekl," ochotně dodal Kefalín, "že doba, vymknutá z kloubů, šílí!"
"Múdry člověk," přikývl major, "ale Čo bolo, to bolo. Terazky sa napijeme slivovice!"
Což také učinili.
"Odlúčený prapor má byť bojeschopný," usoudil posléze major, "a po zuby ozbrojený. Má mať gulomety, minomety a kanóny. My smě mali iba lopaty a krompáče."
"Navazovali jsme na staré husitské tradice," mínil Kefalín, "a kdyby nás nepřítel napadl, se zlou by potázal. Žižka mě| k dispozici pouze cepy, kosy a sudlice."
"Co je to taká sudlice?" otázal se Terazky, "nikdy som takúj ptákovinu nepočul."
"Ptákovina to byla," připustil Kefalín, "ale husiti se s nimi] dostali až k Baltu."
"Čo je to Balt?" naléhal Terazky. "Keď se dá dobyť sudlicami, nemóže to byť nič zvláštneho."
"Je to moře," neudržel se Anpoš, "na severu Evropy."
Terazky se naštěstí nezeptal, co to je Evropa. Tvářil se přezíravě, neboť od výrobce deček nehodlal přejímat žádné informace vojenského charakteru.
"Dóstojníci mali osobné zbraně," vzpomněl si, "ale strielať nevěděli. Bola to hróza! Oriech prišiel na střelby ožratý ako zepelín a střelil sa do palca u nohy. Troník bol iba na politiku. Hovořil o Čapajevovi a pistol mál zasratú, že by z ní netrefil bunker na tri kroky! Dal som mu tri dny domácího vezenia!"
"Určitě vám to už odpustil," uklidňoval ho Kefalín, "protože nyní hodlá přepravovat lidstvo na bezpečnější místa ve vesmíru."
Terazky to nepochopil, ale nijak ho to nezarmoutilo. Začal vzpomínat na cvičné střelby důstojníků a tvářil se stále znechu-ceněji. "Dostojník, ktorý nevie strielať," zlobil se, "je ako hasič, ktorý nevie striekať!"
"Ovšem!" souhlasil Kefalín. "Nebo jako pokrývač, který se neudrží na střeše."
"Hej," přikývl major, "ale zo všetkeho nejdóležitější je strielenie. Ani dóchodcovia už nechcú strielať!"
"My, důchodci," zašeptal Anpoš, "máme špatný zrak. Já, například, trpím šedým zákalem na levém oku."
"Sté simulant!" zavrčel Terazky. "Dečky motať móžete, a strielať nie! Co, Kefalín?"
"Ovšem," souhlasil dotázaný, "ale kde jsme měli získat poměr ke střelbě, když jste nám na vojně přidělili místo zbraní lopaty?" Terazky váhavě přikývl.
"Čo bolo, to bolo," vzdychl posléze. "Terazky už s tým nič neurobíme. Móžem len oslaviť stě narodeniny a s ostatnými ideálmi sa rozlúčit!"
Bylo opravdu na čase poněkud pozměnit téma a obě ženy to očividně přivítaly.
"Budeš mít krásné narozeniny," slibovala Petra, "a tady pánové ti je pomohou připravit. Zase se vrátíš do těch slavných dob, o kterých nám tak poutavě vypravuješ!"
"Ti, kteří dosud nezesnuli," dodal Kefalín, "docela určitě přijdou s gratulací. I kdyby se sem měli doplazit!"
"Tiež som sa plazil," vzpomněl si Terazky, "lebo som bol dobry voják. Prvého septembera si pověsím všetky vyznamenania: slovenské, německé, aj ruské! Len ty československé mi chýbajú."
"Měli by vás rehabilitovat," usoudil Kefalín, "nebo vám předat nějaký nový metál."
Terazky mávl rukou. "Netřeba, Kefalín," pravil. "Už sa bez teho obejdem. Čo bolo, to bolo. Staří oficíri to nemajú rahké!"
Nikdo mu tento názor nevyvracel, a tak si znovu nalili slivovici. Anpoš, jakožto náruživý piják kombuchy, to přijal s jistou nevolí již proto, že byl proti alkoholu náležitě teoreticky vyzbrojen. Což mu ovšem vůbec nepomohlo.

KAPITOLA 17
CESTA Z MODRÁN

Když Kefalín s Anpošem opouštěli modřanskou vilu, kráčeli dosti vratce. Zejména učitel vrávoral a sotva se držel na nohou. Bylo riskantní vrátit se hromadnou dopravou. Možnost použít taxíku se zdála ještě riskantnější. Anpoš to odmítl naprosto zásadně, neboť o svévolných taxách se jako o hororu mluvilo i na jižní Moravě. Říkalo se tam, že jistý muž z Hodonína použil při pražské návštěvě taxi a stálo ho to půl statku. Takže nyní dostala přednost pěší chůze, ani ta však neprobíhala bez problémů.
Ukázalo se, že Anpošovy výhrady proti popíjení alkoholu mají i své fyzické opodstatnění. Učiteli se začaly nevídaným způsobem bouřit vnitřnosti. Stále častěji scházel z vytčené trasy a zbavoval se prokletého jedu.
"Zola měl pravdu!" kňučel přitom. "Alkohol je zabiják! mon lidstva! Jéžišmarjá, to je mi špatně!"
Kefalín se trochu zlomyslně usmíval. Vzpomínal, jak ho když si Anpoš coby dozorčí roty odváděl do vězení táborské posadí a vyčítal mu opilství, jehož se dopustil ze žalu nad prodloužením vojenské služby. Nyní může lát pouze sám sobě, protože! bývalý hříšník Kefalín je v naprostém pořádku. Sotva znatelně se kymácí, a to je asi tak všecko.
"Kefalíne, příteli," lkal učitel mezi blinkáním, "tohle nemohu přežít. Jsem odporné zvíře, kterého si nikdo nemůže vážit. Nebudu se zlobit, když po mně plivneš, kopneš do mne a s opovržením ode mne odejdeš! Zasloužím si to, protože má lidská důstojnost vzala za své. Kdybych se alespoň mohl napít kombuchy!"
Leč kombucha nebyla, a tak se pochodovalo dál. Anpoš nemohl vychutnat půvaby letního podvečera, ale snažil se překonat sám sebe. Vykřikoval, že jde o poslední pochybení v životě a že již nikdy nesmočí jazyk v hnusném alkoholu.
"Neslibuj, co nemůžeš splnit!" varoval ho Kefalín. "Až ti o svých narozeninách Terazky nabídne slivovici, neodvážíš se odmítnout!"
"Kašlu na narozeniny prohnilého oficíra!" skučel učitel. "Co je mi do nich? Vždycky po mně dusal a nazýval mě buzerantem! Proč bych měl kvůli němu zkoušet jako zvíře?" "Protože v tobě dříme ušlápnutá učitelská dušička," culil se Kefalín, "která se koří modlám byť i na zem spadlým. Učitelé jsou totiž zhoubou tohoto národa."
"A co Jan Amos Komenský?" namítl Anpoš, "ani toho si nevážíš?"
"Komenský byl především biskup," upozornil ho Kefalín, "a do pedagogiky pouze fušoval." Anpoš chtěl vehementně protestovat, vyrazil ze sebe pobouřený skřek, ale vzápětí se opět sklonil nad kanálem. Komenský ho tím pádem přestal zajímat.
"Kde jsme?" otázal se, zcela dezorientován. "Musím to vědět. Nechci zemřít na zcela neznámém místě. Chci znát alespoň čtvrť!" Ani toto přání, které Anpoš pokládal za své poslední, mu Kefalín nedovedl splnit. S jistotou mohl určit, že se pohybují na rozhraní Bráníka a Krči. Po chvilce vrávorání bylo vše jasnější, neboť míjeli restauraci Kouzelná flétna. Kefalín dostal chuť na pivo, ale netroufal si Anpošovi něco tak zvráceného na-
vrhnout. Ani si nevšiml, že před podnikem stojí muž, který rozdává jakési letáky. Byl to politruk Troník. Ten nepřipustil, aby kolem něho někdo prošel bez oslovení.
"Navštivte zítra odpoledne náš podnik," vykřikoval, "neboť zde proběhne vědecká přednáška velkého učence inženýra Bejdy. Je to autor mnoha vědeckých knih o mimozemských civilizacích. Inženýr Bejda živě kontaktuje s představiteli mimozemšťanů a domlouvá s nimi přesun části lidstva na okolní planety. Nenechte si tyto informace ujít a nedopusťte, abyste se neseznámili s tak závažnými událostmi." Troník se nadechl a v té chvíli poznal vrávorajícího Kefalína. Nedlouho poté dokázal identifikovat i druhou osobu. Nijak zvlášť ho to nepotěšilo. Ba právě naopak.
"Přiblížil se zlom v dějinách lidstva," pravil. "Spřátelený vesmír nám rozevírá svou mateřskou náruč, nabízeje nám skvělé perspektivy, inženýr Bejda nás ohromuje svými velkolepými plány, celá zem se chvěje v napjatém, vzrušeném očekávání a vy si chlastáte, jako jste to činili vždycky. Nedokázali jste se posunout ani o centimetr kupředu. Přešlapujete na místě a libujete si, jak jste vyzráli nad věčností. Ale to je omyl! Buď se s námi přestěhujete do vesmíru, nebo skončíte na smetišti dějin!"
"Tam jste kdysi směroval prohnilé imperialisty," culil se Kefalín "a německé revanšisty."
"Tehdy šlo o mladické poblouznění revolučními teoriemi," mávl rukou Troník, " z čehož jsem později vystřízlivěl. Odhodil jsem Karla Marxe jako nepotřebnou zastaralou veteš. Ale nyní jsem našel tu správnou víru. Na cestu mi svítí inženýr Bejda a mně je všechno úplně jasné. I já sám jsem již navázal četné kontakty s Vesmírčany, a budu ze všech sil pomáhat přestěhovat lidstvo na spřátelené planety ve vesmíru!"
Kefalín spokojeně naslouchal, zatímco Anpoš začínal být pobouřen neslýchaným tmářstvím bývalého politruka. Nedivil se, že uvízl v osidlech proslulého inženýra Bejdy, neboť šlo o osvětáře podobné kategorie. Bejdovy knihy o mimozemských civilizacích a jejich úmyslu spasit lidstvo se prodávaly i na jižní Moravě. "Pane politický pracovníku," zlobil se učitel, "opět matete národ! Vaše absurdní teorie uvádějí na scestí mnohé absolventy pomocných škol!"
"Neurážejte, Anpoš!" nenechal ho domluvit Troník, "a nesnižujte úroveň bejdismu! Přijdete-li na zítřejší přednášku, přesvědčíte se o mimořádné úrovni posluchačů. Budou tam šedi lidé s akademickým vzděláním a širokým rozhledem. Takové jí obvyklé kádrové složení na našich seminářích! Inženýr Bejda hovoří k publiku na vysoké intelektuální úrovni. Jeho oponent se před ním chvějí hrůzou. Názory učitýlka bůhví odkud nás] nemohou zarazit ani urazit."
Anpoš se nadechl k odpovědi, ale nějak podivně v něm zažbluňkalo, takže se řítil k nejbližšímu kanálu.
"Tohle jsou vychovatelé naší mládeže!" pravil pohoršené politruk, "kdo ví, jaké škody ten Anpoš páchá."
"Teď už žádné," ujistil ho Kefalín. "Je samozřejmě v důchodu a věnuje se převážně lidovému léčitelství."
"To asi vypadá!" vyprskl Troník. "My se snažíme zachránit lidstvo před záhubou a on zřejmě tráví spoluobčany i sebe. Kde jste se tak nadrali, nestydové?"
Kefalín, celkem ochotně, začal vyprávět o stoletém majorovi, jeho starostech i slivovici. Politruk okamžitě zpozorněl.

"Terazky žije?" žasl. "To je zázrak přírody. Můžete mi poskytnout jeho adresu?"
Kefalín neměl důvod ji tajit. Naopak. Bude-li při slavných narozeninách i Troník, jejich úroveň se docela jistě zvedne. Politruk se začal zajímat o podrobnosti, ale nebylo možno mu vyhovět. Učitel Anpoš se totiž zaběhl a pleskavé zvuky jeho namáhavé chůze ztichly v houstnoucím šeru. Slušelo se nene- | chat ho napospas nevyzpytatelnému velkoměstu. Kefalín vykročil v učitelových stopách a snažil se zaslechnout kompromitující zvuky. Ať však napínal uši jakkoliv, nedařilo se to. Opilý pedagog zabloudil.
"To může skončit katastrofou," uvědomoval si Kefalín, "protože ten blbec je schopen vejít kamkoliv." Nebylo však možné Anpošovi v takovém počinu zabránit.

KAPITOLA 18
SMILNÍK

Anpoš již nezvracel, neboť jeho žaludek se zcela vyčerpal. O to hůř mu ale bylo. Učitel v předklonu jako při Bechtěrevově nemoci si to hasil neznámo kam. Bylo mu jedno, že osaměl a nikdo ho nepovzbuzuje. Zmocňoval se ho pocit marnosti, beznaděje a touhy umřít.
"Kdybych to svedl," blekotal, "oběsil bych se na jabloni jako pověstný kantor Helfar. Nemám však provaz ani jabloň. Ani kombuchu nemám. Ta by mi pročistila krev a opět by ze mne učinila člověka. Jsem zcela bezradný a umřu v ulici, aniž bych znal její jméno!"
Leč ani to mu nebylo souzeno. Zčistajasna se otevřely dveře jedné z úhledných vilek, kolem nichž Anpoš procházel, nebo spíše se potácel. Na ulici vykoukla mladá, pohledná žena kyprých tvarů. Z místnosti za ní se ozýval bujarý jekot a i ona sama byla zřetelně rozjetá. Bylo zřejmé, že s nastávajícím večerem hodlá naložit dost prostopášně. Ženička hleděla na obě strany, ale nic potěšujícího nezjistila. Spatřila pouze s rovnováhou zápolícího muže, který hekal jako v posledním tažení. Zamračila se a opovržlivě se ušklíbla. S takovými individui se zásadně nezabývala. Ale situace se zcela nečekaně změnila. Žena překvapeně vypískla, neboť si uvědomila, že tuto mužskou trosku nevidí poprvé v životě. Poznala svého třídního učitele, k němuž nemívala ten nejvřelejší poměr. Chvíli se rozmýšlela, co má udělat, ale vzápětí se rozhodla.
"Učitel Anpoš, zvaný Dutá hlava!" vykřikla, až sebou kantor trhl. "Kde se tu berete, starý smilníku? Jak jste zabloudil do slušné pražské čtvrti?"
Anpoš vykulil své poněkud krátkozraké oči a snažil se pochopit, o co tady kráčí. Nebylo to pro chudáka nijak snadné. Ale pak se přece jen jakžtakž orientoval. Pomohl mu v tom zejména výraz Dutá hlava. Tak mu kdysi přezdívala rozjívená mládež v Hustopečích. Pochopitelně neprávem. Anpoš sice nepatřil k lidem výjimečně bystrým, ale takové označení si nezasloužil. Takový učitel Ponrava byl proti němu učiněný primitiv a tomu se říkalo Fešáček! Do nebe volající nespravedlnost, těch zažil Anpoš bezpočet.
Nyní zíral na hopsající ženu před domem a posléze ji poznal. Pohoršeně pokýval hlavou, "Baudyšová!" vyrazil ze sebe, "BauJ dyšová Danuše. Žákyně nadaná, ale nedostatečně pilná. V hlavě měla všechno možné, jenom ne učivo! Chemii nezvládala a nikdy nepochopila základy matematiky!"
"To všecko si pamatuješ, Dutá hlavo?" vypískla bývalá žákyni ně trochu popuzeně. "Jak jsi to mohl při svém těžkém alkoholismu uchovat v mozku?"
"Nejsem alkoholik," odvětil Anpoš rozhořčeně, "jde jen o nešťastnou náhodu. Ačkoliv mi brzy bude sedmdesát, porazil jsem v šáchách přeborníka jižní Moravy Oslizla!"
"Dříve jsi porážel mladé holky," vyčetla mu Baudyšová, "zejména na pionýrských letních táborech. Nikdy jsem nepochopila, že tě nezavřeli, smilníku!"
"Další hnusná lež!" zakymácel se učitel. "Tyto nesmysly! o mně šířili lidé, kterým vadilo mé politické přesvědčení a snažili se mě vyštvat ze školy! Posléze se jim to podařilo a dosáhli j mého přeložení na pomocnou školu v Pištíně!"
"Tam jsi zase valchoval cikánky!" pošklebovala se dáma, "a u nás se říkalo, že to Dutá hlava dotáhl na cikánského barona. Mlč, nebo se zalkneš! Raději pojď zavzpomínat na staré dobré časy!"
K tomu neměl Anpoš ani trochu chuti. Chtěl pokračovat v chůzi, ale příliš se mu to nedařilo. Pouze zavrávoral a rukou i se zachytil plotu. Baudyšová se spokojeně zasmála. Popadla hoj za ruku a navzdory jeho protestům ho vlekla do vily. Tak se ocitl ve zcela novém prostředí, které horko těžko vnímal. Mžoural vyděšeně očima a těkal na rozličné pochutiny na stoly. Byly zde obložené chlebíčky, bohatě zdobený dort a skleničky plné vína. Kolem se hihňalo několik mladých žen, které se tu sešly na dámskou jízdu.
"Po Jarmile není vidu ani slechu," oslovila je Baudyšová, "ale zato se mi na háček nabodl mimořádný exemplář. Řekla í bych přímo kriminální živel. Učitel Anpoš, zvaný Dutá hlava] nebo též Hustopečský smilník. Tenhle mizera mi dal dvojku z mravů!"
Dámy vypískly a učitel se zatvářil téměř zuřivě. "Byl jsem přísný," pravil, "ale spravedlivý. Tvé chování, Baudyšová, bylo nepřístojné. Bylas drzá a výbojná. Stále jsi vyrušovala a vymýšlela jsi nepatřičnosti!"
"Slyšíte ho?" zabránila mu v dalším hodnocení svého profilu Baudyšová. "To, co říká, je pustá lež! Zasedl si na mne, protože jsem byla slušně vychovaná a nepřipustila jsem, aby mě při každé příležitosti osahával! Tím byl pověstný po celém okrese! Jak mohl, už hrabal nějaké žákyni pod sukně! Některé si vodil i do kabinetu!"
"Pomluvy!" kvičel Anpoš. "Spiknutí nekalých živlů! Nikdy jsem neučinil nic, za co bych se jako pedagog musel stydět!"
"Jsou lidé," křičela bývalá žákyně, "kteří by se nestyděli, ani kdyby přefikli vlastní sestru. Není čin, který by je donutil k pokání. Přitom jsou schopni všeho, a Dutá hlava je toho dokladem. Lidé o něm vyprávěli hrůzostrašné historky. To,

co se dělo na letních táborech, kde působil jako vedoucí, vyděsilo kdekoho! Veřejné mínění takové horory nikdy předtím nezažilo!"
Dámy řvaly smíchy, zatímco učitel zoufale vrtěl hlavou, činil odmítavé pohyby a neměl daleko k pláči. Ocitl se v situaci, se kterou si očividně nevěděl rady. Nikomu z přítomných nemohl snížit známku z chování ani jinak je postihnout.
"Nikdo mě nikdy neobvinil z podobných deliktů," chraptěl, "alespoň ne veřejně. Svou bezúhonnost jsem střežil jako oko v hlavě. Byl jsem vychován v klášteře a své fyzické potřeby jsem nikdy neřešil mimo manželství. Přikázání ‚nesesmilníš' jsem vždy respektoval bez nejmenšího zaváhání. Uvědom si, Baudyšová, že se mě tvé pomluvy hluboce dotýkají!"
"Pozdě slzy roníš, Dutá hlavo!" odsekla dáma. "Měl by sis uvědomit, že stojíš tváří v tvář očitému svědku. Vezmi si obložený chlebíček a zamysli se nad sebou!" Nabídka pochopitelně nemohla být vyslyšena. Anpošovy útroby byly natolik zdevastovány, že pouhý pohled na pochutiny působil nebezpečně.
"Baudyšová," zakňoural učitel, aniž registroval posměšné škleby přítomných a dobře se bavících žen. "Přestaň se dotýkat mé cti a rozpomeň se, jak vše probíhalo doopravdy! Uvědom si, že jsem po morální stránce nikdy nepochybil. Možná že si mě po těch létech pleteš s učitelem Ponravou, jemuž se říkalo Fešáček! Ten vyprávěl ve sborovně oplzlé vtipy a měl poměr s vdanou učitelkou Krmlíkovou. Také údajně flirtoval s některými vyvinutými žákyněmi a měl problémy s celou řadou rodičů.
I o těch letních táborech se ledaco povídalo a jen tak tak se hnul trestnímu stíhání. Prý mu pomohl okresní tajemník stra Boubelík. Ano, určitě si mě pleteš s tím nemravným Fešákem!"
"Ale kdepak, Dutouši," nedala se dáma, "já mám paměť jak slon a jsem na ni hrdá! Zejména příhody z dětství, ty bolestní naléhavé, o kterých se mi zdá i v noci. Ah, mé bolavé, pošlapáné, zničující dětství! Kdepak učitel Ponrava, zvaný Fešáček! Ta byl seriózní člověk, kterého bylo třeba si vážit. Ale tys mě, Anpoši, poznamenal! Mezi děvčaty jsme ti říkali kanec! Nic jsij nás nenaučil, ale zato si všechny do nejdelší smrti budeme pamatovat tvé uhrančivé smyslné pohledy."
Přítomné ženy se nevázaně rozhihňaly, protože učitel krátko-i zrače mžikal ze strany na stranu a ustrašeně popotahoval. Takej se znovu rozpotácel. Dokonce se zdálo, že úplně ztratí rovnováhu a padne obličejem mezi obložené chlebíčky.
"Vidíte toho sexuálního maniaka?" zvyšovala hlas Baudyšová a dosáhla tak pronikavého jekotu. "Nejraději by nás tu zná-' silnil všechny, jak tu jsme! Neříkej, že jsi se změnil, Anpoši! Ta i bezuzdná chtivost z tebe sálala vždycky. Toužil jsi, aby ti celé Hustopeče ležely u nohou, a velice ses o to snažil! A co vlastně pohledáváš v Praze? Hledáš zaměstnání v nějakém erotickém salonu?"
Déle to Anpoš nevydržel. Bylo toho dnes na něj příliš, a tak se hýkavě rozplakal. Kupodivu to zapůsobilo. Dámy se přestaly smát a i Baudyšová zabrzdila. "Uklidněte se, pane učiteli," pohladila nebožáka po řídnoucí kštici, "to byla jen taková sranda! Vysmrkejte se a buďte v pohodě! My jsme takové veselé holky!"
Anpoš se uklidňoval jen velice zvolna. Stále téměř nic nechápal. Nevěděl, proč tu je ani kudy se odtud dostane. Potom zjistil, že mu k pohodě ještě cosi závažného chybí. Vytřeštil oči a namáhavě ze sebe vypravil: "Promiňte, prosím, ale potřebuji si nutně zajít na velkou stranu!"

KAPITOLA 19
KULAK A RUDÍ NÁMOŘNICI

Učitel není malé dítě," řekl si Kefalín, "a tudíž nelze považovat za tragédii, když se ztratí. Pokud se Anpoš nenajde, nebude ho žádná škoda, protože kombuchu už koupíš v každé lékárně. Nic špatného mu ale nepřeju. Pokud zabloudí do pochybné čtvrti, může dojít značné újmy. Neumí se chovat jako ušlápnutý bezdomovec, ale pustí se do neplodné diskuse. V zemi, kde je zločinnost na tak vysoké úrovni jako u nás, jde o nezanedbatelné riziko. Tím se ale nebudu zatěžovat. Anpoš se buď objeví, nebo neobjeví. Nejpravděpodobnější je, že uprchne na Moravu a vrátí se, až mu námele jeho pátá žena."
To byl závěr úvahy, která zněla dost pravděpodobně a nebylo třeba ji doplňovat neověřitelnými dohady. Kefalín si spokojeně oddechl a na své možnosti rázně se vracel k domovu. Už dlouho si tak nevykračoval.
"Pochoduju jako sokolík," fandil si, "a kdybych viděl na hodinky, tak bych si to stopnul." Což bylo nesplnitelné přání. Kefalínův šedý zákal se stále horšil a jeho zrak měl do ostříže značně daleko. Poslední dobou uvažoval o operaci, ale v rozhodujícím okamžiku si začal namlouvat, že brzy umře, a drastický zákrok by byl tudíž nadbytečný. Karty mu to několikrát potvrdily. Anpoš sice hovořil o železném Kefalínově zdraví, přinesl mu dokonce teplou šálu na zimu, ale jeho proroctví byla brána na lehkou váhu. Jediným jeho přínosem byla kombucha, a ta šedý zákal neléčila.
Kefalín razantně pokračoval v chůzi a jeho krok duněl po dlažbě jako pochod lidových milicí. Navzdory své pověstné lenosti se cítil blaze. Slivovice s ním už necvičila, ale smísila se s krví v optimálním poměru. Kdyby Kefalín tolik nedupal, mohl by si namluvit, že tančí. A dokonce váží o několik desítek kilogramů méně. Téměř blaženě dorazil domů a těšil se na zasloužený odpočinek. To mu ale nebylo dopřáno. Na předzahrádce jeho domku stál opuštěný invalidní vozík. Vzápětí vykoukla sousedka.
"Dva pánové s vámi nutně potřebují mluvit," hlásila,, je z nich nemá nohy."
Kefalín pochopil, že jde o kulaka Vatu.
"Nechtělo se jim čekat na zahradě," pokračovala sousedka "a tak se odebrali na pět minut do hospody. Už jsou tam dvě a půl hodiny. Ten vozejk tady nechali z bezpečnostních důvodů. Horská kola a invalidní vozejky se přej strašně kradou.' Kefalín zklamaně vzdychl. Bylo jasné, že se musí vydat do hospody a vyzvednout milou návštěvu. Takové věci nemusejí vždy dopadnout dobře. Nicméně Kefalín vykročil vstříc neodvratnému osudu.

Učinil několik desítek kroků a již spatřil vzrušeného poručíka Hamáčka. Řeznický fenomén těžce dýchal a měl vykulené oči.
"Člověče, Kefalín!" vyrazil ze sebe. "Před chvílí se stala co? Před chvílí se stala strašná věc. Já z toho nemůžu dejchat!"
Jenomže dýchal tak, že ho bylo slyšet až v sousední ulici.l Hvízdalo mu v plících i v nose a musel se ze zdravotních důvodů opřít o plot. Bylo jasné, že dávno vyšel z formy.
"Přišli jsme jako slušný lidi do hospody," spustil konečně Hamáček, "a nebylo nám co vytknout. Tedy přišel jsem já a ta byl co? Vata byl nesen. Nesl jsem ho v náručí, protože moci neváží. To už není ten kulak, jako bejval, když jsem ho stavěli do haptáku. Ale v ty hospodě jsme se cítili náramně dobře. Hodlali jsme požít co? Hodlali jsme požít jedno až dvě piva a zasel vypadnout. V našem věku a s našima chorobama musíme bejt i střídmí. Jenže vedle nás seděli dva strejci, který měli chuť hrát co? Který měli chuť hrát mariáš. Já na to moc nejsem, protože šachy a karty mi nelezou do palice. Zato Pepík Vata je přímo vesnickej přeborník. Mají to v krvi a starosta Vata přej vyhrál" o posvícení co? Vyhrál o posvícení plemennýho bejka a dvě jalovice. Pak o to při kolektivizaci stejně přišel a moc ho to mrzelo. Pepík je karbaník po fotrovi, a tak jsme to mazali jedna radost. Ani jsme se nekoukali na hodiny. Žádný rozpory mezil námi nevznikaly, k nevraživostem nedocházelo a dočista jsme splynuli s čím? Dočista jsme splynuli s přívětivým okolím. Nikdo by neřek, že může dojít k nějakýmu konfliktu."
"Ale došlo," hádal Kefalín. "A ne k malýmu."
"Správně," přikývl poručík, "ale nikoliv naší vinou. Do hospody totiž vešli mladý lidi s kytarou. Bylo jich šest nebo osm i
Vraceli se odkud? Vraceli se z vejletu a měli žízeň. To by se jim dalo odpustit, jenomže oni začali zpívat. Tím pádem ale přiznali barvu, protože spustili písně, který my už jsme dávno zapomněli. Například Rudý námořníky."
"Dost zvláštní vkus," podivil se Kefalín, "ale vzhledem k tomu, že žijeme v demokracii…"
"Vykládejte to Pepíkovi! vzdychl Hamáček, "já jsem vystřízlivělej svazák, ale on nikdy nepřestane bejt kým? On nikdy nepřestane bejt ukřivděným kulakem, na kterýho řvali Žeňte ze vsi boháče, ujídaj vám koláče. Takovejm lidem se Rudý námořníci zajídají."
"To docela chápu," přikývl Kefalín, "ale jak Vata reagoval? Nakopat jim nemohl…"
"No právě!" mávl rukou Hamáček. "Jenže ruce má poměrně zdravý a ve vesnickejch hospodách se občas metalo čím? Ve vesnickejch hospodách se občas metalo půllitry. Vatové v tom přej nijak nezaostávali, o čemž jsem se mohl přesvědčit na vlastní oči. Pepík se neudržel, popadl půllitr a trefil jednoho zpěváka do palice. Ten se skácel a ti další řvali, že jde o jednu z prvních obětí nový proletářský revoluce. Hostinskej volal policii a ta sem v cuku letu dorazila. Začala Pepíka vyslýchat a já se hned rozběhnul sem, protože to chce co? Protože to chce protekci."
Kefalín se podivil a zapochyboval o své možnosti účinně zasáhnout.
"Jen se nevymlouvejte, Kefalín," okřikl ho poručík. "Vy jste vždycky ukecal každýho! Navíc jste důležitá kulturní osobnost, a proto musíte co? Proto musíte kamarádovi z vojny píchnout."
Takže se Kefalín s Hamáčkem vydali zpátky do hospody a připravovali se na tvrdou diskusi. Naštěstí ke konfliktu téměř nedošlo. Mladí revolucionáři se začali rozumně stahovat ze svých pozic, rozlícený Vata přestal ohrožovat své okolí a policisté si poručili pivo. S povděkem přijali kulakovu ochotu zaplatit rozbitý půllitr a zpěvákům doporučovali zpívat pro příště národní písně. To se jim ovšem nelíbilo.
"Když je svět na pokraji katastrofy," hudrovali, "nemůžeme zpívat Halí bělí, koně v zelí!"
"Ale taky se nesluší," vmísil se do debaty Kefalín, "zpívat pobuřující písně a provokovat muže, který ve vaší revoluci přišel o končetiny. Při Rudých námořnících mu rozorávali meze a když je chtěl hájit, odsekl mu vedoucí .tajemník sekyrou noh pro výstrahu kolísajícím zemědělcům."
"To byly chyby padesátých let," zamumlal praštěný půli; třem, "za které my nemůžeme. Konflikty budeme řešit déme kratičký!"
Nikdo jim to moc nevěřil, a tak bylo rozumné, když revoluční mládež odešla zpívat jinam.
"Už dlouho jsem se tak pěkně netrefil," pochvaloval si kulak "a tím pádem jsem definitivně uzavřel etapu třídního boje!"
"Tak už se, Pepíku, nevytahuj," zabručel poručík, "a vyrovnej outratu. Snad nechceš, abych to zátah za bohatýho chrapouna, kterej má na cestě co? Kterej má na cestě další milióny!"
"O tom mi radši nemluv," zlobil se Vata, "nebo dostanu další záchvat vzteku!"
Zaplatil a za usměvavé asistence policistů vklouzl do připravené Hamáčkovy náruče. Odchod byl zcela bezproblémový.
"Buď tloustneš, Pepíku," hekal cestou poručík, "nebo začínám chátrat. Už mi to tvoje tahání začíná dávat zabrat. Takhle] jsem se cejtil, když jsem končil co? Když jsem končil svou fot-i bálovou kariéru. V druhý půli jsem už byl totálně vyflusanej a v šedesátý minutě mě trenér musel odvolat z placu, aby dal příležitost komu? Aby dal příležitost mladýmu Matláskovi. Ten, ji ale nevyužil, protože mu po půl roce přerazili nohu nadvakrát i a on začal místo fotbalu hrát ping pong. Nebyl na fotbal dost tvrdej a odolnej. To já jsem spíš přelomil hnátu někomu jinýmu, j a proto si mě trenéři vážili. Škoda že jsem kvůli chlastu musel j ukončit co? Škoda že jsem musel ukončit svou slibně se vyvíjející kariéru!"
Při té vzpomínce se Hamáček tak rozkašlal, že málem upustil i kulaka na chodník.

KAPITOLA 20
ŘEŠÍ SE PROBLÉM

Během krátké doby byl Kefalín seznámen se všemi závažnými problémy, které bylo třeba ventilovat. Oba hosté se

tvářili starostlivě.
"Tohle se nesmí podcenit," tvrdil poručík, "protože jde nejen o milióny, ale přímo o život! Ten Pepíkův brácha je totiž chamtivej!"
"Já jsem taky chamtivej," přihlásil se o svůj díl vatovské povahy Vata, "protože je mi to dáno shůry. Jenomže je mi to hovno platný. Co nevidět natáhnu bačkory a nic si nevezmu do hrobu. Navíc mi hrozí, že mě šoupnou na Olšany, kde nebudu mít po smrti klid, protože jsem zavilej, urputnej a tvrdohlavej. O půlnoci tam bude mezi hrobama poletovat beznohej duch, a co se od něj náhodný pozorovatelé dozvědí, to si za rámeček nedají!"
"To by koneckonců nevadilo," mínil Hamáček, "protože sprosťárny smí po dvaadvacátý hodině vysílat i televize. Horší je celková situace. Podle mýho je beznadějná, protože brácha chce prodat vzácnou uměleckou hrobku za deset melounů a nic ho nezastaví. Kdyby se Pepík postavil na zadní…"
"Žádný nemám!" zavrčel Vata. "Vo zadní jsem přišel a co nevidět přijdu i vo kejhák!"
"Chtěl jsem říct," opravil se poručík, "kdybys vznesl nějaké námitky, tak by sis asi co? Tak by sis asi nepomohl! Bráška by to neustál a poslal by na tebe koho?"
"Nájemnýho vraha," zabručel Vata pohoršeně, "protože to je to nejjednodušší, co může takovej hamižnej paďouch udělat. Nájemný vrazi jsou dneska za babku a odkrouhnout beznohýho kmeta je úplná maličkost. I když má takovýho bodyguarda, koje tady Venca!"
"No jo," sklopil hlavu Hamáček, "už nejsem aktivní důstojník v oslnivý formě. Se svým fyzickým fondem bych mohl dělat akorát koho? Se svým fyzickým fondem bych mohl dělat akorát šatnáře v loutkovým divadle."
S tím se dalo nanejvýš souhlasit.
"Nejste žádní supermani," připustil Kefalín, "ale já teprve ne. V tomto směru vám nemohu píchnout.
"Zato jste uznávanej myslitel, Kefalín!" tvrdil poručík. "Kterej je povinen pomoci přátelům v nouzi. Pepík je v rejži, a tak ho z ní musíme co? Tak ho z ní musíme vytáhnout."
"Brácha je bídák," zlobil se Vata, "a ten kšeft si nenechá ujít!! Žádnej Vata ještě nevyhodil takový prachy oknem! To, že nabízí polovinu mně, je habaďůra. Ví, že mám na kahánku, jsem bezdětněj a on je můj jedinej dědic. Všechno nakonec shrábne on a naše] krásná, umělecky hodnotná hrobka bude znesvěcena bůhvíkým!' Táta snad samým děsem obživne a bude hledat svůj bejkovec!"
"Ale největší křivda se děje na tobě, Pepíku," konstatoval poručík, "protože si svým příkladným životem zasloužíš co? Zasloužíš si bejt pochovanej mezi starosty Mastný Lhoty. To by ti nemělo bejt upřený!"
"Jenomže bude," svěsil hlavu kulak. "Lojza se před ničím nezastaví. I do JZD vstoupil a udělal tam kariéru. Teď mě rozmáčkne jako štěnici, protože už mu nemůžu dát ani do držky!"
"Ale když nám pomůže Kefalín," řekl Hamáček, "může sej vše v dobré obrátit. Chce to vyrazit ve třech do Mastný Lhoty a promluvit tvýmu ničemnými bráchovi do čeho? Promluvit" tvýmu ničemnýmu bráchovi do duše! Pořádně ho rozebrat a na | něčem se s ním dohodnout!"
"Na čem?" zakňoural Vata. "S Lojzou nikdo nic nesvede."
"Říkám ti, že Kefalín je myslitel," bránil svůj nápad Hamáček.
"protože na vojně voblafhul každýho a v civilu svý nadání ještě rozhojnil. Je to šizuňk nad šizuňky a měl jsem mu napařit prokurátora. Taky bych to byl udělal, jenomže Terazky nechtěl mít co? Terazky nechtěl mít žádný mimořádný události!"
Kefalín byl částečně zdrcen, neboť tušil, co ho patrně čeká a nemine. I když nebyl mimořádně vytížen, neměl příliš chuti jet kamsi do Mastné Lhoty a handrkovat se tam bůhví s kým kvůli nějaké hrobce. I když ten spor mohl být zajímavý, ne-li vzrušující.
"Kefalín," spustil znovu poručík. "Tady v Praze se nic vyřešit nedá, a bez vás to vůbec nepřichází v úvahu. Jsme na vás úplně co? Jsme na vás úplně závislí! Jde jen o to, se dohodnout, kdy do ty Mastný Lhoty vyrazíme!"
"Nejlepší by bylo pozejtří," navrhl Vata, "protože mám podle horoskopu šťastnej den, kdy se mi budou dařit veškerý obchodní transakce. Taky mám mít štěstí v lásce, ale s tím už moc nepočítám. Člověk nesmí bejt moc neskromnej."
"Ty se oháníš horoskopem, Pepíku," namítl Hamáček, "ale zapomínáš, že nedoporučuje cestování. Přitom jakožto starci máme křehký kosti a mohli bysme snadno dojít k čemu? Mohli bysme snadno dojít k úhoně. Přitom jedinou zlomeninou, kterou jsem ve svým dlouhým pohnutým životě absolvoval, byl rozmašírovanej frňák. To jsem ve Stádu srazil středního útočníka Jelínka ve vyložený situaci a on se neohlédl. Otočil se a bouchnul mi takovou, že se mi zatmělo před očima. Ležel jsem ve špitále skoro měsíc a vylez jsem ještě ošklivější, než jsem byl předtím."
"To je smutný," politoval ho Vata, "ale nijak to nesouvisí s horoskopem. A taky se pořádně pleteš! Pozejtří se nemá cestovat podle horoskopu v Květech, zatímco Ring a Vlasta před tím nevarují."
"Ty Květy úplně stáčej," mínil Hamáček, "protože to tam určitě není jen tak. Můj bratranec ze Sušice předpovědím nevěřil a v době, kdy se měl věnovat tvůrčí práci, šel kam? Šel do hospody a nezřízeně se tam ožral. Potom usnul přímo na silnici a v noci ho přejel autobus."
"Co ty na to, Kefalíne?" otázal se kulak. "Teď bys nás měl rozsoudit!"
Tohoto úkolu byl Kefalín záhy zbaven, neboť se dostavil opravdový expert. Přivrávoral učitel Anpoš. Zplihlý, zdecimovaný, ale již opět plně vnímající a do jisté míry akceschopný.

KAPITOLA 21
RODÍ SE STRATEGIE

Závěr večera si zřejmě Anpoš představoval jinak. Čekal, žel se napije kombuchy a potom přijme nocleh tam, kde min

Kefalín vyhradí místo. Nyní se situace do značné míry změnila.| Učitel vstoupil do společnosti ve velice zanedbaném stavu. Vypadal, jako by ho někdo protáhl kanálem. Jeho oděv byl znečištěn a z očí mu čišel děs. Cítil, že musí mnohé vysvětlit.
"Prožil jsem hrůzný den," oznámil hlasem svědčícím o smrtelné únavě, Jelikož jsem si na Moravě zapomněl zelený opál. To je můj šťastný kámen a je zcela nezbytné, abych si ho bral na cesty. Mám opál velikosti třešňové pecky a střežím jej jako oko v hlavě. Bedlivě ukrývám tento skvost před ženou na půdě za druhým trámem vpravo. Odjížděl jsem ale ve spěchu a takhle jsem dopadl!"
"Hlavně že jsi došel!" vzdychl Kefalín. "Už jsem počítali s tím, že tě zase delší dobu neuvidím."
Málem k tomu došlo," děl tragicky Anpoš, "protože jsem se stal obětí své bývalé žákyně, která projevila přímo bezbřehý cynismus. A nebyl to bohužel první případ!
V Olomouci mne můj bývalý žák z pomocné školy Dratvička] polil rajskou omáčkou z nádražní kantýny. Ještě se tomu hýkavě smál a píchal mě ukazováčkem do hrudníku. I tehdy jsem ovšem doma zapomněl zelený opál, který je pro mne při cestování zcela nezbytný."
Učitel byl v ráži a cítil potřebu podrobně se svěřit se svým utrpením. Proto neváhal vylíčit rafinovanost žákyně Baudyšové, která ho málem připravila o rozum. Nikdo ho ale nepolitoval. Vata usoudil, že zřejmě jako učitel neměl u žactva autoritu l a s výsledky svého počínání se nyní shledává. Na učitele Kláska z Mastné Lhoty by si nikdo nic podobného nedovolil, proto- !j že jeho výhružný pohled děsí žactvo i po létech.
"Zrovna jako učitel Stoklasa ze Stádu!" vykřikl nadšeně Hamáček. "Ten nás mydlil čím? Ten nás mydlil ukazovátkem, pročež jsme si ho vážili. Nikdy bych si vůči němu nedovolil nějakou nezdvořilost!"
Avšak Anpoš se nesouhlasně mračil.
"Nejsem pedagog starého typu," tvrdil, "který má kořeny ještě v rakouské monarchii. Sám jsem velice trpěl výprasky přes hýždě a dodnes se mi o nich zdává, zejména za chladných, deštivých nocí. Jsem proto příznivcem nových pokrokových metod, které rozvíjejí žákovu osobnost."
"Tak na co si stěžuješ?" ušklíbl se Vata, "jak sis žáky rozvinul, takový je máš!"
"Pokrokové metody nejsou všelék," vysvětlil mu Anpoš, "a je mnoho věcí, které je třeba respektovat. Já například kombinují vědecké poznatky s parapsychologickými a náboženskými prvky. Je to složité a často se na něco zapomene. Když u sebe mám zelený opál a vypiji alespoň dva litry kombuchy, cítím se silný jako Samson. Ve veškerém snažení jsem úspěšný. Bohužel kombucha je příliš močopudná a někdy předčasně nutí na stolici."
"Tyhle komplikace jsou horší než kocovina," prohlásil poručík, "a když tě postihnou v nevhodnou chvíli, ses dočista nahranej! Když si vzpomenu na slavnou vojenskou přehlídku na Letenskej pláni, kterou jsem absolvoval jako čerstvě vyřazenej poručík lidově demokratický armády, mám z toho dodnes co? Mám z toho dodnes horečku! My jsme to tenkrát nacvičovali už v noci, pochodovali jsme jako idioti pět nebo šest hodin, aby z toho byl soudruh Gottwald dojatej. V šest ráno jsme se nasnídali. Kuchaři nás chtěli povzbudit pěkně ostrým gulášem a bůhví, co do něj pitomci dali. Je ovšem taky možný, že tam něco nasypal kdo? Že tam něco nasypal diverzant a imperialistickej agent! Vyrazili jsme na ostrej přehlídkovej pochod plný elánu a budovatelskýho nadšení, jenže nám to dlouho nevydrželo. Za chvíli většina z nás pocítila v útrobách podivný svírání, škruň-kání a píchání. To se pořád stupňovalo a když jsme slavnostním pochodem dorazili před hlavní tribunu, už se to nedalo vydržet. Tak jsem se před soudruhem Gottwaldem posral jako co? Tak jsem se před soudruhem Gottwaldem posral jako Alík. Většina čerstvě vyřazenejch poručíků na tom nebyla o nic lip. Soudruh Gottwald to naštěstí nezaznamenal, otcovsky se usmíval a přívětivě nám kynul. Ale my jsme byli úplně vyřízený. Když jsme se dostali mimo veřejnej zájem, tak jsme se skoro všichni rozbrečeli a málem jsme se sami co? Málem jsme se sami degradovali!"
"Takýs to neměl lehký, Venco!" politoval ho Vata. "Kdo by to řekl, že taková sláva může bejt horší než rozkulačování?J
"Já už jsem se z toho nikdy nevzpamatoval," přiznal se máček, "ačkoliv jsem jinak dost otrlej. Nikdy bych neřek, taková věc může s člověkem tak zamávat."
"Může!" přisvědčil Kefalín. "Náčelník Sokola Španza se sral na Všesokolském slete při hlavním dni na značce číslo 25f a tak se styděl, že se pokoušel šestkrát o sebevraždu. Nakoneq| přestoupil do DTJ a zpíval v dělnickém smíšeném sboru."
"Já jsem chtěl zpívat ve Sboru moravských učitelů," ozval sel Anpoš. "Avšak sbormistr Veselka mi poradil, abych raději sbíral léčivé byliny."
Ale bylo třeba změnit téma. Noc se již chystala přejít v ráno a základní situace dosud nebyla uspokojivě vyřešena.
"Anpoši," řekl Kefalín. "Jsi sice smrtelně unaven a zemdlen, nicméně je to na tobě. Zabýváš se tajemnými silami, a tudíž určíš optimální datum pro návštěvu Mastné Lhoty."
Anpoš nikdy v životě neodmítl podat někomu pomocnou ruku. Seznámil se s problémem hrobky rodiny Vatu a hned začal jednat. Rozhodil na stole karty a chvíli je tajemně přemisťoval z hromádky na hromádku. Pak sepsal data narozenin Vaty, Hamáčka i Kefalína, sčítal, odčítal, násobil i dělil a dost možná i odmocňoval. Potom určil šestý den před úplňkem, nebude-li pršet. Kefalín rozhodl, že tento den nastane pozítří.
Vata se pátravě podíval na učitele. "Ty bys jel s námi?" zeptal se s obavami. "Ses unavenej, a nám, vlastně mně, na ty akci moc záleží."
Učitel ho vzápětí uklidnil, i když ne úplně. "Nejsem na tu cestu spolehlivě vybaven," řekl, "ale do akce se zapojím. Sjedu si na Moravu pro zelený opál, důkladně se napojím kombuchou a přijedu za vámi přímo do Mastné Lhoty. Nemusíte mi děkovat, rád to pro vás udělám. Pro mne jako pro penzistu čas nic neznamená a vlak mám zadarmo."
"A co manželka?" zeptal se Hamáček. "Nebude žárlit, když se vrátíš celej zeblitej a hned zase budeš chtít vypadnout?"
"Nežijeme v romantických líbánkách," odvětil Anpoš, "a její vztah ke mně je spíše odmítavý, v čemž se podobá mým předešlým čtyřem ženám. Jen mi spílá o něco bouřlivěji a častěji mě fyzicky napadá."

Takže bylo jasné, že si učitel dohadování o hrobce nenechá ujít.
"Pánové, končíme!" uzavřel debatu Kefalín. "Máme za sebou
perný den a v zahradě začíná povykovat ptactvo. Takže rozchod!" "Ten povel," zahučel nespokojeně Hamáček,, jsem měl dát já, protože mám z vás nejvyšší šarži!"

KAPITOLA 22
NADĚJE BY BYLA

Přednáška inženýra Bejdy se mimořádně vydařila. Sál v restauraci Kouzelná flétna byl slušně zaplněn lidmi, kteří nejenže věřili v existenci UFO, ale měli až po krk pozemského života s jeho útrapami. Neměli by nic proti přesunu na vesmírných korábech na jiné, mnohem přívětivější planety.
Inženýr Bejda to mohl hravě zprostředkovat. Měl pozoruhodné styky s těmi nejvlivnějšími a nejdobrotivějšími vesmírčany, kteří připravovali spásu lidstva. Zájemci se o tom mohli přesvědčit na vlastní oči.
Inženýr Bejda nejprve přednesl učenou přednášku, svědčící o jeho velkých vědomostech, pak vylíčil světlou budoucnost lidstva na jiných světech a potom nechal mluvit samotné vesmírčany. Samozřejmě prostřednictvím svých tvárných mluvidel, jako to dělají média při spiritistických seancích. Inženýr strnul a zcela znehybněl. Potom začal promlouvat k davu nepřirozeným tenorem, aby ho po chvíli změnil v huhňavý baryton. Ani tím to ale neskončilo, protože vlivní představitelé jiných světů toužili promluvit k lidem, kteří přišli za poznáním do Kouzelné flétny. Nechtěli jejich očekávání zklamat, a také je nezklamali.
Zážitek byl obrovský a nikdo z přítomných nepochyboval o autenticitě projevů. Proto všechny mrzelo, když už všechno skončilo.
To ale neznamenalo, že jejich zvídavost byla otupená. Mnozí se tlačili ke stolům, na kterých byla vystavena pozoruhodná díla inženýra Bejdy. Znalec cizích světů sepsal několik knih, které nyní úspěšně prodával politruk Troník.
"Jsou to díla neobyčejné hloubky," vřele doporučoval vystavené čtivo, "a sami se přesvědčíte, že inženýr Bejda je nejvýraznější osobností našehd věku. Kdo čte jeho knihy, ztrácí nejistotu a pesimistické vidět světa. Chmurné nálady ho opouštějí. Pochopí, že před ním stoji skvělá budoucnost. Jde jen o to, nevzpírat se absolutnímu Dobru a uchopit podávanou ruku našich velikých přátel!"
Troník hovořil stejně vřele, jako když kdysi doporučoval vojákům knihy o Pávkovi Korčaginovi, Pavlíku Morozovovi nebo o beznohém letci Meresjevovi. Uměl se zapálit pro věc i nyní, když ho trápily klouby, kyčle a hemeroidy. Přes tato trápení bytí schopen vidět budoucnost v těch nejrůžovějších barvách. Věřil, že po přesunu do vesmíru zmizí i jeho potíže, které považoval za dočasné. Nyní už prodal přes padesát Bejdových knížek a to ho naplňovalo slastným uspokojením.
"Pane Troník," ozvalo se náhle v jeho blízkosti, "vy mluvíte jako Mistr Jan Hus. Vy jste osvícenej člověk a řeknu vám rovnou, že jste mě dojal k slzám."
Politruk se otočil a spatřil uboze vyhlížející lidskou trosku, belhající se o holi a mající v sádře značnou část svého těla. Stvoření se vemlouvavě šklebilo a trvalo na tom, že Troník je řečnický génius.
Politruk si pokřiveného muže dlouho prohlížel a teprve po důkladném zhodnocování povědomých rysů ho poznal:
"Bobr!" vydechl. "Ty ses lupič a vyvrhel Bobr. Cynický, nepřevychovatelný a asociální delikvent!"
"Byl jsem," svěsil hlavu postižený zločinec, "ale někdo mě potrestal. Buď Pán Bůh, nebo příroda. V tomhle si nejsem jistej a soustavně tápu mezi materialismem a idealismem. K ničemu jsem nepřilnul a všecko mě zklamalo. Pořád od někoho dostávám do držky a jednou po obzvlášť silný ráně nevstanu. Rozplácnu se na zemi jako žába a zůstanu ležet až do soudnýho dne. Já už nemám žádnou naději ani perspektivu. Kdybych nestál tváří v tvář tak osvícenýmu muži, jako jste vy, tak bych řekl, že jsem totálně v prdeli."
"Takhle nemluv, Bobře," káral ho Troník, "a především nepropadej pesimismu! Člověk musí ustavičně hledat přijatelná východiska. Vnímal jsi například poutavou přednášku inženýra Bejdy?"
"Jak by ne, pane Troník!" vzdychal Bobr. "To byl proud živé J vody, ale mně už to nepomůže. Co by se mnou dělali v dalekém vesmíru? Vždyť já se můžu posrat bolestí, když mě převážejí v sanitce! Já jsem hotovej mučedník, pane Troník. Co by se mnou dělali někde na Aldebaránu?"
"Je vidět," zvedl ukazovák Troník, "že nejsi teoreticky vyzbrojen. Kdybys důkladně pročetl spisy inženýra Bejdy, věděl bys, že vesmírčané dovedou beze zbytku vyléčit veškeré pozemské choroby, a to i ty nejzhoubnější! Člověk prolezlý rakovinou vstoupí do korábu se smrtí na jazyku a během krátké doby bude zcela uzdraven! Dotyk s vesmírnou medicínou působí tak blahodárně, že se člověk stává novou, lepší a dokonalejší bytostí! Mimozemšťané vyléčí vše, včetně naší sklerózy. Kmet se stane svěžím, činorodým jedincem, schopným radovat se ze života, a to ve všech směrech. I sexuální aktivita bude vydatně povzbuzena!"
"To by se mi hodilo!" mlaskl potěšené Bobr. "Kdy já jsem si naposledy vrznul! Už se ani nepamatuju, jaký to je! Pane Troník, to by bylo ohromný! A kdybych se úplně ze všeho uzdravil, to bych mohl ještě ve vesmíru loupežně přepadat."
"Nemohl!" zaburácel politruk. "Protože bys pookřál nejen fyzicky, nýbrž i duševně! Uměl bys bezchybně rozlišovat hodnoty a stal by se z tebe nový, lepší člověk. Inklinoval bys ke všemu krásnému a vznešenému, poslouchal bys hodnotnou klasickou hudbu…"
Nezdálo se, že by byl Bobr touto vyhlídkou nějak příliš nadšen.
"No jo," řekl poté, "ale to všechno je ve hvězdách! Zatím jsem na Zemi a my neduživý haxny zvolna umdlévají. Nemám šanci a zřejmě bídně zahynu!"

"Nepropadej pesimismu, Bobr," napomenul ho Troník, "a nebreč, když je ti nabízeno východisko. Cožpak jsi neslyšel na vlastní uši, co vše je nám slibováno? Inženýr Bejda nemluví do větru, a když řekne, že nás přesune na bezpečná místa ve vesmíru, tak nás tam taky přesune!"
"Ale kdy?" zasténal Bobr. "A kdo mi může zařídit, že budu přesunut přednostně?"
"Já," pravil Troník, jak nejdůležitěji dovedl.
"Mám v hnutí inženýra Bejdy jistý vliv a mohu tě umístit na jednu z prvních lodí, která vyrazí do vesmíru. Samozřejmě si to nezasloužíš, protože jsi mě již mnohokrát zklamal."
"To není tak jistý," polemizoval Bobr, "protože jste často podlehl pochybnejm teoriím. Kdybych se na vaše naléhání těsněji přimknul k marxismu-leninismu, tak jsem skončil bůhví kde. Naštěstí se mi loupežný přepadání zamlouvalo víc, i když jsem pro tuhle práci neměl ideální figuru. Taky se stalo, že jeden přepadenej oloupil mne!"
"Každá aktivita má svá úskalí," vysvětlil mu politruk, "ale přesun lidstva do vesmíru je tou nejideálnější alternativou pru všechny!"
"Pro všechny?" podivil se Bobr. "I pro cikány?"
"Samozřejmě nebudeme diskriminovat ani Rómy," řekl Troník, "protože vesmírčané nejsou rasisty a inženýr Bejda miluje všechny obyvatele naší planety bez rozdílu.
Bobr se nesouhlasně zamračil.
"To má tedy hodně široký srdce," konstatoval, "a mohl by na to šeredně doplatit. Jestli si chce vesmír zasvinit cikánama, tak se může dostat do ošklivejch problémů. Podívejte se na tu moji sádru! To je dílo zločinecký organizace cikánů! Málem měj utloukli, mizerové!"
Politruk se zamyslil a poněkud starostlivě pokyvoval hlavou.
"Není vyloučeno, že mohou nastat komplikace," připustil,! "ale budeme-li na ně připraveni, snadno je překonáme. A myl připraveni budeme! Vše, co potřebujeme vědět, je obsaženo v knihách inženýra Bejdy. Měl bys je také důkladně prostudovat. Pokud se pamatuji, býval jsi zvídavý svazák a četbě ses nevyhýbal!"
"To mi zůstalo," řekl Bobr, "ale ke knihám se dostanu jen zřídka. Duševní potrava podražila. I ty knihy inženýra Bejdy, které tady prodáváte, jsou pro mne nedostupné."
Troník se na chvíli zarazil.
"Poslal bych tě do veřejné knihovny," zamumlal, "ale tam bys je asi nesehnal. Skutečná osvěta neprojde zdmi těchto zařízení. Ale nechat tě bez poučení nemohu. Víš co, Bobře? Půjčím ti ty knihy na několik dní domů. Drž je v čistotě a nepoškoď je! Nejpozději koncem týdne mi je musíš přinést zpátky, jinak bych je musel uhradit ze svého. Až budeš poučen, promluvíme si spolu o tvém nalodění na kosmický koráb. Pokusím se umis-, tit tě do prvního plavidla."
S tímto řešením byl Bobr zcela srozumněn. Sbalil inženýrovy spisy, dojatě poděkoval Troníkoví a s objemným balíkem se vybatolil z Kouzelné flétny.
"Snad za ty bláboly pár pětek dostanu," říkal si, "a pak si zajdu někam na pivo. Ani jsem se Trondy nezeptal, jestli v tom je- i ho vesmíru čepujou dvanáctku!"

KAPITOLA 23
RÁNO RANÍČKO

Kefalína probudilo kopání do domovních dveří. Odhadoval to na počátek třetí světové války, ale k žádné mimořádné katastrofě nedošlo. Za dveřmi se potil poručík Hamáček.
"Moc se omlouvám, Kefalín," chrčel, "ale Pepík Vata jinak nedal. On si vzpomněl, že jste na vojně chrněl jako nemluvně, dozorčí roty vás při budíčku nemohl vzbudit a míval jste kvůli tomu co? Míval jste kvůli tomu zaražený vycházky! Že byste se tolik vod ty doby změnil, to se Pepíkovi nechtělo věřit. Voň sám je vyložený ranní ptáče. Jednak proto, že se na vesnici za ranního rozbřesku vstávalo ke kravám, a za druhý proto, že ho už od dvou hodin bolí ty hnáty, co mu uřízli. Nejdřív ho začne bolet levá a hned nato pravá. Chvíli úpí a pak mi začne nadávat. Vždycky si na mne, pacholek, něco vymyslí. Dneska dospěl k názoru, že jste nezodpovědnej intelektuálskej hajzl, že jako obvykle zaspíte a tím pádem nepřijdete včas kam? Tím pádem nepřijdete včas na nádraží. Takže mi nezbylo nic jinýho než vás jít vzbudit!"
Kefalín tento přístup ke své osobě nesl velice nelibě. Nejenže nepatřil k ranním ptáčkům, ale jakékoli probuzení prožíval téměř drasticky. Nyní měl co dělat, aby se na Hamáčka nevrhl. Potácel se jako slepec, prskal a huhlal nadávky, které v jinou denní dobu nepoužíval.
"Hamáčku, vy prase řeznický!" vyrážel ze sebe. "Vy zrzavěj lampasáckej primitive! Vy retardovanej sprdelenče! To vás ve Stádu nenaučili znát hodiny? Mohl jsem ještě dobré dvě hodiny spát!"
"To jste moh," přikývl Hamáček a tvářil se dost pobaveně, "jenomže Pepík Vata by to nepřežil, a to proč? Nepřežil by to proto, že mu v palici leží ta zasraná hrobka a v jednom kuse o ní žvaní. Dneska vůbec nešel spát a každých čtvrt hodiny hudroval, že jste lehkomyslnej dobytek a bohémskej kretén, kterej docela určitě zaspí. Nakonec mě za vámi vyštval a já jsem se podrobil, ačkoliv mám vyšší šarži než on!"
"Vata je vůl!" rozhodl Kefalín, "a navíc nemá fantazii. Co byste dělal, kdybych spal u nějaký ženský? Mohl jsem si přece klidně vzít balíček viagry a odejít na zálety do sousedství
"Ježišmarjá!" vyděsil se Hamáček. "To by byla tragédie j" na Národním divadle a já bych v tom byl až po uši. Co bych i lál? Já bych vás, člověče, snad musel vybubnovat!"
"Nic byste nemusel," odvětil Kefalín, "protože když dám ni komu slovo, tak ho taky dodržím. Alespoň občas. Já bych spal až bych brečel."

"Protože jste hovno voják!" vysvětlil mu ochotně poručil "a nikdy jsme vás pořádně nevycvičili. Kdybyste byl vycvičenej a prožil pár stovek nočních poplachů s plnou polní, tak bj vám vstávání nedělalo potíže. Možná že byste se na něj i těšil !
"Zanechte debilních keců," poradil mu Kefalín, "a skočte do trafiky pro noviny. Já se trochu osprchuju a pokusím se dostat do normálního stavu."
Hamáček nic nenamítal. Poznamenal sice, že normálnímu! člověku stačí televizní zpravodajství, ale bez dalšího hodnocený se vydal do ulic za ranním tiskem. Kefalín vstoupil do koupelny a pustil na sebe studenou sprchu. Potřeboval se vzchopit, aby řádně odpočítal prášky proti různým chorobám.
Příští vývoj dne začínal vidět zcela pesimisticky jako vždy,| když se nevyspal dorůžova. Spánek kladl na žebříčku hodnotí velmi vysoko a oceňoval ho ještě víc než dobré jídlo. Nespavost považoval za pohromu, a když ho někdo z hlubokého spánku nevybíravým způsobem vyrušil, viděl v něm skutečného zlosyna. "Že já, blbec," mumlal, šátraje po ručníku, "jsem s tou cestou do Mastné Lhoty souhlasil! Co je mi po Vatově hrobce? Proč se pletu do nějakých idiotských sporů?"
Znovu si začal spílat a zařazovat se mezi neinteligentní tvory z živočišné říše. Posléze skončil u trilobita. Jistě by dospěl až k nálevníkům, kdyby se nevrátil poručík Hamáček. Samozřejmě přinesl Blesk s několika brutálními vraždami na první stránce.
"Lidi jsou dneska děsný surovci," stěžoval si Hamáček, "a to proč? Protože nejsou džentlmeni! Podívejte, jak ten vrahoun znetvořil sedmnáctiletou holku! Takhle bych se nezachoval ani k jatečnejm zvířatům, zejména pak k prasatům. Pepík má pravdu, když říká, že to s lidstvem jde dneska od desíti k pěti."
Kefalín to nekomentoval, protože jakékoliv diskuse brzy po ránu mu byly krajně odporné. Místo zbytečných řečí požil dvanáct prášků a zapil je hltem coca-coly. Nijak zvlášť si neštrejchnul. Pak se zamračený Kefalín začal oblékat, přičemž několikrát málem upadl. Hamáček ho starostlivě pozoroval, jak si natahuje trenýrky přes hlavu.
"Člověče, Kefalín," vyhrkl vyděšeně, "vy jste na tom ještě hůř než zamlada! Takhle se oblíkal akorát vojín Čilpan, když chtěl vzbudit náš soucit. Proto jsme ho poslali kam? Proto jsme ho poslali do civilu! Ale co mám udělat s vámi?"
Kefalín zarputile pokračoval v oblékání. "Já to nakonec zvládnu," těšil se, "ale jak po tom ranním šoku dojdu k metru, to namouduši nevím."
"K žádnýmu metru nepůjdete," potěšil ho poručík, "protože Vata dal jasný, na kulaka a vesnickýho balíka nezvykle velkorysý dispozice. Máme si od vás zavolat taxíka, kterej nás doveze až na nádraží. Cestou se stavíme pro Pepíka, kterýho budu mít co? Kterýho budu mít osobně na starosti. Vozejk totiž necháme doma, aby nám ho někde nešlohli. Pepík není těžkej a starej oficír si s ním poradí."
"Jen abyste nedostal housera," strachoval se Kefalín, "a netahal jsem se s ním já!"
Hamáček se jen sebevědomě uchechtl. Nějak se zase dostával do formy.
Místo řádné snídaně se napili Anpošem dovezené kombuchy a zavolali si taxíka. Tím si přichystali mimořádné překvapení.
Taxík přijel včas a za jeho volantem seděl poněkud odkvetlý bývalý boxer Štefan Cína. Doba, kdy se úspěšně vydával za lékaře, byla dávno ta tam a na věhlasného rváče už taky zrovna nevypadal. Ale volantu se ještě držel, i když jen jako pracující důchodce.
"Kam tak poránu?" houkl na Kefalína. "To tě ta slečna nemohla nechat dospal?"
Pak zaznamenal přítomnost poručíka Hamáčka a potěšené vyjekl. "Ty uřvaná tlamo, ještě žiješ? To asi proto, žes byl celou tu dobu naloženej v rumu! Měl jsi kliku, že jsme se nepotkali! Nejmíň dvacet, ale možná i třicet let jsem toužil rozbít ti držku! Teď už se ale neperu!"
"To je dobře, Cína!" pochválil ho poručík, "protože jste se vyvinul v co? Protože jste se vyvinul v řádnýho pracujícího člověka!"
"Hovno jsem se vyvinul!" odmítl jeho odhad Cína, "ale jednoho krásnýho dne jsem zjistil, že na gigola už nemám!"
Štefan netušil, že ho čeká další velké překvapení. Když přinesl Hamáček do taxíku hubeného, beznohého Vatu, začal se boxer štípat do tváře. "Špekoune!" vydechl, "ty jeden chrapoune kulackej! Cos to provedl se svým krásným atletickým tělem. Tohle snad ani není možný."
"Ty už taky tou svou jedovatou pravičkou můžeš strašit akorát batolata," odhadl Vata Cínový možnosti. "Tenkrát jsi budil respekt a já jsem se tě bál, i když jsem vážil o půl metráku víc Jenže jsi zchátral, kamaráde!"
"Jde to s námi z kopce," konstatoval Cína smutně, "a nevíme jak to zastavit. Nic ti nepomůže, ať se snažíš sebevíc! Jak já jsem se celej život vyhýbal práci, a vůbec mi to nepomohlo!"
"Já jsem zase byl pracovitej," vrčel kulak, "protože to mám v povaze."
"Snad v genech," opravil ho Kefalín. "Teď se všechno vysvětluje geny."
"My, Vatové, žádný geny nemáme!" tvrdil Vata, "my jsme'l akorát pracovitý a šetrný. Táta říkal, že českej sedlák je solí země a když to nevezmeme v úvahu, tak nám nakope prdel. Což] dělal poměrně často."
"Myslel to s várna dobře," děl Hamáček, "a věděl, že práce; šlechtí koho? Věděl, že práce šlechtí člověka. Taky jsme se učili, že práce polidštila vopici. Ale ze mne vopice udělala vždycky hotový zvíře."
"Špatně jste to kombinoval," mínil Kefalín, "ale přesto jste sej dožil požehnanýho věku."
"Sedmdesátka není požehnanej věk," řekl nespokojeně poručík, "a cirhóza už mě dlouho po světě běhat nenechá. Prosralj jsem život, ani nevím jak! Tady Pepík to může aspoň svést na J koho? Může to svést na komundíry!"
"Taky že jo!" přikývl Vata. "Jsem oběť totality, a nic si za to] nekoupím. Nakonec mě nepochovají ani do rodinný hrobky!"

KAPITOLA 24
TORNU NA ZÁDA, OPAL DO KAPSY

První čtyři ženy učitele Anpoše byly výstavní semetriky a i ta pátá měla do běloskvoucího anděla dost daleko. Navíc vládla znělým hlasem, v odborných kruzích nazývaným ječákem. Kdykoli se Anpoš na pár dní vytratil z domova, což činil díky bezplatné jízdence na dopravní prostředky poměrně často, častovala ho choť vynalézavými nadávkami. Dokonce ho nazývala kurevníkem, třebaže pro to neměla jediný hmatatelný důkaz.
"Květuško," bránil se učitel, "jsem jen zvídavý člověk, který rád cestuje. Kdyby to bylo možné, navštívil bych všechny evropské státy. Bohužel nemám dost peněz, ale díky tomu, že jsem za minulého režimu trpěl, poskytl mi výbor bývalých příslušníků PTP volnou jízdenku. Proto navštěvuji kamarády i kulturní podniky a díky své skromnosti se všelijak protloukám. Často spím ve vlaku nebo na nádraží. Rozhodně nepomýšlím na nějaké nepravosti!"
"To ti tak věřím!" ječela manželka. "Člověk, který je po páté ženatý, si nezasluhuje důvěru. Takového holomka je třeba hlídat ve dne v noci! Jinak dojde k tomu nejhoršímu! Vůbec nechápu, proč jsem si tě vzala! Byl jsi zadluženej a bez střech nad hlavou! Sliboval jsi, že se budeš držet doma, a vydával za lidového léčitele. Oháněl ses babičkou v Ratiškovicích, která vyléčila ministra zahraničních věcí. Pořád jsi mluvil o kombuše a horoskopech. I karty jsi mi vyložil a sliboval jsi, že dožiju vysokého věku. Místo toho jsi mě málem utrápil k smrti a já jsem tu pořád sama jako kůl v plotě!"
"Nepřeháněj, Květuško," chlácholil ji Anpoš, "vždyť si mě užiješ až až! Podívej, co už jsme prodali kombuchy a třezalkového čaje! Krom toho sestavuji hodnotné horoskopy a až se to víc rozkřikne, podstatně stoupne naše životní úroveň. Právej proto jezdím získávat nové kontakty!"
"Anpoši, nelži!" hodila po něm ošatkou. "S takovými řečmi] si na mne nepřijdeš! Ty kontakty bych moc ráda viděla! Jsou to' černovlásky, nebo blondýnky? Mě zanedbáváš a minulý měsíc jsi se mnou obcoval pouze jednou. Že by to za moc stálo, to nemohu říct! Jak bys taky mohl mít sílu, když si užíváš po celý republice? Vydával ses za zachovalého důchodce a zatím se sotva j držíš na nohou. Takhle jsem si naše manželství nepředstavovala! Měl by ses stydět, plavajzníku!"
"Nejsem plavajzník," řekl uraženě učitel, "ale zvídavý intelektuál. Stále se učím a získávám nové poznatky. Jestliže chci být dobrým a úspěšným léčitelem, musím cestovat a mapovat terén!" i
"To ti tak věřím!" vřeštěla zlostně. "Teď jsi byl kolik dní v čudu, a co z toho vzešlo? Přitom doma bylo co dělat! Lidi si chodili pro kombuchu a mužský se zajímali o to koření, co má bejt třikrát účinnější a pětkrát lacinější než viagra. Slečna z fary chtěla vyložit karty, protože sem měl přijít novej kaplan. Zajímalo ji, co od něj můžou s farní radou očekávat. I jiný lidi se tady ochomejtali, hezkých pár korun by to hodilo, ale po tobě nebylo ani stopy! Takhle by to dál nešlo, milánku! Já tady dřu jako soumar, všechna povinnost visí akorát na mně a ty si couráš po světě jako nějakej krajánek! To ti zatrhnu, i kdybych tě měla utlouct! Budu si tě hlídat a přinutím tě k pořádný práci. o A taky manželství s jeho povinnostmi nebudeš flinkat! Jinak tě j zamknu do prasečího chlívku a budeš tam žít o chlebu a vodě!"J
Tento projev se učiteli ani trochu nelíbil. Byl příkřejší než kdykoli předtím a nečněla z něj podávaná ruka. Pokoušet se o rozumný kompromis nemělo smysl. Anpoš se rozhodl neprovokovat a hrát si na pokorného kajícníka. Začal zametat dvorek a když manželka zavyla, že tohle zvládne samá, pustil se do nových várek kombuchy. Pak odešel do okolí sbírat léčivé byliny.
"To je zajímavé," říkal si, "že jsem takový smolař! Ani jedno manželství se mi nevyvedlo a každá je horší než ta předešlá. Ta poslední nemá daleko do pekla. To přece musí mít nějaký důvod. Samozřejmě je také možné, že mě Pán Bůh jen tak trestá, ale spíše bych řekl, že by se to mělo důkladně rozebrat. Možná že bych se měl vrátit až k sestřičkám, které v klášteře zlomily mou svobodnou vůli. Zvykl jsem si tam neodporovat ženám a snad proto mám ve svých manželstvích takové problémy. Ale co se s tím dá dělat?"
Pak si uvědomil, že ho čeká cesta do Mastné Lhoty. Nelze se tomu vyhnout, ale také je nemyslitelné svěřit se, byť jen náznakem, manželce. To by přivolal nepředstavitelné zemětřesení. Musí mlčet a vyvarovat se každé neopatrnosti. Jedinou možností je útěk. Po návratu se to už snad nějak vyžehlí, nebo bude nějakou dobu zase sekat dobrotu.
"Jsem ve strašné situaci," uvědomoval si, "ale nemám na vybranou. Nemohu v tom kamarády nechat, na to jsem příliš charakterní člověk. Zítra uteču a třeba koupím manželce zástěru."
Sestavoval plán, ale nebylo to nijak snadné. Když se vrátil s rancem léčivých bylin, tvářila se manželka přívětivěji. Dala mu najevo, že napevno počítá s Anpošovou přítomností ve své posteli. Učitel si s hrůzou uvědomil, že se fyzickému kontaktu nevyhne.
"Čím jsem se provinil?" kňoural v duchu, "jsem neduživý člověk v důchodovém věku a vilné vášně jsou mi cizí. Tlustá baba mě již nedokáže vzrušit. Všechny mé ženy byly sexuálně náročné, ale tahle ze mne v posteli udělá kus hadru. Funí, kouše mě a chce, abych jí vyznával lásku. Záda mám vždycky samý škrábanec a jednou mi dokonce natrhla ucho. Pak jsem se vymlouval, že mě pokousal pes, a předseda Červeného kříže mě přesvědčoval, abych se nechal vyšetřit, jestli jsem neonemocněl vzteklinou!"
Leč žádné meditace Anpošovi nepomohly. Kostky byly vrženy a žádné výmluvy neplatily. Musel se podrobit. Zažil příšernou noc, protože paní Květa byla ve zcela mimořádné formě. Pohazovala si s Anpošem jako s tenisákem, vilně kvičela a dvakrát se s ním skutálela z postele. Její orgasmy byly k nerozeznání od pověstných písečných bouří.
Příští den byl učitel zcela vyřízen. Nepomohla mu ani kombucha. Vzdychal, zatlačoval si boule a zoufale hledal východisko.
Navíc se Květa nehnula z domova. Prozpěvovala si, šplouchala vodou a přetahovala nábytek, jako by to byla její největší záliba. Bylo jí všude plno, její hlučnost Anpoše děsila k smrti a nezdálo se, že to někdy skončí.
Pak ale došlo k obratu. Po bouřlivé noci a pracovních orgiích Květa náhle zkolabovala. Začalo ji píchat v zádech a

krátce na to se ozvaly křečové žíly.
"Už je to tady zase!" zaúpěla. "Mám doma lidovýho léčitele i a je mi to starou bačkoru platný! Zase ze mne bude tři neděle lazar! Máš nějaký slušný mazání?"
Anpoš jí nabídl doušek kombuchy a byl rád, že stačil uhnout. Naštěstí Květa ztrácela formu a její razance ochabovala.
"Jdu k doktoru Kuličkoví," oznámila manželovi, "ten už mi něco naordinuje. Ty ses absolutně k ničemu!"
Pohrdavě loupla po Anpošovi okem a odkolébala se do sousední vesnice, kde doktor Kuliček ordinoval. Pro učitele byl manželčin přesun k odborníkovi vyloženou potupou. Doktor Kuliček nepatřil k úspěšným lékařům a Anpoš mu již přebral celou řadu pacientů. To, že Květa ztratila důvěru v manželovo umění, může vážně poškodit jeho pověst. Kdo ví, jak na to lidé z okolí budou reagovat!
Nicméně Anpoš se kvůli tomu nezhroutil. Jen si vzdychl, že kovářova kobyla chodí bosá, a jal se přemítat, jak se v dané situaci zachovat. "Chtěl jsem utéct," mumlal zmateně, "ale mohu si to při svém ryzím charakteru dovolit? Mou povinností je pečovat o nemocnou ženu a ulehčovat jí chvíle utrpení. Měl bych s ní sdílet i ty nejtěžší a nejtrpčí chvilky v životě!"
Jenomže kam se dneska dostane člověk s ryzím charakterem? Učitel na svou poctivost již nejednou krutě doplatil. Když zradí kamarády a neuprchne, stráví příští dny v nesnesitelném očistci. Bude poslouchat ženino kňourání, nespravedlivé výčitky a pravděpodobně i nadávky. Zajímavé je, Že Květu utrpení nijak nepovznáší. Místo aby trochu zduchovněla a zabývala se ušlechtilými myšlenkami, stává se z ní nerudná megera s agresivními sklony. S předešlým manželem se zuřivě a nemilosrdně prala, ale Anpoš s takovým řešením zásadně nesouhlasil. Jednak by určitě prohrál a zadruhé byl povahy spíše mírné.
Nyní dospěl k názoru, že je nutné ze dvou zel si vybrat to menší. Rozhodování nebylo těžké. Obešel dům a když manželku nikde nespatřil, vykradl se po vrzajících schodech na půdu. Tam za jedním z trámů bez problémů našel malý, zelený opál. Potěšené se usmál, neboť uvěřil v bezpečnost nadcházející cesty. Sešel dolů a již nezaváhal. Rychle si sbalil svých pět švestek a dvě lahve kombuchy. Pak se vydal na nádraží, aniž by se zatěžoval tím, co se mu stane, až se po několika dnech vrátí.

KAPITOLA 25
CESTA DO MASTNÉ LHOTY

Vata dostal báječný nápad, že by se až do Mastné Lhoty mohli přepravit taxíkem, zvláště kdyby jim Cína udělal cenu. Kupodivu ale nepochodil.
"Tak špatně na tom zase nejsem," řekl rozhodně bývalý boxer, "abych z lakotnýho kulaka musel ždímat pár korun. A na nějakou Mastnou Lhotu nejsem vůbec zvědavej. S vesnickejma balíkama jsem nikdy nebyl moc zadobře. Krom toho jsem celou noc jezdil a už se vidím na posteli!"
"Děláte chybu, Cína," poznamenal Hamáček, "a připravujete se o co? Připravujete se o velkou životní šanci! Tady Pepík se možná vrátí jako mnohonásobnej milionář!"
Ani to na Cínu nezabralo. Trojice, kterou vezl na nádraží, v něm nevzbuzovala důvěru a byl si skálopevně jist, že se z výletu vrátí s nepořízenou.
"Pánové," uzavřel debatu, "mne laskavě ze svejch dětinskejch plánů vynechte. Já jsem ještě nezblbnul a s várna kšefty dělat nebudu. Přeju hezkej den, ale teď mi vysolíte dvě stě třicet kaček!"
Vata se zřetelně zaškaredil.
"Tady vidíte," lovil z kapsy peněženku, "proč to naše hospodářství upadá! Taxikáři nestydatě rejžujou a selskýho stavu si nikdo neváží." Nicméně zaplatil a dokonce nechal Cínovi dvacet korun tuzéra. Ten se nestačil divit.
Pak vzal Hamáček Vatu na záda a Kefalín byl pověřen koupí jízdenek. Namířil si to k pokladnám, ale daleko se nedost Cestu mu zastoupil hranatý bezdomovec se zbytky drštkové polívky na klopách.
"Sem rád," prohlásil, "že vás osobně potkávám. Pokládá vás za zasloužilýho mistra naší i světový literatury, a tudíž dovoluju požádat vás o deset až patnáct autogramů, jinak vám dám do držky!"
Požadavek byl zcela jednoznačný a bezdomovec začal z kapes lovit ušmudlané kousky papíru.
"Autogramy slavnejch lidí lze výhodně střelit," vysvětlován zájemce, "a pivo je dneska drahý. Kolik asi můžu požadovat zaj váš ctěnej podpis, Mistře? Bůra? Nebo dokonce pětku?"
Tuto otázku Kefalín nedovedl zodpovědět, ale snaživě podpisoval, dokud bezdomovci nedošel papír.
"Díkes, Mistře," zabublal bezdomovec. "Člověk každej den takovou kliku nemá. Vy, umělci, málo cestujete vlakem a nejste spjati s lidem. Tak ahoj!"
Dostat se k pokladnám nebyla maličkost, protože nějaké dámě kdosi vytrhl kabelku. Dáma ječela a lidé strkali jeden doj druhého. Dva policisté se snažili obnovit pořádek, ale příliš se jim to nedařilo.
Kefalín svíral v kapse peněženku a houževnatě se prodíral k pokladně. Posléze se mu podařilo splnit úkol a vracel se s třemi jízdenkami do Mastné Lhoty.
"To je dost, že jdeš!" chrochtal kulak na Hamáčkových zádech. "Tady šlo o mrtvici!" Jako obvykle přeháněl. Nestalo se nic zvláštního, jen se zde zastavila krátkozraká fuchtle a považovala Vatu za batole. "Hezký chlapeček!" pochválila ho, "celý ' tatínek!"
"Co si to dovolujete?" zvolal poručík dotčeně, "to není chlapeček, nýbrž co? Nýbrž holčička! Právě se mi vyčurala za krk!"
Vata rozhodně protestoval a dáma upalovala co nejdál od dvojice, kterou původně mínila potěšit.
Bylo však na čase zaujmout místa ve vlaku, který stavěl v Mastné Lhotě.

"Těšíš se, Pepíku, na svoje rodný hnízdo?" otázal se Hamáček, „já, když jedu jednou za čas do 'Stádu, tak jsem celej co? Tak jsem celej rozechvělej. Přitom Stád není žádnej zázrak!"
"Mastná Lhota taky není žádnej zázrak," připustil kulak, "ale my, Vatové, jsme byli odjakživa vlastenci, a proto jsme se odtamtud nikdy neodstěhovali. Lidi si nás vážili a pravidelně nás volili starostama. Kdyby nepřišli komouši, byl bych starostou já a brácha by byl předsedou agrární strany."
"Teď už to, chlapče, nedohoníš," ujistil ho poručík, "protože dějiny jsou prevít. Ty si s náma pohrávají jako moře s čím? Jako moře s rybářskou bárkou. Kefalín, dávejte bacha na cedule, ať nevlezeme do jinýho vlaku. Mně se to někdy stávalo, ovšem pouze ve stavu vožralém. Jednou jsem místo do Stádu dojel do Humpolce!"
Nyní takový omyl nepřicházel v úvahu. Kefalín sice neměl oči jako ostříž, ale důležitou tabuli nepřehlédl. Žádná nečekaná katastrofa nehrozila.
Tím pádem Hamáček odnesl Vatu až do prázdného kupé a opatrně ho položil na lavici. "Moc pohodlný to tady není," konstatoval, "ale zažil jsem už horší přesuny, a některejm jsem dokonce velel. Při přesunu z Pardubic do Břeclavi mi zmizeli kdo? Při přesunu z Pardubic mi zmizeli dva vojíni cikánského původu. Dneska by to byli Rómové, ale tenkrát to byli obyčejný cigoši. Našli jsme ty lumpy až po třech tejdnech intenzivního pátrání a já jsem přišel o co? Já jsem přišel o prémie, za který jsem hodlal koupit manželce kožešinovej límec, protože mi vyčítala špatnou životosprávu a nezřízenej sexuální život. Říkala, že jsem k ní citově ochladí a že to nahlásí mejm nadřízenejm. Chtěl jsem si ji usmířit tím kožešinovým límcem z pravý-ho králíka, ale kvůli těm cigošům dostala co?"
"Hovno," uhodl Vata, "ale to by dostala stejně, protože bys ty prémie prochlastal. Ale dneska starost mít nemusíš, Venco. Já ti neuteču ani ze srandy. Budu tady tvrdnout až do Mastný Lhoty."
Hamáček mu to rád uvěřil. Vzápětí se ale obrátil na Kefalína. "A co vy, Kefalín?" zeptal se poněkud potměšile. "Jakej vztah k Rómům neboli cikánům máte vy?"
Kefalín se zamyslel.
"Když se dívám na poetický film, ve kterém se toulají stepí a kradou koně," řekl potom, "držím jim palce. Když se přesunou do pražské tramvaje a kradou peněženky, mám k nim značné výhrady."
"My, Vatové," pravil rozhodně kulak, „jsme měli k cikánům výhrady vždycky. Byli černý a kradli husy. Táta strašlivě zuřil, ale bejkovcem spráskal mne, protože jsem ty husy neuhlídal. Takhle
já jsem doplácel na jejich vychytralost, a proto jsem byl rasistalf
Ale ukázalo se, že rasismus nebylo to pravé téma. Rozhodu by nevydrželo až do Mastné Lhoty. Zejména Hamáček podstatně jiné zájmy.
"Pepíku," pravil,, já se nechci dotknout vašeho selskýho staJ vu. Už stokrát jsi mi vysvětlil, že jste solí země a ozdobou lidi štva. Ale zase jste solí země a ozdobou lidstva. Ale zase jste'] trochu pomalejší v myšlení, a tak bys měl v klidu zvážit co? Měl bys v klidu zvážit, co je v tvým zájmu. Jednou mluvíš tak a podruhý zase onak. Nejseš pevně rozhodnutej. Přitom jdeš doj prostředí, který tě může totálně zblbnout. Víš, co to je psychologickej nátlak? Tomu neodolají ani mnozí učenci, natož pak takovej blbec, jako ses ty!"
"Můj táta byl taky blbec," prohlásil Vata, "ale přečural i toho nejmazanějšího koňskýho handlíře! Všichni se shodli na tom, že díky tátovi jsme měli nejlepší selskou jízdu v kraji…"
"Koně už dávno pochcípali," mávl rukou poručík, "protože neměli šanci přežít komunisty. Ti je většinou lifrovali kam? Ti l je většinou lifrovali na jatka! Nebreč, Pepíku, s tím už nic nenaděláš! Buď rád, že jsi to přežil aspoň ty!"
"Venco!" zahřímal náhle kulak. "Ty jsi taky zabíjel koně? Mordoval jsi nejušlechtilejší zvířata tyhle zasraný planety? Přiznej se, ty hovado lampasácký!"
"Pepíku, z čeho mě to podezíráš?" urazil se Hamáček. "Já jsem se koně dotknul akorát kde? Já jsem se koně dotknul akorát při posvícení na kolotoči! Porážel jsem vepře, neboli prasata domácí. A potom jsem buzeroval vojáky."
"V tom jsi teda byl kadet!" pochválil ho Vata, "ale hlavně že jsi nezabíjel koně. Táta měl koňskou hlavu nad postelí."
"Pravou koňskou hlavu?" žasl poručík.
"Hovno, pravou!" vyprskl kulak. "Sádrovou! Byla umělecky vyvedená!"
"Asi jako ty sochy na vaší hrobce!" pochopil Hamáček. "Na ty jsem opravdu zvědavej! Vy, Kefalín, taky?"
"Samozřejmě," přikývl Kefalín. "Určitě to bude veliký zážitek. Když jsem ve Florencii viděl Michelangelova Davida…"
"David je jeden," poučil ho Vata, "ale andělů na naší hrobce je osm. Jeden hodnotnější než druhej. Až tu nádheru uvidíš, tak přestaneš za uměleckejma zážitkama jezdit do ciziny. Víš, co tím ušetříš peněz?"
"Kefalín to tak nebere," mínil Hamáček, "protože nevydělává peníze v potu tváře jako sedlák nebo řezník. Sedí doma na prdeli a tvoří. Proto taky umělci nejsou šetrný!"
"A všechno rozfofrujou!" souhlasil kulak, "zatímco my jsme lpěli na svým gruntu a se zlou jsme se potázali. Českej sedlák je tragická postava našich dějin. Kór když nemá hnáty!"
"Ty ses ovšem zámožnej člověk," upozornil ho poručík, "a na dějiny se můžeš co? Na dějiny se můžeš vykašlat! To ti říkám z čistýho srdce já, tvůj velitel roty! A můžeš bejt ještě zámožnější!"
Vata se sebevědomě usmál. Dokonce se zdálo, že v tom okamžiku poněkud ztloustl. Jako by se proměňoval v kuklu, ze které se dere na světlo boží pravý, nefalšovaný kulak.
"Já to všechno vím, Venco!" culil se spokojeně, "a proto taky neříkám tak ani tak. Vatové byli vždycky rozvážný a nikdáž se neukvapovali. Nikomu neskočili na špek a svý rozhodnutí do poslední chvíle tajili. Já můžu říct jen tohle: možná prodám, možná neprodám. Ukážu Lojzovi, že ještě nejsem úplně odepsanej a nemusím tancovat, jak on bude pískat. Jsem prvoroze-nej Vata, kterej by se normálních okolností byl starostou Mastný Lhoty. To se musí vzít v potaz!"
"Dyť neříkám nic jinýho, Pepíku," ujišťoval ho poručík. "Jen si myslím, že si zasloužíš mnohem víc. Větší luxus! A ten si pořídíš kdy? Ten si pořídíš, když budeš mít víc prachů."

"Já jsem skromnej člověk," vrčel Vata, "a po světskejch radostech už skoro netoužím. Už se nenechám vozit ani do erotickejch salonů, a těm slečinkám, co se nabízejí v reklamě televize Nova, volám nanejvejš jednou za čtrnáct dní! Nejsem hejřivej typ. Proto si taky ty bráchovy návrhy důkladně rozmyslím, přežvejkám a po zralý úvaze se na místě rozhodnu."
"A proč vlastně jedu s vámi já?" zajímalo Kefalína. "Neposloužím ti ani jako ochranka."
"Musíš na mě dohlížet," vysvětlit mu Vata, "abych neudělal nějakou blbost. Já jsem nebyl žádnej génius ani zamlada a v měšťance jsem měl velký problémy. Nebejt starostův syn, tak by učitelé nepřimhuřovali oči. Teď jsem sice zmoudřel, mám životní zkušenosti, ale blbej jsem pořád."
"Já to taky tak cejtim, Pepíku," pokýval hlavou Hamáček, "i když jsem dosáhl jistýho vzdělání vojenskýho směru. Kdybych tolik nechlastal, mohl jsem bejt vyslanej na vysokou válečnou školu do Sovětskýho svazu. Jenže osud tomu nechtěj a já jsem mírovýmu táboru moc nepomohl."
Vata chtěl zřejmě tato slova příhodně komentovat, ale pak hoj zaujala krajina, míhající se za okénkem jedoucího vlaku.
"Blížíme se k Mastné Lhotě," oznámil slavnostně, "kde jsme l my, Vatové, byli hanebně rozkulačeni a zbaveni veškerého majetku. Jedině můj bratr Alois kádrově uspěl, protože se huntoval s komundírama a při rozorávání mezí zpíval sovětské častušky., Později se oženil s dcerou předsedy JZD a hanebně zradil sel-' skej stav. Já asi tu hrobku neprodám, aby měl ten šupák vztek!"
Vata se pomstychtivě usmíval, ale záhy jeho úsměv změkl a zněžněl. Hleděl na líbeznou krajinu, která na jeho pokoření nenesla vinu.
"Hele, už vidím kostel!" zajásal jako malé dítě, "a za ním je hřbitov s naší hrobkou."
"A s osmi anděly!" doplnil ho Hamáček. "Už se na ten uměleckej zážitek těším! Já jsem tvrdej chlap řeznickýho původu, ale k umění sochařskýmu mám co? K umění sochařskýmu mám kladnej poměr!"
Nikdo se k tomu nevyjádřil už proto, že vlak zastavoval ve stanici Mastná Lhota. Bylo třeba vystoupit.

KAPITOLA 26
UČITEL SI VÍ RADY

Učitel Anpoš si oddychl. Bylo rozhodnuto, sedí ve vlaku, který ho někam určitě dopraví. V tomto směru byl neuvěřitelně lehkomyslný. Nikdy nestudoval jízdní řád nebo nedumal nad tím, kam který vlak jede. Nevadily mu přestupy, čekání ani okliky. Klidně ve vlaku přenocoval a necítil v tom žádnou újmu. Bylo to příjemnější než domov, kde mu spílala žena, nebo kdekoliv jinde, kde se musel stále s někým dohadovat. Když si vytkl nějaký cíl, vždycky k němu posléze dospěl. Občas i o dva dny později, než původně předpokládal. Ve vlaku se cítil jako batole v kočárku a litoval, když musel vystoupit.
Nyní byl ovšem na začátku cesty a nic podobného mu nehrozilo. Vláček si to svištěl přívětivou krajinou do neznáma a za pár hodin se uvidí. Na nějakém větším nádraží se Anpoš rozhodne, jak a kterým směrem bude pokračovat. Do Mastné Lhoty určitě přijde včas, neboť se zeleným opálem se nedá trvale bloudit.
Učitel ale ve vlaku také pracoval. Sestavoval horoskopy, studoval nové léčitelské objevy nebo se věnoval umění. Právě ve vlaku napsal Anpoš celou řadu znamenitých básní. Kdysi tato díla předkládal poeticky založeným ženám, ale nyní již dlouho na spřízněnou duši nenarazil. Jeho žena Květa četla pouze bulvární časopisy, které si půjčovala od sousedky. Manžela jako tvořivého umělce si nevážila, a spíše jím pohrdala. Bez poezie se docela dobře obešla.
Učitel ale nezatrpkl. Na nepochopení byl zvyklý odjakživa, a už s ním předem počítal. Tvořil bez jakýchkoli nároků na odměnu nebo i sebemenší projevy uznání. Stresy a světobol zaplašoval dalším studiem a popíjením léčivé kombuchy. Někdy míval pocit, že jeho život je vcelku harmonický, vyvážený a bohulibý.
Nyní právě prožíval jeden ze šťastných okamžiků. Tiše klimbal a napadaly ho skvělé myšlenky.
"Jsem typický vlakový člověk," říkal si spokojeně, "a jakékoliv jiné prostředí je pro mne jenom přítěží. Nepotřebuji vilu, kavárnu ani sportovní stadion. Klidně bych mohl celý život prožít v jedoucím vlaku.
To ale nebylo možné a Anpoš si životní realitu přece jen uvědomoval. Věděl, že jsou i mimovlakové povinnosti, které je třeba splnit. Teď jede do Mastné Lhoty, kde bude moci zajisté prospět svým kamarádům. Však také již napsal ponurou báseň o Vatově hrobce. Velmi spokojen byl s rýmy hrobka-kobka, hrobka-sopka a posléze i hrobka-robka, i když toto slovo bylo poněkud násilně vytaženo z dialektu. Zato zcela zavrhl malou klopu nebo klopku a také zdrobnělinu kolny sopku.
Pak ale došlo ke zcela nečekané události. Vlak se zastavil a nebylo možno pokračovat v jízdě. Zpočátku to nikoho nevzrušovalo a nejméně ze všech cestujících Anpoše. Pak se ale začaly šířit poplašné zprávy. Trať prý se stala neprůjezdnou kvůli sesuvu půdy nebo dokonce zřícení mostu. Lidé ve vlaku musí mít trpělivost a několik hodin počkat. Žádné nebezpečí jim nehrozí, nanejvýš trochu nudy.
Cestující se zlobili, dohadovali a sténali, co všechno jim uteče. Časová ztráta mnohé děsila. Učitel to naopak nesl lhostejně. Vadily mu jen vzrušené gestikulace a rozčilování pasažér V takovém prostředí se nedalo tvořit. Zmatek mu nikdy nevyhovoval, a tak se rozhodl pro útěk.
"Vystoupím z vlaku," řekl si, "a budu pokračovat podél kole jí pěšky. Možná někam odbočím, možná nikoliv. Je krásný a půjde se mi znamenitě. Jako kdysi na školních výletech. Bude se kochat přírodou a pozorovat různé živočichy. Kdybych měj síťku, mohl bych poskakovat po lukách a lapat motýly. Ačkoli na takové rozvernosti již nemám léta. Nohy již neposlouchají a zdraví je chatrné. Úplně postačí, když svižným krokem vykročím kupředu. Nepůjde-li to ovšem svižně, rozvážně zvolním, abych nedošel k nějaké úhoně. Člověk na sebe musí být opatrný. Jíst do polosyta, pít do polopita a nepřetěžovat organismus. Pan Plašil z Hodonína nastoupil za staré pány ve fotbale a v páté minutě mače

dostal infarkt. Je třeba si z toho vzít poučení!"
Učitel Anpoš teoreticky vyzbrojen vystoupil z vlaku, který se nehodlal pohnout. Kdosi vykřikoval, že zde míní trčet několik! hodin. Učitel se spokojeně usmál, neboť měl pocit, že právě vyzrál nad ošemetnou situací. Hluboce se nadechl a málem se zalkl čerstvým vzduchem.
"To je síla!" zašeptal. "Takový vzduch je pouze na jižní Moravě. Při pochodu posílím své ochablé plíce! Jen aby mě příliš netížila kombucha v tlumoku! Jest to poměrně těžké břemeno!"
Obava byla oprávněná, ale učitelovo rozhodnutí zvrátit nemohla. Anpoš vykročil a spokojeně si při tom pohvizdoval. Snad by si i zazpíval, ale byl k sobě kritický a věděl, že poslední dobou ztrácí hlas. Občas si sice zapěl, avšak znělo to dosti krákoravě. Lékař to hodnotil jako nedomykavost hlasivek.
"Zřejmě jsem měl dle jeho rady inhalovat," uvědomoval si, i "a na nějakou dobu vypustit pití studené kombuchy, třeba že je j výtečná na choroby střevní. Na druhé straně jsem se zbavil imperativní stolice a není třeba, abych zpíval jako Karel Gott!"
Anpoš byl plný dobré pohody. Věřil, že dojde pod vedením zeleného opálu do nějakých zajímavých míst. S tím měl jen ty nejhezčí zkušenosti. Pouze jednou šlápl do vosího hnízda a byl málem ubodán k smrti. I tak si ale zachoval vrozený optimismus a utěšoval se, že také mohl narazit na sršně.
Nyní ale kráčel po cestě, na které zjevně žádné nebezpečí ne-1 hrozilo. Teprve po chvíli se lomila napravo a namířila si to do březového hájku, za kterým prosvítala bílá stavení. Anpoš ani tentokrát nezaváhal. Nebyl zvyklý protivit se přání zeleného opálu. Nechal koleje kolejemi a šel do neznáma, které rozhodně nevzbuzovalo hrůzu. Prošel hájkem a ocitl se v půvabné, upravené a čisté vísce. Žádný shon zde nepanoval, jen ze zahrady prvního domku zaňafal psík. Spíše na uvítanou než na zastrašení. Orientační tabule, které si Anpoš všiml, zvěstovala, že obec nese příjemný název Přednebí. Při přečtení se učiteli zdálo, že ho někdo pohladil.
"Tak vida!" řekl si potěšené. "Dostalo se mi odměny za to, že žiji v předpeklí, ne-li v samotném pekle! Tlustá čertice Květa si mě neváží a zachází se mnou jako s nějakým podřadným zmetkem! Mé vzdělání považuje za bolest a není schopna bavit se se mnou o ušlechtilých věcech. Ani pravopis neovládá, a když jsem ji chtěl doučovat, zle se na mne rozlítila! Ještě ani jednu křížovku nedoluštila do konce, jelikož není s to si zapamatovat, že islámské tradice jsou adat! Přitom si islám plete s buddhismem a Buddhu považuje za zuřivého lidožrouta!"
Anpoš se mračil, jako ostatně vždycky, když si vzpomněl na svoji pátou manželku, kterou považoval za největší omyl svého života. Ne že by předešlé čtyři omyly nestály za to, ale Květa se obzvláště povedla! Zřejmě proto, že se Anpoš ženil v mimořádné finanční tísni a majitel penzionu, v němž bydlel, mu již dvakrát nafackoval.
"Prošel jsem ohněm," říkal si učitel, "ale krásy světa stále vnímám! Tohle je jedna z nich!"
Zvolna procházel Přednebím a očima s postupujícím šedým zákalem hladil střechy jeho domků. Ze dveří jednoho z nich vyšla postarší, ale dosud pohledná žena. Podezřívavě se na Anpo-še dívala, neboť jí minulý měsíc někdo ukradl králíky. Náhle se však její tvář rozjasnila.
"Anpošu!" vykřikla překvapeně, "Oldřichu, jsi to ty?"
Anpoš sebou pochopitelně cukl. Upřel svůj nevalný zrak na ženu a intenzivně lovil v paměti. Pak ji spolehlivě poznal.
"Maryško!" cukl sebou, až mu kombucha na zádech zašplouchala. "Je možné, že se po tolika letech opět setkáváme?
Možné to bylo. Maryška přímo jásala a dusila se radostnými výkřiky. Však také od chvíle, kdy Anpoše vyrazila z kádrových důvodů ze školy, uplynulo dlouhých třicet let. Maryška bývala kdysi ředitelkou školy ve Ždíru a nikdo jí neřekl jinak než "ta bolševická mrcha". Její otec pracoval ve vysokých stranic funkcích, a pro ni byl marxismus přitažlivější než pro kluky fotbal. Učitelé se museli zapojit do názorné agitace a okna vzdělávacího ústavu rozjásaně hlaholila v ústrety našim pracujícími Vzorná škola měla vzornou ředitelku, bažící po čestném titulu Zasloužilý učitel. Své podřízené prohánělа, a spadeno měla zejména na Anpoše, na kterém jí vadilo úplně všecko. Z jeho kádrových posudků čišely nepřátelské větry. Vychovali ho klerici kalové, nikdy se nezapojil do masových organizací a na vojně byl u pétépáků, dokonce ve Svaté Dobrotivé!
"Oldřichu," říkala mu tvrdě, "nejsi tím nejvhodnějším vychovatelem pro naši novou mládež! Kdo sám nehoří, nemůže J zapalovat! Jestli chceš na mé škole setrvat, dej si urychleně hodnotné socialistické závazky!"
Anpoš nebyl vzpurný člověk a snažil se agilní ředitelce vyhovět. Organizoval sběr surovin a ujal se vedení pěveckého kroužku. Nicméně neuspěl. Maryšce se zejména nelíbil výběr písní, který odváděl pionýry od radostného dneška. Považovala to za ideologickou diverzi a docílila Anpošovo přeložení.
Nyní však už bylo vše jinak. Maryška se zářivě usmívala J a dokonce to vypadalo, že je dojatá.
"Anpošu, chlapče zlatá!" šeptala. "To je překrásné překvapení! Pojď, Oldřichu, na kafe a na bábovku! Už dlouho jsem měla tak vzácnou návštěvu!"
"No vida!" napadlo Anpoše, "mrcha bolševická se změnila! Tváří se, jako by sejí vrátil milenec z Ameriky!"
Neodhadl to špatně. Maryška radostně poskakovala mezi dveřmi a opakovala svou nabídku. Učitel nedokázal odmítnout. S rozpačitým úsměvem ji následoval do obývacího pokoje, kde ho praštila do očí veliká fotografie postaršího elegantního muže.
"To je můj zesnulý manžel," představila ho okamžitě Maryška, "okresní školní inspektor a zakládající člen ODS. Dostal infarkt při volebním mítinku."
"Měl smůlu," konstatoval chápavě učitel, "a ty vlastně taky. Zůstala jsi sama, Maryško?"
Přikývla.
"Sedni si, Anpošu," vyzvala hosta, "udělám ti dobré kafíčko a popovídáme si. Chlapče zlaté, ani nevíš, jak su ráda, že tě zase po tolika letech vidím! Kde sú ty časy, kdy sme spolu válčili ve škole!"

KAPITOLA 27

ŠOKOVANÝ KULAK

Vata se opět usadil na hřbetě poručíka Hamáčka a byl připraven dělat zasvěceného průvodce. Vracel se do rodné vsi po mnoha desetiletích. Ne že by potom občas nezatoužil, ale nechtěl se setkat s odrodilcem Aloisem a zejména pak s jeho rodinou, která nebyla ze selského pytle. Jejich původ byl proletářský a bývalý předseda JZD byl dokonce levobočkem slovenského dráteníka. Chalupnická dcera Kristýna kdysi koupila pastičku na myši, pak si nechala zadrátovat rozkřápnutý sádelňák a nakonec přišla do jiného stavu.
Přesto nyní Vata zamáčkl slzu dojetí a rozhlédl se po vsi. Ale vzápětí se zakabonil.
"Co to má znamenat?" podivil se nespokojeně. "Z pastoušky udělali penzion! To se nesluší, s takovou modernizací nemohu souhlasit!"
Popuzeně vrtěl hlavou a odmítavě frkal. Vzápětí nacházel jiné nedostatky a vady na kráse. Hospoda U Kudláčků zcela změnila svou tvář. Propagovala coca-colu, sprit, a lákala občany na diskotéku.
"Tady se dějou divný věci!" vrčel kulak. "Něco takovýho by táta nikdy nedovolil. Ten by jim dal diskotéku!"
Teprve potom si všiml, že ho Hamáček nese po asfaltové silnici, u které postávalo několik slečen, mávajících na projíždějící auta.
"Venco!" zakvílel. "Kefalíne! Vidíte to samý co já? Vidíte ty štětky?"
"Uklidni se," chlácholil ho Kefalín. "Snad jsi tady nečekal dívky v krojích?"
"No, kvůli Pepíkovi by tady bejt mohly," soudil poručík, "a taky by nám mohly nabídnout chleba s čím? Mohly by nám nabídnout chleba se solí!"
"Cožpak o to," přikývl Kefalín. "Když se vrací ztracený syn, měla by být sláva. Co bys, Vato, řekl břeskné kutálce?"
"Jdi se vycpat!" houkl zlostně Vata. "Já jsem skromnej člověk a žádnou pozornost nevyžaduju! I když jsem syn bejvalýho starosty. Ale svou rodnou ves nepoznávám! Doufám, že náměstí stojí aspoň můj rodnej dům a že ten bídák Lojza nerozsekal a nespálil můj žebřiňák!"
Zamířili tedy na náměstí, kde mělo být ukojeno Vatovo nadávání. I zde se však rozplynul kulakův optimismus. Rodný grunt se již nepodoboval majestátnímu selskému stavení, kteé kdysi Vata proti své vůli opustil. To, co nyní spatřil, nemělo do činění ani se zemědělskou výrobou, ani s reprezentativním starostenským úřadem.
Vyděšený a šokovaný kulak se oběma rukama opřel o mackovu pleš a delší dobu nebyl mocen slova. Zíral na erotický klub Hopsasa, který neřestníky lákal do svých hříšných útrob. V místech, kde kdysi hřímal a býkovcem práskal neúplatný starosta Vata, nabízely dívky libozvučných jmen požitky všeho druhu.
"Vendo," zašeptal Vata, "vidíš to co já?"
"Nejspíš jo, Pepíku," přikývl poručík. "Už na tom s vočima, stejně jako s ostatníma končetinama, nejsem nejlíp, ale přesto mě jímá hrůza. Přece jsem si ten váš první grunt v obci představoval jinak! Asi je to tím, že už nemám žádnou co? Že už nemám žádnou představivost!"
"Kefalíne!" zavyl kulak. "Co tomu říkáš? Je něco takovýho povolený? Můžu si jít někam stěžovat? Dáš to aspoň do novin?"
To mu rozhodně Kefalín nemohl slíbit.
"Nechtěl by ses podívat dovnitř?" zeptal se trochu škodolibě. "Přece jen to je rodinný podnik!"
"Rodinná hanba to je!" zlobil se Vata. "Já to snad nepřežiju! Když si představím, že se obcuje v ložnici, kde jsem byl zplozenej a kde na stěně visel obraz bohorodičky s jezulátkem, tak mám chuť najmout vraha a nechat bráchu zastřelit!"
"Uklidni se, Pepíku," napomenul ho poručík, "a neslintej mi na zátylek! Musíš pochopit, že hněv je co? Že hněv je špatnej rádce! Nechci se vměšovat do vaší rodiny, ale třeba to brácha1 myslel dobře! Takovej podnik nese spoustu peněz, a ty jsou vždycky zapotřebí!"
"To, jo," připustil kulak, "jenže můj táta, dej mu pán Bůhj věčnou slávu, vždycky říkal: Vocaď až pocaď! Zlatý slova, kamaráde. Spojovat neřestnej hambinec s úctyhodnou rodinou Vatů - to je proti veškerý morálce. Já se z toho šoku snad nevzpamatuju."
V té chvíli se přišourala baba, kterou Kefalín okamžitě poznal. Byla to paní Semelová, Vatová opatrovnice až do chvíle, kdy začal pustnout. Celé dva roky mu v Praze posluhovala a trpělivě ho vozila na vozíku. Varovala ho před smilstvem a soustavně mu připomínala, z jaké znamenité rodiny pochází. Odjela uražená a znechucená, aby ty hrůzy mohla konzultovat s panem farářem.
"Co tomu říkáte, pane Vata?" vytryskl jí nyní mohutný proud slzí. "To je výstřel do křesťanský duše. Něco takovýho byste si nedovedl vymyslet ani vy, člověk prostopášnej a všema špatnostma prolezlej! Váš bratr se bude smažit v pekle, a vy taky z kůru andělskýho neuslyšíte ani pípnutí! Kdyby se toho dožil pantáta, tak by bejkovcem sešvihal celou vesnici!"
"To je svatá pravda," zamumlal Vata. "Táta byl přísnej, ale spravedlivej. Já se z toho hned tak nevzpamatuju. A co ty holky? Ty jsou z naší vesnice?"
"Naštěstí ne," odvětila baba. "To je póvl sebranej z celýho světa. I černošku si pan bratr najal, a přej se poohlíží po Číňance!"
"A co Lojzova rodina?" zeptal se kulak. "Kde bydlí? Doufám, že se neusadila vzadu ve stodole?"
"V jaký stodole?" ušklíbla se Semelová. "Tam je teď tělocvična a hned za ní sauna. Panstvu je třeba nabídnout všemožné povyražení, když už se sem obtěžuje od hlavní silnice. Jestli jste přišel navštívit ctěného pana bratra, musíte za ves, na Hadrbolec. Ta vila s fialovým přelivem je jeho. Budete čubrnět!"
Uchechtla se a odcházela s pocitem naprostého vítězství. Nedopřála Valovi ani trochu času, aby se mohl jakž takž vzpamatovat.
"Neusnul jsi mi za krkem, Pepíku?" strachoval se Hamáček. "Nebo tě potrefil infarkt?"

"Řekl bych, že pouze omdlel," hádal Kefalín. "Je tu moc silnej vzduch, kterej jeho pražský plíce už nejsou schopny konzumovat."
"Hovno, silnej vzduch!" zafuněl Vata. "Tady jde o úpadek selský rodiny a nad takovou tragédii se nedovedu povznést. Kdyby byl Kefalín skutečnej spisovatel, třeba jako Jirásek nebo Javořická, tak by sepsal román nejmíň o šesti dílech. Jenomže on píše samý kašpařiny, který nepostihujou hloubku života!"
"To je svatá pravda!" souhlasil poručík, "a proto se taky nedostane kam? Proto se taky nedostane do čítanek! Naši potomci se o něm nebudou učit a on spláče nad vejdělkem."
"Jenomže já taky!" zlobil se kulak. "Nikdo se o mým utrpení nedočte! Současníci mávnou rukou a k potomkům se to vůl nedonese. Není ti hanba, Kefalíne?"
"Je," přiznal se Kefalín, "ale třeba se ještě napravím. Když i vidím, jak vzlykáš Hamáčkovi do zátylku, mám sto chutí jít sebe. Víš přece, že jsem soucitnej člověk!"
"Hovno ses soucitnej!" skuhral Vata, "dělal sis ze mne šoufky na vojně, a děláš si je pořád. Seš cynickej prevít, kteryhoj jednou pánbůh potrestá!"
"Už aby to bylo!" těšil se Hamáček. "Sám bych takovou spravedlnost rád viděl! Že já jsem vás, Kefalín, nedostal v době války! Zastřelit bych vás nenechal, na to nejsem dost krvelačnej, ale poslal bych vás kam? Poslal bych vás do první linie."
"A mne, jakožto třídního nepřítele, taky!" naříkal Vata. "Tys byl zkurvenej bolševickej hajzl, a neříkej že ne!"
"Byl jsem pomýlenej," přiznával Hamáček, "protože mi společnost neuštědřila vzdělání. A taky mi chyběl co? Taky mi chyběl správnej úsudek. Proto jsem tápal a chlastal!"
To bylo všeobecně známo, a proto se k tomuto politování- j hodnému problému nikdo nevyjadřoval. Bylo na čase něco podniknout, neboť trojice návštěvníků již začínala budit pozornost ospalých vesničanů i náhodných kolemjdoucích.

KAPITOLA 28
CO S HROBKOU?

Pánové," řekl Kefalín, "začínáme být považováni za atrakci. Buď tedy začnu vybírat do klobouku, nebo se hneme ó kus dál."
"Takže vyrazíme kam?" hýkl poručík. "Vyrazíme do luxusní vilový čtvrti v tyhle posraný vesnici."
Leč Vata s tím nesouhlasil. Domníval se, že práce kvapná bývá málo platná, a chtěl si všechny problémy důkladně promyslet. Problémy se nejlépe promýšlejí buď v hospodě, nebo na nějakém tichém klidném místě. Hospoda byla zamítnuta, protože by mohla znamenat konec cesty a Vata na Hamáčkových ramenech už by se nemusel cítit bezpečně. Proto nyní navigoval upachtěného poručíka na svaté pole.
"Máme krásnej starobylej krchov," chvástal se, „jehož malebnost je známá v celým okolí. Je historicky cennej a rostou tam vzácné dřeviny. Umělecká výzdoba láká i cizince. Je to hned támhle za kostelem, ve kterým má rodina Vatu to nejkrásnější vokno, což je tam i napsáno."
Takže bylo rozhodnuto, a šlo se na hřbitov.
Vata nelhal ani nepřeháněl. Kostel byl vznosný, raně barokní, a okna, která hrála všemi barvami, darovala Vatová rodina dokonce dvě. Pan starosta věděl, co se sluší a co mu přinese nehynoucí slávu. Zapsal se do historie a přežil i léta útlaku.
"Vidíte tu bránu?" ukázal pyšně kulak. "Žádný rezavý vrata, ale sochařský dílo mistra Pondělíčka, kterej si tu léčil tubem. Cpal se psím sádlem a zapíjel to kozím mlékem. Bydlel u svýho bratra a věděl, že to má nahoře spočítaný. Tak se aspoň zasloužil o vylepšení míst svýho posledního odpočinku."
Brána se Kefalínovi líbila a Hamáček hulákal nadšením. Vstoupili dovnitř, ale tam je málem napadl rozlícený hrobník.
"Stát!" křičel. "Sem nikdo nesmí, musím okamžitě volat policii. Když sem přivedou psy, třeba budou zlosyni odhaleni!"
Pak ale odložil konev, zjevně rozšlapanou nějakým vandalem, a pobouřeně vysvětloval: "Zase už tu řádila spodina!" žaloval chraplavým hlasem. "Podupali hroby, zohýbali kříže, urazili hlavu jednomu andílkovi a dvěma holoubkům, rozbili několik luceren a ukradli vázy! To se stalo už počtvrtý, a odezva žádná. Psal jsem do novin, telefonoval do Novy, a nikdo se za nás nepostavil! Takhle se do Evropy nedostaneme, ani kdybysme se posrali!"
"Ty ses Krupička!" přerušil ho Vata. "Ferdinand Krupička, a měl jsi zrzavý vlasy!"
Hrobník udiveně otevřel ústa. "No jo," zahuhlal, "a kdo ses ty!"
"Jen si vzpomeň!" vyzval ho Vata. "Ve škole jsi na mne pokřikoval: Maso, sádlo, lůj, sádelníku, stůj! Pak jsi přede mnou utíkal, a já jsem tě nedokázal chytit!"
Hrobník si začal beznohého kulaka prohlížet ze všech stran a kroutil hlavou.
"Ježišmarjá!" vyhrkl posléze. "Ty ses Pepík Vata, zvanej Měchuřina! To ti řeknu, že ses dost změnil!"
"Hlavně jsem se zkrátil," konstatoval smutně Vata, "ale ty taky nevypadáš nejlíp! Taky se moc rozčiluješ, a to vede k i| farktům."
"Chlapče, už mám dva za sebou," řekl Krupička žalostně, "ale rozčilovat se musím pořád. Vandalové si udělali z mýho hřbitova eldorádo. Poslední dobou se k nám natáhla sebranka z Širokého okolí. Mimochodem, taky zásluhou tvýho vykutálenýho brášky. Ten se snad rozhodl, že z naší vesnice udělá Las Vega Soho nebo přístavní čtvrť v Buenos Aires! Tady už, kamaráde, chybějí akorát Eskymáci a Křováci. Tvůj Lojza je jedna ruka s Hučkovejma, co koupili náš zámek a máj tu rozsáhlý plány."
"Proto jsme taky tady," mračil se Vata. "Přišli jsme tři a měli jsme bejt dokonce čtyři, jenomže učitel Anpoš se dosud nedostavil. On mívá často zpoždění, protože je to podělanej intelektuál. Ale ty Hučkovi mě zajímají!"

Hrobník se rozhlédl na všechny strany, jako by za každým hrobem tušil fízla. Potom tlumeným hlasem spustil: "To je lampasácká famílie," šeptal, "a starej Hučka, kterýmu je kolem devadesáti, to málem dotáhl na generála. Překáželo mu v tom akorát jeho jméno. Ministr Čepička totiž zarazil postup všem, l jejichž příjmení připomínalo pokrývku hlavy. Některé dokonce degradoval nebo nechal zavřít. Kloboučkové, Kokrhelové, Čepičáři nebo Ručkové to neměli lehké."
"Počkat!" vyhrkl Kefalín. "Jistý plukovník Hučka byl převelen k pétépákům jako velitel divize, ovšem ani tento název nebyl používán. Muselo se mu říkat velitel skupiny."
"Hergot, máte pravdu, Kefalíne!" žasl Hamáček. "Vašeho pamatováka bych chtěl mít!"
"Vo takový vzpomínky není co stát," mínil Vata. "Mně se o těch dobách v noci zdá, a to není nic příjemnýho."
"Ten mladší Hučka byl taky papaláš," pokračoval hrobník, "a když se ženil generál Vacek, tak mu přivezl svatební dar až ze Sovětského svazu. Pak se ale stal podnikatelem a je přej bohatší než Viktor Kožený. Dokonce od něj chtěl koupit námořní flotilu."
"Ode mne chce zase koupit hrobku," zlobil se Vata, "ale já ji takovýmu všivákovi nemůžu prodat. To by byl smrtelnej hřích a já bych se smažil v pekle jako koblížek!"
"Vyser se na peklo, Pepíku," poradil mu poručík, "a mysli na zvýšení životní úrovně! Třeba nezhebneš do půl roku, jak pořád slibuješ, a pět melounů se ti hodí! Mysli na zadní kolečka a nevraživost pusť kam? Nevraživost pusť k vodě!"
, Já jsem člověk zarputilej," zhodnotil se kulak, "a představa, že by se v našem starobylém hrobě povaloval nějakej Hučka, to nemůžu přenést přes srdce. To je jako svatokrádež nebo cizoložství. Že jo, Ferdo?"
Hrobník bezradně pokrčil rameny.
"To je těžký, Pepíku," pravil, "já se k takovejm problémům zásadně nevyjadřuju, protože jsem špatnej rádce. Komu poradím, ten spláče nad vejdělkem. Nemám správnej odhad, a z toho důvodu jsem přivedl na mizinu vlastní rodinu. Nejhorší je, když kibicuju při kartách."
"Tohle sem netahej," okřikl ho Vata, "a doveď nás k rodinný hrobce Vatu. Tam všechno vyřešíme, a třeba mě osvítí duch mýho zesnulýho táty."
"Zesnulýmu fotrovi bych moc nevěřil," bručel Hamáček, "protože může mít co? Protože může mít zastaralý názory."
"To si tedy piš!" přikývl Vata. "Táta měl vždycky názory tak zastaralý a kožený, že by sis z nich mohl nechat ušít rybářský boty. To samý jeho předkové. Proto taky drželi grunt přes dvě stě let a lidi je volili starostama. Ale to ty nepochopíš, protože jsi akorát zabíjel prasata a prcal ubohý vojáky. Jdeme k ty hrobce! Ale nezlobte se, jestli budu dojetím brečet jako želva!"
Zamířili tedy k uměleckému dílu, hlásajícímu slávu rodiny Vatu, která se zasloužila o rozkvět Mastné Lhoty. Je třeba přiznat, že kulak nijak nepřeháněl. Bylo na co se dívat.
Hrobka byla velkoryse pojatá a použitý mramor by vystačil na deset jiných hrobů. Také žuly bylo požehnaně. Na desce bylo vylíčeno, jak selský rod Vatu po vzoru stodického Přemysla pomohl k rozkvětu naší vlasti.
Nad posledním místem odpočinku lkalo sedm andělů, jeden smutnější než druhý. Nebyli to žádní krasavci, a nejméně dva z nich činili dojem mentálně zaostalých. Ale možná že tak připadali pouze Kefalínovi.
"Málo platný," vzdychl hrobník, "je to uměleckej zážitek první kategorie. I cizinci to říkají, zejména Němci. Byla tu výprava z Norimberka, a kvůli prohlídce hřbitova málem zmeškala oběd."
"Je to krása," pravil opojeně Vata, "a ten neandertálec Lojza to neumí ocenit! Možná že to má desetkrát větší hodnotu, než za jakou to chce střelit!"
"Neměj veliký voči, Pepíku!" krotil ho poručík. "Kdo dneska oupí hrobku velkou jako kráva? Ekonomika je v prdeli, nezaměstnanost stoupá, a dokonce hrozej co? Dokonce hrozej sociální bouře! Taky se očekává konec světa, a v takový situaci se nekupujou honosný hrobky! Já bych nedal deset miliónů ani co? Já bych nedal deset miliónů ani za Leninovo mauzoleum!"
"Slyšíš to, Krupičko?" zasténal Vata. "S takovým úpadkem jsme nepočítali. Ty bys tu nádhernou hrobku prodal?"
Hrobník se zamyslel a těžce oddychoval.
"Víš, Pepíku," soukal ze sebe, "kdybys tady trvale bydlel, tady bys tu hrobku možná uhlídal. Ale je tady akorát Lojza, a ten jeli sveřepej. Jak vidí prachy, jde všechno ostatní stranou. Když mu f nedovolíš hrobku prodat, střelí ji za tvejma zádama po částech. Kdo ti to tady uhlídá? Nejdřív odřeže ty překrásný anděly a odveze je do starožitností. Pak začne porcovat ten mramor."
"Ježišmarjá!" děsil se Vata. "Toho že by byl Lojza schopnej?"
"Vo tom nepochybuj," přidal se Hamáček. "Peníze z lidí vlky činí, to je známá věc.
A ty, nejstarší syn, kterej byl rozkulačenej, z toho budeš mít co?"
"Neříkej to, Venco!" zacpal mu ústa Vata, "nebo to opravdu prodám! Seberu pět melounů a odjedu zpátky do Prahy! Co myslíš, Kefalíne?"
Leč Kefalín zklamal. Prohlásil se za člověka nepraktického a odborně nezpůsobilého.
"Kdyby tu byl aspoň Anpoš!" zalkal kulak. "Je nestrannej a poměrně zbožnej. Taky by mi mohl na ten problém vyložit karty."
Ale ani tato možnost nebyla po ruce. Učitel se nedostavil, , a tudíž nemohl rozhodnout.
"Taky by bylo možný," dumal Hamáček, "že bychom ty anděly prodali my a hrobku zanechali jejímu osudu."
"Nikdy!" zavřeštěl Vata. "Na starý kolena, který ani nemám, se nestanu vandalem. To radši prodám celou hrobku a rozdělím se s Lojzou. Ale když si uvědomím, že se vedle táty bude rozvalovat nějakej plukovník…"
"Na to nesmíš myslet," chlácholil ho poručík, "protože spravedlnosti se na tomhle všivým světě nedočkáš. Na druhý straně budeš mít prachy a ve volnejch chvílích si je můžeš co? Ve volnejch chvílích šije můžeš přepočítávat!"
To se kulakovi celkem zamlouvalo. Proto rozhodl, že je na čase navštívit bratra v jeho luxusní vile.

KAPITOLA 29
UČITEL NA ŠIKMÉ PLOŠE

Učitel Anpoš si okouzleně prohlížel načinčaný interiér vesnického domku. Kdysi přísná ředitelka školy byla vzornou hospodyňkou a libovala si v příjemném, laskavém prostředí.
"AnpoŠu, Anpošu," překypovala vlídností. "To su šťastná, že jsme zase pohromadě. Osud nás rozdělil, ale vše sa v dobré obrátilo."
Poskakovala kolem nečekaného hosta a obsluhovala ho. Její oči zářily štěstím.
Učitel to příliš nechápal. Když viděl Maryšku naposledy, byla ostrá jako břitva. Vytkla mu politickou neangažovanost, lhostejnost a neochotu přibližovat dětem světlé zítřky socialismu. Také se jí nezamlouvalo, že se nezapojil do masových organizací ve škole. Nenacvičoval prostná na spartakiádu, nebyl ochoten pomoci místním ochotníkům při nastudování Čapajeva, nezpíval sovětské častušky a při prvomájových průvodech radostně nejásal. Děti z jeho třídy měly nedbale uvázané pionýrské šátky, a když se snažily dopisovat si se školáky ze socialistického tábora, nedostatečně jim pomáhal.
Učitel Anpoš byl považován za černou ovci školy, a přičítá to jeho klášterní výchově.
"Já vím, že jako sirotek za to nemůžeš," uznávala, "ale teď jsi dospělý člověk a měl bys konečně to břemeno odhodit! Dělnická třída ti pomůže, stačí jen pochopit potřeby doby. Staň se, Oldřichu, pokrokovým člověkem!"
Anpoš se snažil, ale příliš mu to nevycházelo. Nehýřil aktivitou a v kolektivu nebyl oblíben. Proto se s ním Maryška musela rozloučit. Učitelský sbor soutěžil o titul Nejlepší socialistická, škola na Moravě a Anpoš do toho nějak nezapadal. "Anpošu," řekla mu ředitelka rozhodně. "Náš kolektiv se dostatečně nerozvíjí a škola začíná stagnovat. Je to tvoje vina, a proto půjdeš na jinú školu. Soudruh školní inspektor už pro tebe sehnal pracoviště, kde můžeš politicky vyrůst."
Tak byl Anpoš přeložen do pomocné školy v Jíkvi a začal sbírat léčivé byliny. Na Maryšku nevzpomínal ve zlém již proto, že se mu docela líbila. Jen škoda, že sympatie nebyly vzájemné.
Také nyní to byla pohledná, jen nepatrně omšelá ženská. Bouřemi života prošla bez větších šrámů a rozhodně by si mohla několik roků upřít.
"Kolik jí asi je?" napadlo nyní Anpoše, srkajícího kávu, "že už by jí táhla šedesátka? Rozhodně na to nevypadá. Navíc působí mírumilovně a laskavě. Zdá se, že se vyvinula k lepšímu. Radikalita a nesnášenlivost z ní vyprchaly, takže je příjemné s ní posedět."
Jako by četla jeho myšlenky! Každým gestem se snažila f vzbudit ten nejlepší dojem.
"Víš, Anpošu," předla, "lidé mají být na sebe hodní. To jsem poznala až včil. Pacička, můj zesnulý manžel, mě to naučil. Byl to humanista klausovského ražení. Oldřichu, něco ti ukážu!"
Vrhla se ke knihovně a vytáhla odtamtud album s fotografiemi. A hned v něm začala listovat, protože nechtěla zdržovat nepodstatnými výjevy a momentkami.
"Kókni, Anpošu," šeptala vzrušeně, "toto je okresní konference ódéesky, a tady je sám Václav Klaus, který k nám na nu přijel. Vidíš? Stojí přímo vedle Pacičky! A tady je za řečnickým pultem. To byla veliká sláva, a Pacička si ty obrázky nechal zvětšit. Taky šije chtěl zarámovat, ale knihovník Bašus šije vypůjčil na nějakou oslavu a už je nevrátil. Teď je, pacholek, v Unii svobody a Pacička už do politického dění v naší zemi nepromluví. Takový je život, Anpošu. A ve které straně jsi ty?"
"V žádné," řekl učitel téměř provinile. "Mám takový dojem, že bych každé dělal jenom ostudu."
"Ty sa moc podceňuješ," vyčetla mu, "a to není v době tržního hospodářství na místě. Máš být podnikavý a sebevědomý."
Ale Anpoš věděl své. Člověk popáté ženatý a v domácnosti utlačovaný ani neví, co to sebevědomí je. Trh netrh. Ačkoliv mezi jeho koníčky nepatřilo pomlouvání, tentokrát si ho neodpustil. Musel si postěžovat. Svěřil se Maryšce, jaký bídný život vede, a nebýt kombuchy a jeho léčitelské vášně, neměl by na tom světě zhola nic. Maryšku to kupodivu zajímalo.
Byla teď nejen mírnější, ale i soucitnější. Dokázala politovat muže, který trpěl pod nadvládou nevzdělané ženy. Zejména když jde o učitele!
"Anpošu," pravila, "to si nezaslúžíš! Každá jiná žena by po tobě oblízla všech deset!"
Samozřejmě silně přeháněla. Anpoš nebyl Salda ani Frištenský. Jeho unavená, sotva střední postava hned tak někoho neoslnila. Roztěkaný duch, vznášející se často bůhvíkde, spíše rozčiloval, než přitahoval. Učitel šel celý život z maléru do maléru, a již se to naučil snášet. Nepředpokládal, že by se situace ještě zásadně změnila.
"Víš co, Oldíčku?" dostala nápad Maryška, "dáme si panáčka domácí slivovičky! Víš, kdo ju osobně pálil?"
"Václav Klaus!" hádal Anpoš. "Nikdo jiný to být nemohl!"
"Václav Klaus to nebyl," zavrtěla hlavou, "ale nejsi daleko od pravdy! Byl to Metoděj Pacička, který ten kumšt zdědil po svém stařičkovi Ondřejovi. Ten pálil nejlepší slivovicu na celé Moravě! Dostal za to celkem šedesát pokut a dvakrát ho zavřeli jako těžkého zločinca!"
Anpoš se podivil, ale zároveň se zachvěl obavami. Vzpomněl si na čerstvou zkušenost s popíjením slivovice u Terazkyho. Po vystřízlivění si sliboval, že se zákeřného moku nedotkne nejméně rok. Bude popíjet pouze kombuchu a stabilizující zdravotní čaje!
Jenomže Maryška už nalévala a vrhala na Anpoše zářivé úsměvy. Vypadalo to, jako by mu slibovala to nejmodřejší z nebe. Anpoš byl slabý člověk a vztáhl po skleničce ruku.
"Oldřichu," řekla Maryška, "musíš mi odpustit, že jsem k tobě nebyla vždycky vstřícná. Nedovedla jsem ocenit tvůj

charakter. Proto si můžeš myslet, že jsem tvrdá ženská!"
"Ale vůbec ne!" napil se Anpoš. "Nikdy jsem se na tebe něj zlobil. Energické ženy se mi vždycky líbily! A to přeložení ni pomocnou školu mi docela vyhovovalo. Masaryk říkal, že řečí člověk ovládá, tolikrát je člověkem. A já jsem se naučil docela obstojně cikánsky!"
Maryška ho obdarovala obdivným pohledem a zmocnila se vyprázdněné sklenky, do níž okamžitě nalila slivovici Metoděje Pacičky.
"Pij, Anpošu," nabádala ho, "je třeba, abychom si vyjasnili! některé resty z minulosti. Jistě to taky tak cítíš!"
Anpoš spíše cítil, že to s ním opět začíná jít z kopce.

KAPITOLA 30
SETKÁNÍ U VODY

Major Haluška vyrazil na svou každodenní ranní procházku, ale zpěv rozličného ptactva v haluzích stromů ho nijak netěšil. Hleděl zavile a nespokojeně. "Som starý oficír," huhlal popuzeně, "storočný major, a som najčulejší z celej rodiny. Všeci chrápú, že ich Pán Boh musí potrestat!"
Sám Terazky se božímu trestu nikdy nevystavoval. Byl ranní ptáče a vstával jako za dob aktivní služby. Z Nepomuku si to rázoval do utěšeného kopce na Zelenou Horu daleko dříve, než mu velela jeho povinnost. Mohl tak zastihnout řadu prohřešků, které by mu jinak zůstaly utajeny. Odhaloval nedůslednost poddůstojníků, nedbalý úklid rajónů, jakož i chaotický nástup na snídani. Dříve, než vstoupil do velitelské kanceláře, proběhl celý zámek, vytahal lenochy z důmyslných skrýší a seřval je tak, že se třásli do pozdních dopoledních hodin.
To vše už bylo samozřejmě nenávratně pryč, ale Terazky si ty krásné, nezapomenutelné okamžiky znovu a rád vybavoval.
"Čo bolo, to bolo," říkal si. "Terazky som iba majorom v dóchodku. Ale stále som dobry voják. Nie som shnilý ani lenivý. Keď vyjde síňko, stojím na svých starých storočných nohou. A budě tak stále, dokial nězomriem."
Energicky si to rázoval k Vltavě a potom podle řeky k Zbraslavi. Velice ho rmoutilo, že cesta není řádně udržovaná. Každý keř či stromek, který vyrostl na nevhodném místě, ho popuzoval. "To nie břeh," zlobil se, "ale bordel. Prečo to nedajú popílit'? Já by som tuna urobil poriadok!"
Zasnil se a představil si, jak by tu všecko vypadalo, kdyby ho Povodí Vltavy pověřilo výkonnou mocí. Bohužel se s něčím takovým nedalo počítat. Spíše se dalo čekat, že se stav ještě zhorší.
Terazky došel až k sádkám a zbystřil zrak i sluch. Věděl, že v tuto dobu sádky nikdo nehlídá, takže nedokonalé ostrahy mohou zneužít pytláci a jiní zlosyni. Major zde nejednou musel dělat pořádek místo porybných. Cítil to jako občanskou povinnost a nikdy před takovou příležitostí neuhnul. Byl mužem na svém místě.
"Storočný major som," mumlal, "ale viem, co je mojou povinnosťou!"
Také nyní měl důvod k zásahu. Přímo u sádek spatřil přikrčenou mužskou postavu, o jejíž činnosti nemohlo být pochyb.
"Hej!" vykřikl statečný major. "Co tuna robíte?"
Muž sebou trhl a zakymácel se. Jen tak tak, že se nezřítil do vody. Rychle odhodil dva kapříky, kterých se předtím zmocnil, ale na útěk se nedal. Nemohl. Pro běh nebyl pytlák dostatečně vybaven. Pajdal a sotva se vlekl. Chtěl alespoň cosi namítnout, ale byl silně nachlazen.
"Co je?" otázal sa Terazky. "Keď stě chorý, mátě ležať na ošetrovni!"
"Pane majore," zachrčel pytlák, "já se doktorů bojím."
Major zpozorněl. Pozorně se zadíval na pokrouceného chlapa před sebou a delší dobu se nemohl orientovat. Pak ho přece jen poznal.
"Bobor!" identifikoval nešťastníka. "Vy stě Bobor, lúpežný prepadávač. Zavinil stě mimoriadnú udalosť, a já som prišiel o prémie. Nemohol som dětičkám kúpiť svetriky a kolobežku. Terazky bych vás mál hodit' do rieky a utopiť vás ako červivú myš!"
Bobr se zachvěl. "Já už jsem se polepšil, pane majore," blekotal, "v tyhle kondici neuloupím ani batoleti kornoutek zmrzlíny! Na mne si každej dovolí, a já jsem dočista bez prost Proto jsem chtěl aspoň rybičku!"
"Netárajte, Bobor!" hřímal major. "Stě lúpežník a nekalý vel! Mali by vás obesit lebo aspoň zastřeliť! Keby bola vojt dal by som vás postaviť ku zdi!"
"Ještě že máme mír," oddychl si Bobr. "Takhle se třeba dopajdám až domů."
Terazky mu chtěl na cestu poskytnout nějaké otcovské naučení, ale nedošlo k tomu. Přes louku k řece si to rázová svalnatý muž s gorilím obličejem. Byl to porybný, kterému klá žena, takže dočasně trpěl nespavostí. Ani rohypnol mu nepomáhal. Z toho smutného, leč pochopitelného důvodu byl nyní na nohou.
"Co tu děláte, pacholci?" zahřímal nelaskavým hlasem. "Nevymlouvejte se, já vám, smradí, vidím až do žaludku."
Bobr se neurazil, neboť byl na podobné výrazivo zvyklý. Otrllý vyvrhel musí něco vydržet. Ale Terazky zaujal bojové postavení.
"Som storočný major," odvětil, "bol som raněný na bitevnom poli, ale takto so mnou nikdo nehovořil. Ani generál nebo minister!"
Porybný se přiblížil na několik kroků a měl příležitost si podezřelé důkladně prohlédnout.
"Toho znám!" ukázal na Bobra. "Kradl mi na zahradě kedlubny! Vzpomínáš si, prevíte?"
Prevít bezradně rozhodil rukama.
"Je to chorý lúpežnik," zastal se bývalého podřízeného major, "ktorý nemóže nič iného robit'. Kedysi přepadal i

dospělé chlapy. Mna by neprepadol, lebo bych ho do řiti nakopal. Mál som to urobiť, i keď má neprepadol. Ale bol som dóstojník a na nakopání do řiti som nemal potřebná pravomoc."
Porybný na něho zíral dost vyděšeně. Vysoký stařec mu nyní nepřipadal jako pytlák, ale jako naprostý šílenec. Za to Bobr toliko jektal zubama a vystrašeně těkal kolem sebe. Litoval, že už nepověsil zločin na hřebík a nedal se na daleko výnosnější žebrotu.
"Tak co budeme robiť, porybný?" zeptal se major. "Kukáte ako kuchař Bakši, keď připálil halušky! Dal som mu za to peť ostrých, lebo som bol presvedčaný, že ide o útok na velitěla. Volám sa totiž Haluška."
"Těší mé," vyrazil ze sebe porybný. "Já jsem Ladislav Pyšvejc. Je mi nějak chladno."
"Dovolte mu odejít, pane majore," napověděl mu Bobr, "nebo nám tu nastydne."
"Dobré, Bobor," přikývl Terazky. "Nech ide!"
Porybný už na nic nečekal a rozeběhl se zpátky k silnici. Pomyslel si, že na něm nikdo nemůže požadovat, aby riskoval život kvůli mizernému kaprovi. Nemohl se zbavit dojmu, že se mu o kostnatém starci bude zdát hezkých pár nocí.
"To sú vďa cudní Tudia," mumlal si nespokojeně Terazky, "a vy, Bobor, jste tiež cudný!"
"No, jo," souhlasil Bobr. "Takže mi rovněž dovolte odejít!"
Terazky jen mávl rukou. Otočil se a pokračoval v cestě podél řeky.
KAPITOLA 31
BRACHA SE VYPAŘIL

Kulak Vata už byl pevně rozhodnut zbohatnout i na úkor staré selské tradice. Cítil, že má na to svaté právo.
"Proč bych měl bejt akorát já ten blbej," rozumoval, "kterej vždycky na všechno doplatí? Co jsem mohl udělat, to jsem taky uiělal. Pro slávu rodinný hrobky jsem se málem rozkrájel, což mi může každej z vás dosvědčit!"
"Máš recht, Pepíku," souhlasil Hamáček, "a nikdo v tyhle zemi o tom nesmí pochybovat. Byl jsi pevnej jako kdo? Byl jsi pevnej jako Jan Cimbura!"
"Nebo jako Kubáta," dodal Kefalín, "jenže ten dal hlavu za Blata, zatímco Pepík tolik kuráže nemá." o
"Já jsem dal hnáty, a to musí stačit," ohradil se Vata. "Teď vyrazíme za Lojzou, a co mu povím, to si za rámeček nedá!"
Dále již neotáleli. Vyrazili opět přes náměstí kolem erotického podniku Hopsasa, po němž kulak zlobně loupal očima. Až sem to tedy Vatové dotáhli!
Ovšem nejen sem! Na srázu za vesnicí stálo několik skvostných vilek, a ta nejhezčí patřila Aloisi Vatoví, který se spřáhl s komunisty. Rozkulačený Josef na ni hleděl částečně s opovržením, a částečně s obdivem.
"Sedlák má bydlet na gruntě," mínil, "a ne v rezidenci někde na Mallorce. To je to samý, jako kdyby poustevník bydle na Václaváku!"
"Teď jsi to, Pepíku, vystihl," pochválil ho Hamáček, "člověk se musí chovat tak, aby se to hodilo. Proto jsem si jako kvalitu kovanej řezník otevřel lidovou vyvařovnu. Teď už mám si. hovno a v my vyvařovně raději feťáci, ale to už je mimo dosah mý pravomoce. Musím doufat, že se Venouš jednou vrátí na správnou cestu. Přece nebude ženskejm ukazovat péro až do smrti!"
"Ale na druhý straně," zamyslel se Vata, "je na řezníka moc jemnej. Tys mu nedal moc na vybranou. Kdybys byl třeba muzikant, tak se mohl vydat v tvejch šlépějích. Vrhnul by se nav] šoubyznys a měl by vystaráno. Řemeslo řeznický je pro takový pořízky hrubšího zrna, jako seš ty!"
"Já že jsem hrubšího zrna?" divil se Hamáček.
"Mě náhodou dojme každá slátanina v televizi! Zabijou tátu pěti dětí nebo matka skoná na souchotě a já mám mokrej celej polštář! Já jsem na řezníka přímo co? Já jsem na řezníka přímo útlocitnej!"
"Podívejte!" přerušil debatu Kefalín. "Vypadá to, že budeme brzy ohroženi na životě!"
Měl pravdu. Za naštěstí bytelným plotem Vatový vily hrozivě cenil zuby nepřívětivý velepes. Z hrdla se mu ozývalo výhružné vrčení a jeho rozpláclý čumák byl zvící velice solidního selského talíře.
"Co to je za rasu?" zajímal se poručík. "Na tu bych si jako řezník netrouf! Takovejhle tvor se musí zastřelit dělem!"
"Když vyřídíš dvoumetrákový prase," namítl Vata, "na tohle bys měl stačit taky. Nebo nejsi žádnej řemeslník!"
"Já že nejsem řemeslník?" vykřikl uraženě Hamáček.
"U myslivce Zadiny jsem zabil přestárlýho berana, velikýho jako buvol! Ale to jsem byl mladej a statečnej. Tohle monstrum bych zabíjet nechtěl. Koukněte na ten sebevědomej postoj!"
"Řekl bych, že je to mastif neboli válečná doga," hádal Kefalín, "kterou staří Římané používali proti slonům. Neprakta takové příšerné zvíře vlastnil, a osm let ho nikdo nepřišel navštívit."
"Já ale k bráchovi musím," rozhodl se Vata. "Zaplatil jsem lístky na vlak a mám tady svý poslání."
"To bych řekl, že máš!" souhlasil Hamáček. "Přece tady kvůli čoklovi nenecháš pět melounů! U každý branky by měl bejt co? U každý branky by měl bejt zvonec!"
Kefalín ho vzápětí vypátral. Dokonce se divil, že ho nespatřil dříve. Nešlo o obyčejný užitkový předmět, ale o umělecký skvost, který se zlatě třpytil a upozorňoval na majitelovu zámožnost.
"Ten Lojza je učiněnej cvok!" rozhodl Vata. "Táta měl prachů jako slupek, ale když k nám šel někdo na návštěvu, musel praštit holí do vrat! Takový bejvaly krásný zvyky!"
"A co dělali žebráci?" otázal se Kefalín. "Neříkej, že v sobě našli odvahu mlátit větví do vrat?"
"Žebrota se netrpěla," řekl Vata přísně, "stejně jako podomní obchod. Pustíš si cizí lidi na grunt a za chvíli máš po slepicích!"
"Svatá pravda!" Souhlasil Hamáček. "Žebrák má sedět kde? Žebrák má sedět před kostelem a dělat, že je šlépěj jako Esmeralda! Tím vzbudí soucit i u drsnejch individuí. Znal jsem pod-plukovníka, kterýho dojalo, i když viděl slepou patronu!"

"Táta tak jemnocitnej nebyl," oponoval Vata, "protože byl toho názoru, že každýho mrzáka potrestal Pán Bůh za jeho hříchy. Takhle přísně posuzoval i sám sebe. Když ho kráva kopla do čelisti, usoudil, že to udělala proto, že v dětství často onanoval!"
"Ještě že se to nestalo mně!" otřásl se poručík. "Mne by muselo pokopat celý hřmící stádo!"
Kefalín se k těmto problémů nechtěl vyjadřovat, o to intenzivněji však tahal za zvonec. Zdálo se, že v rodině Vatu vládne hluchota. Pes přestal vrčet a jen znuděně zíval.
Ze dveří sousední vily vyšla robustní žena.
"Nejsou doma," oznámila čekajícím, "Jiřina je v erotickém salónu, kde se poprala Bulharka s kosovskou Albánkou, a Lojza vyrazil na zámek. Byl nějakej naštvanej."
V té chvíli Vata ženu poznal.
"Blážo!" vykřikl. "Seš to ty?"
"Pepíku!" vypískla trochu vyděšeně. "Ještě že jsem tě pustila k vodě! Teď bych měla na krku beznohýho chlapa, a to bych si na starý kolena nezasloužila!"
"Jsem beznohej," připustil Vata, "ale zato ušlechtile, což může každej dosvědčit!"
"Každej ne!" odmítla jeho chvástání. "Teta Semelová tad roznesla, že seš v Praze nechal vozit po hanbincích a choval zpustle!"
"To už je pryč!" tvrdil Vata. "Z toho jsem se vyzpovídá u svatýho Ignáce a nyní žiju řádným životem. Ale kde je ten za" sranej brácha? Přece na něho nebudeme čekat tejden!"
"Pozvala bych vás k nám," omlouvala se Blažena, "ale nemuselo by to dobře dopadnout. On tě, Pepíku, Jarda nemá rád, protože jsme spolu kdysi chodili. To bys nevěřil, jak je na starý kolena žárlivej! Když se večer dívá na erotickej film nebo když sleduje nějaký prasečinky na pornokazetách, hned mi začne vyčítat: Přiznej se, Blážo, že takhle jste si užívali s Pepíkem Vatou ve] stohu! Ten tě tenkrát zkazil, a proto seš vilná ještě po šedesátce!'"
Vata se nesouhlasně šklebil. Necítil se vinen ani v nejmenším, ale nechtěl se vnucovat do rodiny, kde by nebyl vítán.
"Víte co?" navrhl místo diskuse. "Půjdeme Lojzovi naproti! K zámku vede krásná cesta a vy alespoň poznáte malebný okolí Mastný Lhoty."
"Z toho jsem celej vedle!" zafuněl Hamáček. "Malebnou krajinu si prohlížím rád, ale nesmím mít přitom za krkem koho? Nesmím mít přitom za krkem kulaka!"

KAPITOLA 32
TRAGÉDIE V PODZÁMČÍ

Blažena zírala s trochou nostalgie za bývalým nápadníkem, který se křečovitě držel Hamáčkovy šíje. Pootevřenými dveřmi za jejími zády vykukoval její manžel Jarda a potěšené konstatoval: "Ten sviňák Pepík je už jako pára nad hrncem. Tebe zkazil, udělal z tebe rajdu, a v Praze si s holkama užíval v jednom kuse! Proto mu taky upadly nohy!"
"Kdybys nežvanil, impotente!" utrhla se Blažena. "Seš jako řimbaba, k doktorovi nechodíš, se svejma nohama bys mohl chodit dálkový pochody do Prčice, a sex tě zajímá akorát v televizi!"
"Jen počkej, až si koupím viagru!" vyhrožoval manžel. "To se rozparádím a nikdo mě neudrží! Jenže pak si najdu někoho mladšího!"
Blažena se opovržlivě ušklíbla a zmizela za dveřmi honosného příbytku. Ani Jarda nepovažoval za nezbytné zůstávat venku, zvláště když už nebylo koho sledovat.
Hosté totiž zmizeli v zátočině a rázovali k zámku. Dlužno říci, že nešlo o stavitelský skvost mimořádné historické hodnoty. Vysoká šlechta se zde toliko mihla a dávala přednost Vídni. Pozdější majitel Maxmilián Baďura si baronský titul koupil v minulém století, když se mu předtím podařilo několik znamenitých finančních podvodů.
Baďura se pak vyznamenal vymýšlením společenských her a zábav, které tvrdošíjně uváděl do života. Propagoval závody v pytlích, běh pozpátku a zejména skákání po jedné noze. Byl čestným velitelem hasičů, kterým také odkázal podstatnou část majetku. Bůh ho neobdařil potomkem a v zámku měl jedinečnou sbírku hasičských uniforem. Všem sborům na okrese zakoupil nové stříkačky a nechal se jmenovat generálem hasičů a ostrostřelců. Zemřel v psychiatrické léčebně, kde vyžadoval několikrát denně skotské střiky, neboť trpěl představami, že je ohrožován obrovským požárem.
Posledními majiteli zámku se stali Hučkové, rovněž zbohatlíci bez erbu. Jako armádní elita jistě zbohatli díky své poctivosti a pracovitosti. V kapitalismu, kterému nemohli čtyřicet let přijít na jméno, se uplatnili znamenitě, a tak není divu, že se jim zachtělo bydlet v sídle honosném a zdaleka viditelném.
Zámek, vypínající se nad Mastnou Lhotou, plně vyhovoval jejich vytříbenému vkusu a splňoval jejich tajné sny. Jen dvě věci jim tam chyběly. Zámecké strašidlo a šlechtická hrobka, v níž by jednou spočinuli a spali svůj věčný sen. Když spatřili na místním hřbitově nádhernou hrobku rodiny Vatu, hned začali s potomkem místních starostů vyjednávat. Bývalý třídní nepřítel nabízeným miliónům neodolal a nebýt jeho beznohého bratra, mohla být dávno ruka v rukávě. Lojza byl vstřícný a dalo se s ním mluvit.
Nyní, jak to vypadalo, padla i poslední překážka. Josef Vata povolil a tím pádem se mělo vše v dobré obrátit.
"Dobře seš rozhodl, Pepíku," funěl spokojeně Hamáček, "a já ti k tvýmu rozhodnutí co? Já ti k tvýmu rozhodnutí grat luju. I když se s tebou vleču do sviňskýho kopce, ačkoliv jsi raději mohli jít kam?"
"Do hospody!" odpověděl za něj Kefalín. "Protože to je v tohle chvíli jediné místo, které by mě uspokojilo!"
"Zase by sis rozbouřil cukrovku," mínil Vata, "a nepožnil bys místní krajinu. Tady na tom kopci jsme v zimě sáňkovali a učitel Kadraba tu lapal motýly."

"V zimě?" podivil se Kefalín. "Co to bylo za druh? Babočka sněhová nebo otakárek lední?"
Kulak se rozčilil: "Seš nechápávej sklerotik!" obořil se na Kefalína. "Učitel Kadraba lapal motýly hlavně o prázdninách. Co to bylo za druhy, to už nevím, a nevěděl jsem to nikdy, protože jsem měl z přírodáku čtyři minus."
"Já měl kouli," řekl smutně Hamáček, "protože jsem nechápal rozdíl mezi rosničkou a zelení listovou. A taky jsem si pletl klokana s kým? Taky jsem si pletl klokana s nosorožcem."
"Tak - a dál nejdu!" posadil se na zem Kefalín. "Tráva je zde hebká a cesta před námi strmá."
"Přímo kurevsky strmá!" souhlasil poručík, "a já nejsem soumar. Musím tě, Pepíku, na chvíli sundat!"
Posadil Vatu vedle Kefalína a dýchal tak, že to znělo jako velikonoční řehtačka.
"Jste líný dědkové," konstatoval opovržlivě Vata, "já mít hnáty, tak ten kopec vyběhnu jako zajíc! Taky jsem byl tlustej, ale nikdy ne línej! Lenost táta netrpěl a tvrdě ji trestal. A víte proč? Protože lenost je jeden ze smrtelnejch hříchů!"
"Já bych to tak příkře neposuzoval," bránil se Kefalín. "Protože jde o to, kdy lenost u člověka propukne a do kdy se ho drží. Za lenost v mládí jsem ochoten se kát, ale jako stařec mám na ni právo. Ve svém pokročilém věku a sužován četnými chorobami nemohu kmitat a svištět."
"Vy jste, Kefalín, nekmital nikdy," tvrdil Hamáček, "a svou shnilostí jste kdekoho rozčiloval. Kdybych vám napařil prokurátora, šlo by o co? Šlo by o mírnej trest. Ale teď už je všechno za námi a nemá smysl se k tomu vracet!"
"Já se k ničemu nevracím," bublal Vata, "ale Kefalín se vymlouvá nepatřičně. Na lenost nemá nárok ani dědek nad hrobem. Natožpak bába! U nás báby jednotily řepu, dojily krávy a draly peří. Taky cpaly husy šiškama, což je dnes považováno za tejrání zvířat. A dědci se taky tužili! Stoletej Vocásek měl jen jedno ucho, protože druhý mu ukousla kobyla, na očích měl zelenej zákal, pravou ruku strčil do cirkulárky, nohy mu přejel žebříňák, ale to ho od práce neodradilo. Pravidelně zametal dvůr, bohužel nerozeznal den od noci a vrhal se do roboty ve dvě hodiny ráno. Plašil při tom sůvy, jenomže byl hluchej, a tak neslyšel jejich houkání."
"Já jsem taky plašil sůvy," vzpomněl si Hamáček, "ale houkat jsem je slyšel. Když jsem se vracel z hospody, tak jsem na ně pokřikoval. A to proč? Protože sůvy oplývají moudrostí!
"Tak mi vysvětli," požádal ho Vata, "jak se taková moudrá sůva dostane do nudlí!"
K osvětlení problému však nedošlo. Ne že by snad poručík odpovědět nehodlal. Avšak z kopce od zámku se valila mohutná lavina, která už na první pohled naháněla hrůzu. Byl to obézní chlap, o něhož by jistě projevila zájem sportovní asociace japonského zápasu sumo. Tlouštík se blížil nezvykle rychle a ještě přitom stačil nadávat. Očividně nebyl v dobré náladě.
"To je Lojza!" vyhrkl Vata, "a něco mu přejelo přes nos. Takhle vypadal táta, když při selský jízdě spadnul z koně!"
Odhadl to celkem správně. Alois Vata, který své kulactví rozpustil v bolševické ideologii, se tvářil zlověstně a nenávistně. Potom spatřil bratra s jeho druhy.
"Pepíku," zahřímal, "ty váhavče! Víš, jakou jsi tou svojí nerozhodností způsobil škodu? Jak jsi poškodil rodinu?"
Josef prozatím nic nechápal.
"Ty mi tak můžeš něco vyčítat!" zavrčel.
"Já jsem trpěl, zatímco ty sis mastil kapsy a spřáhnul seš s nepřítelem!"
"Nezván!" téměř zavyl Alois, "a nevyčítej mi, že jsem byl chytřejší a dovedl se o sebe postarat! Teď jde o něco jinýho! Víš, co mi provedl ten podrazák Hučka? Vypověděl mi smlouvu! Ještě před tejdnem jsme si znovu plácli a on přísahal na svou důstojnickou čest, že všechno platí. No a najednou obrátil! Rošťák!"
"Jak je to možný?" žasl bratr. "Cožpak někde sežene tak nádhernou, umělecky hodnotnou hrobku?"
"Neseženе," souhlasil Alois, "ale on ji taky shánět nebude. Rozhodl se postavit hrobku rodu Hučků přímo na zámku. Přej byl na návštěvě zámeckýho pána někde na Moravě a tam viděl něco epochálního. Přej mu ňákej sochař udělá kopii za pades miliónů!"
"To ho musí Pán Bůh potrestat!" usoudil Josef, "protože žádnýmu rozhazovačnýmu elementu nerostou stromy do nebe!"
"Ale mne ten hajzl nepokoří!" chroptěl Alois, "protože já taky můžu něco dovolit! Nejsem žádná nahá prdel a zrovna kupuju dvě nový děvky. Jednu Italku z Kosova a druhou Švédku z Ukrajiny. Tím pádem mohu investovat do umění!"
"A co chceš dělat?" otázal se bratr. "Kupovat vobrazy?"
"Hovno obrazy!" odmítl jeho domněnku Lojza. "Zvelebím Vatovu hrobku, která je na očích širokýmu okolí. Andělům pozlatím prdele, že budou házet prasátka až do okresního města! To bude ten nejlepší billboard, jakej si kdo může vymyslet! A potom všem předvedu, co je to opravdu nádhernej funus! Takovej tady ještě nikdo neviděl! Funus století!"
"A koho chceš pochovat?" žasl Josef. "Máš nějakou mrtvolu, která je hodná cti spočinout v naší vatovské hrobce?"
"Přece tebe!" odvětil Alois bez rozpaků. "Neříkej, že si nepřipouštíš svůj neodvratnej osud! Máš smrt na jazyku a zubatá ti kouká z každýho oka! Máš to spočítaný, ale to nejlepší na tebe čeká. Já na tobě, bráško, nebudu šetřit! Budeš mít funus, o jakým se ti ani nesnilo!"
"Ale já nechci umřít!" zakvičel Josef. "Doktor Hromádka říkal, že tady při dobrý životosprávě můžu bejt pět ne-li sedm let."
"To je takzvaná milosrdná lež," vysvětlil mu Lojza, "kterou doktoři ovládají ze všeho nejlíp! A hned po nich kartářky, který vždycky to nejtragičtější zamlčujou. Když půjdeš ke Kludský, řekne ti, že jsi zdravej jako řípa! Přitom je zřejmý, že máš na kahánku a co nevidět, skončíš na krchově. Nic si z toho, Pepíku, nedělej, musíme tam všichni. Za takovejch dvacet let tě budu následovat a ani nemrknu! Jenže teď seš na řadě ty, a já ti ty těžký chvíle zpříjemním! Celá Mastná Lhota bude na nohou a zaručuju ti, že ani jedno oko nezůstane suchý. Dostaneš tu nejparádnější rakev, i kdybych pro ni měl poslat do Spojenejch států jako příbuzný cikánskýho krále! Budeš spokojeně ležet mezi svejma předkama a nad

hrobem ti zazpívá Lucie Bílá!"
Hlas se mu dojetím zadrhl a rozkašlal se. Chtěl pokračovat, ale nemohl. Vytřeštil oči a zašermoval rukama. Zapotácel se. Pak se svalil na zem.
"Lojzo!" zařičel Josef. "Tobě není dobře?"
Nebylo. Trochu sebou zaškubal a zůstal nehybně ležet.
"Dejchejte mu z huby do huby!" naléhal Josef. "Nebo mu, sakra, masírujte hrudník!"
Hamáček se o to pokusil. Kurz první pomoci prodělal kdysi v poddůstojnické škole, zdravotnický fortel mu chyběl. Přesto se docela slušně orientoval v situaci.
"Tady se nedá nic dělat," řekl pochvíli, "protože mrtvole z huby do huby dejchat nebudu. Jestli chceš, Pepíku, můžeš se za bráchu co? Můžeš se za bráchu pomodlit!"
Což Josef Vata také učinil. Kefalínovi se zdálo, že při tom prožívá pocit zadostiučinění.

KAPITOLA 33
PO FUNUSU

Nejslavnější pohřeb v Mastné Lhotě si Kefalín rád odepřel. Přestože mu kulak Vata sliboval návštěvu erotického salonu Hopsasa úplně gratis. Naproti tomu Hamáček beznohého pozůstalého doprovodil, třebaže tentokrát cestovali pohodlněji. Jeli autem a vezli velký věnec, zakoupený od zřízence Olšanských hřbitovů za třetinu ceny.
Po návratu pohovořil Vata v kritickém tónu.
"Funus byl bohatý," řekl uznale, "ale rozhodně ne selský. Jako by se Lojza nenarodil na gruntě, ale někde mezi měšťákama. O selský jízdě si mohl leda nechat zdát a místo krojovanejch dívek bulily za rakví doroty z toho jeho pajzlu. Některý jsou docela k světu, zvláště jedna Makedonka, kterou u silnice E 5 zmydlili cikáni, takže neslyší na levý ucho. U bráchy ale byla v bezpečí a moc si to angažmá chválí. Vono, když se to vezme kolem a kolem, Lojza podnikal docela promyšleně. Zemědělství je v útlumu a politická kariéra ho nelákala. Ačkoliv jeho povinností bylo stát se aspoň starostou. No, teď už to nenapraví, ale umřel jako boháč. Pan farář mu přej vyčítal ten erotickej podnik a nabádal ho k pokání. Jenže pokušení bylo veliký. Mezinárodní silnice na dohled, holek mraky, doba příhodní., pro podnikání, co chceš víc? I když táta by to neschvaloval. Ten] by dal Lojzovi štětky! Ale doba se změnila, a my už to nezměníme !
"Protože jsme jenom malý lidi," usoudil poručík, "který mají hovno vliv. S náma si doba dělá, co chce, takže jsme rádi, že jsme rádi. Já jsem si všechno představoval jinak, ale osud se mnou co? Osud se mnou zametl!"
"Pohřeb měl ovšem společenskou úroveň," vrátil se k úvodnímu tématu Vata, "a každej si musel všimnout, že je pochováván důležitej a vlivnej člověk. Žádný vořezávátko. Vatové v Mastný Lhotě vždycky něco znamenali, a teď se to jenom potvrdilo. Lojzovy pozůstatky byly spuštěny do nejkrásnější hrobky na okrese a dost možná v celým kraji. Zvony zněly tak silně, že jsem z toho málem ohluchnul, a sbor hasičů zapěl smutnou píseň Zasviť mi, ty, slunko zlaté. Jenom muzika se mi moc nelíbila. Když umře sedlák, má ho do hrobu doprovodit dechovka, a ne kavárenskej šraml."
"To přeháníš, Pepíku!" mínil Hamáček. "Ta hudba byla náhodou na úrovni. To, že paní Vatová vzala kapelu z podniku, bych jí nevyčítal, protože to se na vesnici dělá. Když jsme na jatkách přebírali rudej prapor, tak nám hrál kdo? Tak nám hrál orchestr z rudýho koutku!"
"Z kterýho?" otázal se Kefalín. "Na jatkách musí bejt rudejch koutků habaděj!" Hamáček se uraženě zamračil.
"My jsme měli nejlepší rudej koutek v celým západočeským kraji," pochlubil se, "a kdyby mě strana nepovolala z jatek do armády, učil bych se na co? Učil bych se na bombardon. To bej-val moc důležitej instrument!"
"No právě!" přikývl Vata. "Ať byl Lojza, jakej byl, zasloužil si na funusu bombardon a činely. Místo toho musel poslouchat barový muzikanty, kterejm kouká z vočí chlípnost a nesolidnost. Ne že by snad neměli hudební sluch, ale já zkrátka nemám tyhle lidi rád. Nejhorší jsou ovšem kouzelníci!" "Bratr měl na pohřbu kouzelníka?" podivil se Kefalín.
"Neměl," odmítl jeho domněnku Vata, "ale ti muzikanti patřili do stejný sorty. Vzpomeň si na kouzelníka Pavla z Nepomuku! Když mi vytáhl z nosu už čtvrtej pingpongovej míček, tak jsem ho kopnul do prdele. On se jen tak otřepal, řekl, že jsem vesnickej buran, kterej nerozumí umění, a začal hrát na hřeben Vzpomínku na Zbiroh."
"Pavel byl simulant a ulejvák," přikývl Hamáček, "ale dostal se až do varieté U Drahňovskejch. Roztloukal tam hodinky v hmoždíři a střihal provaz na malý kousky. Pak to zase co? Pak to zase dával dohromady."
"To je toho!" vrčel Vata. "Podle mne to není žádná kultura! Kultura je Prodaná nevěsta nebo Kája Mařík."
"Ale vraťme se k tomu funusu," řekl poručík, "protože jsem se, Pepíku, přesvědčil, že jsi váženej člověk! Opravdová osobnost!"
"To jsem," přikývl Vata, "ale jenom v Mastný Lhotě, o kterou jsme se my, Vatové, nevídaným způsobem zasloužili. Lojza se sice zpronevěřil selský morálce, ale zato vybudoval nejlepší bordel v širokým okolí. Žádnej póvl! Já to sice neschvaluju, ale neřeknu proti tomu jediný slovo."
"To je správný, Pepíku," pochválil ho Hamáček, "protože brácha zkapal, a vo mrtvejch se má mluvit jenom dobře. To je jejich svatej nárok. Jsou na věčnosti, tak je nebudeme co? Tak je nebudeme hanobit! Na hanobení tady máme dost živejch!"
"Já jsem pro," přikývl Vata, "pročež hanobit můžeme toho mizeru Anpoše, kterej se před námi někde zašil. Nenapsal, nezavolal a zachoval se jako sketa. Měl přece přijet do Mastný Lhoty a prevít se ani neomluvil."
Hamáček souhlasně přikyvoval a bylo zřejmé, že u něj se učitel zastání nedočká. Pouze Kefalín měl pro hříšníka pochopení.
"Nezapomínejte," řekl, "že jde o člověka prolezlého chorobami. Když mi všechny vyjmenoval, měl jsem chut" se nad ním rozplakat. Je možné, že úpí v některé nemocnici a právě dostává transfúzi krve. Nebo dostává klystýr. Také nelze

vyloučit, že leží bezvládně doma na posteli a jeho zlá žena mu odmítá podat tužku, takže nám, chudák, nemůže ani napsat. Až se trochu vzchopí, určitě vyrobí hektolitr kombuchy a nečekaně se tady objeví."
"Jen se ho, lempla, nezastávej!" zaburácel kulak. "Je to nespolehlivej člověk, kterej zpacká, co může. Určitě na ty Moravě zkejsnul kvůli ženský! On se totiž ty nový manželky bojí ještě víc, než se bál ty minulý. Vždycky si vezme nějakou megeru, která ho zavírá do chlívka nebo zamyká do sklepa. Pak si stěžuje, že nemá léčitelský úspěchy!"
"To už je taková povaha, Pepíku!" vysvětlil mu Hamáček, "Anpoš byl vždycky spravedlivej člověk, kterej dostával dm držky. Stěžoval si třeba i na nejvyšších místech, ale bylo mu to co? Bylo mu to hovno platný!"
"Je to vůl," bručel Vata nespokojeně. "To já jsem si nestěžoval nikdy, protože jsem se bál, že mě komunisti zastřelej."
"To, jo," přikývl Hamáček. "Na tebe stačilo zařvat a byl jsi podělanej strachy. Proto jsem se na tobě tak vyžíval."
"Moc mi to nepřipomínej!" varoval ho kulak. "Byl jsi bolševickej šmejd, kterýmu jsem vodpustil jen díky křesťanskýmu založení. Ale všechno má svý meze."
Hamáček už raději neprovokoval, neboť Vata hrozivě zaskřípal zubními protézami. Také Kefalín se rozhodl snížit nebezpečí konfliktu a raději se vrátil k Anpošovi. "Uvidíte," řekl, "že se vrátí, aby s námi oslavil ty stě narozeniny!"

KAPITOLA 34
RUKA V RUKÁVĚ

Učitel Anpoš nebyl nikdy příliš odolný proti alkoholu, ale slivovice ho dokázala položit na lopatky vždycky. Výjimka se nekonala ani tentokrát. Anpoš se zhulákal v rekordní době a jeho opice byla děsuplná. Opět se mu zdálo, že umírá a právě nadešla poslední hodinka jeho života.
Ale nejen, že se mýlil! Čekala ho nejnádhernější kocovina, jakou si opilec dovede představit. Nikdo mu nespílal a nezahrnoval ho slovy opovržení. Jeho zvrácené a opilecké křeče byly provázeny naprostým pochopením. Na bolavé hlavě svítil běloskvoucí obvaz, u postele na něho zíval kýbl a povlak na polštáři se dočkal již druhého převléknutí. Ani sebemenší náznak nevole nebo odsudku neztěžoval Anpošovi jeho povážlivý stav. Něco takového se mu dosud nepodařilo zažít.
Nad vyčerpaným a skytajícím učitelem se láskyplně skláněl usměvavý anděl, hýřící pozorností a něhou: "Anpošu," šeptal, "tys to trochu přehnal. Ale neboj se, já su u tebe a budu se o tebe starat, duša moja!"
Anpoš se dojetím rozslzel a znovu se naklonil nad připravený kbelík. Bylo mu jasné, že se konečně ocitl v dobrých rukou. Měl za sebou tvrdý život a často nevěděl kudy kam. I na sebevraždu někdy pomýšlel. Nejméně pětkrát se pokoušel ji uskutečnit. Jenže anděl strážný nad ním držel ruku.
Nyní ovšem převládaly pouze pozitivní myšlenky. Žaludek se sice tvrdošíjně obracel naruby, ale dotek laskavé ruky uváděl vše na pravou míru.
"Maryško," šeptal těžce postižený, "tvoje dobrota ze mne dělá lepšího člověka. Maryško zlatá, ty za zločiny komunismu docela určitě nemůžeš! Bylas jenom zneužitá, a to ti nelze vyčítat!"
Maryška si myslela totéž. "Byla taková doba, Anpošu," předla, "a ludé se nedovedli orientovat. Ale i tak seš mi vždycky líbil. Připomínal jsi mi prince Bajaju, který zabil zlého draka. Nebo snad čerta?"
"Draka," potvrdil její domněnku Anpoš, "a myslím, že dokonce devítihlavého. Jenže já takové zásluhy nemám. Nezabil jsem nikoho, a dokonce jsem se ani vážně nepopřál. Býval jsem bázlivý, nevýbojný člověk. Proto na mne všichni tak rádi štípali dříví."
"Ale vypadal jsi jako princ Bajaja!" tvrdila i nadále Maryška. "Moc jsi mi tenkrát imponoval, přestože jsem ti to nikdy nedala najevo. Oběma by to tenkrát komplikovalo život, a já jsem byla ještě pomýlená. Dlouho jsem tápala a teprve po sametové revoluci, díky svému manželovi, jsem se začala orientovat. Svého muže jsem velice milovala, ale na tebe jsem si často vzpomněla, Anpošu! Ty tvé hluboké nezáludné oči mě fascinovaly!"
"Mé oči nejsou hluboké, ale krátkozraké," opravil ji učitel, "na levém mi odoperovali šedý zákal a na pravém se mi začíná dělat zelený. Můj zrak je velice chatrný."
"To je u intelektuálů běžné," chlácholila ho. "Manžel také špatně viděl, a navíc nedoslýchal. Byl silně nervózní, když ne-pochytil všechny myšlenky z proslovu Václava Klause. Někdy to nesvedl ani s naslouchátky, dovezenými z Japonska."
"Byl to zvídavý člověk," říhnul učitel, "zatímco já jsem duševně zpohodlněl. Myšlenky Václava Klause kolem mne rejdí jako vyplašení motýli, a mne ani nenapadne pokusit se je lapit. Dříve jsem chytal skutečné motýly, ale teď nechávám na pokoji i ty. Vzrušuje mne pouze léčitelství!"
"Jak ušlechtilé!" zajásala Maryška. "K tomu seš ale propracoval postupně. Tvé dobré srdce, nezlomná píle a životní zkušenosti tě přiměly pomáhat lidem."
"A taky příklad mé babičky z Ratíškovic," dodal, "která zbavila horolezce Harazima závrati a mne naučila dělat kombuchu. To je, Maryško, učiněný zázrak. Kdybych měl teď po ruce láhev studené kombuchy, bylo by mi okamžitě dobře."
"A co kakao?" zeptala se Maryška. "Kakao by ti nepomohlo? Můj manžel si nemohl kakao vynachválit. Já ho ovšem piju zřídka, protože mám po něm zácpu."
Anpoš kakao odmítl. Přesto se zvolna začínal vzpamatovávat a nehraný lidský zájem mu pomáhal na nohy. Nebyl na takové přívětivé chování zvyklý. Žádná z jeho dosavadních žen nepřekypovala vlídností, zejména když se Anpoš opil. Ta poslední je ze všech nejhorší. Nazývá ho čunětem nebo zvrhlým učitelem. A musí sám po sobě uklízet zvratky. K očistě prádla se nemá a Anpošův prohřešek vykřičí na celou vesnici. Ať si všichni odplivnou nad tím prohnilým inteligentem!

Učitel dojetím slzel a přemítal, jak by se mohl Maryšce odvděčit.
Dlouho nemohl na nic přijít, ale Maryška přemítala rovněž. Nelíbilo se jí žít na malé vesnici jako vdova, byť poměrně zachovalá, ne-li přímo pohledná. Zájemci o její přízeň by se pochopitelně našli, avšak nevyhovovali náročným kritériím. Buď to byli typičtí burani v montérkách a s rádiovkou na kebuli, nebo šantalové či rozumbradové klábosící v hospodě. Zkrátka nic pro Maryšku, která si potrpěla na kulturní a společenskou úroveň.
Nadměrné bohatství ji neoslňovalo, neboť tím opovrhovala již v dobách svého proletářského období. Dávala přednost nenápadné eleganci skromného inteligenta, který je solí každé společnosti. Opravdovou ozdobou jsou pak učitelé, vychovatelé příštích generací. Těch si Maryška vážila ze všeho nejvíc, i když to nemnohým pedagogům v minulosti značně zavařila. Ale to je všechno dávno pryč, netřeba na to vzpomínat. Koneckonců, žádného učitele neposlala pod šibenici.
Nyní zírala Maryška na vyčerpaného Anpoše, a zdálo se jí, že je to šance. Nejde sice o žádného extrémního krasavce, ale je to hodný člověk, nenáročný a poddajný. V kultuře značně honěný a libující si v bádání všeho druhu. Vzdělavatel i léčitel. Člověk, jakého by Maryška do chalupy potřebovala. Do politiky ho nenutila, neboť jí neušlo, že se při pohledu na obrázek Václava Klause ušklíbl. To ovšem nelze hodnotit jako závažný prohřešek. Hlavně když si ve všem ostatním budou rozumět! ,
Maryška bolestně vzdychla, neboť si uvědomila, jak nesmírně kulturně strádá. Po jejím boku není nikdo, kdo by ji vyvedli mezi kulturní lidi. To už není bohatý perspektivní život, ale smutné vesnické živoření. S tím by bylo záhodno něco udělat. A hodně rychle!
Bývalá ředitelka zírala na Anpoše, který i po několika skleničkách slivovice vypadal dost kultivovaně. Tvářil se sice provinile a nepřiměřeně hekal, ale nezapřel v sobě, že má mnohem navíc.
"Anpošu," rozhodla se konečně jít přímo na věc. "Život je krátký a v našem případě nesnese odkladu. Kdo chvíli stál, již stojí opodál. Měli bychom si upravit podzim života tak abychom sklidili plody našeho dosavadního snažení. V mé chaloupce je dost místa pro dva životem usmýkané inteligenty, kteří to dosud nevzdali. Co tomu říkáš, Anpošu? Neměl bys chuť pokusit se o trochu štěstí?"
O něco podobného se Anpoš pokoušel celý život, a vždycky to šlo od desíti k pěti. Proto se nyní nerozsypal nadšením. Ale na druhé straně Maryška převyšovala jeho pátou manželku takřka ve všech směrech. Byla mladší, hezčí, čistotnější a chápavější. Určitě by svého muže netýrala, nezesměšňovala a nedeprimovala. Dost možná, že by s ním vařila kombuchu a sbírala léčivé byliny. Určitě by to nebylo horší než dosud. Váhat znamená propást příležitost, která se už nikdy nemusí vrátit.
"Maryško," zablekotal učitel, "mně se u tebe líbí. A ty ses mi líbila vždycky!"
Maryška se rozzářila.
"Oldřichu," vzala ho za poblitou ruku, "nesmíme váhat. Chceme-li spojit své osudy, je třeba rázně vykročit do nového života. Okamžitě musíš požádat o rozvod."
"Zažádám!" slíbil učitel, "jsem nešťastně ženat a mám právo tento stav napravit. Že ano, Maryško?"
"Samo sebou Anpošu!" přikývla radostně, "a svatbu budeme mít v kostele!"

KAPITOLA 35
KRÁSNÉ VYHLÍDKY

Poručík Troník sice bezmezně věřil vesmírným teoriím inženýra Bejdy, ale při agitaci se nesetkával s častým porozuměním. Lidé byli v zajetí pseudovědy a odolávali Troníkovým argumentům, třebaže se snažil být mimořádně přesvědčivým. Navazoval na své letité zkušenosti a pro přesun lidstva do vesmíru horoval ještě plamenněji než kdysi pro vítězství komunismu. Oči mu plály tak, že mnohým připomínal vesmírčana z amerických televizních seriálů.
"Už aby k velkému přesunu došlo!" přál si upřímně, "a lidé byli spaseni rozumnějšími a mravně lepšími bytostmi, než jsou sami. Malověrní zůstanou na zemi a dočkají se zkázy. Tato planeta je odsouzena k zániku. Rozpadne se, lehne popelem a bude zadušena otravnými plyny. Každý se může spasit, ale ne všichni se k tomu odhodlají. Jen lidé čistého srdce poznají, že Ves-mírčané jsou jejich ušlechtilými zachránci. Trpělivě to vysvětlují kdekomu, ale mnozí se mi, k vlastní škodě, vysmívají. Přestože se tolik a bez nároky na odměnu snažím! Je mi jich líto, ale není v mé moci udělat víc, než činím!"
Troník se rozhlížel po hostech v Kouzelné flétně a tipoval možné zájemce o filozofický rozhovor. Nikoho vhodného prozatím nenacházel. Seděli zde lidé, kteří nebyli pro let do vesmíru připraveni, a již to dali snaživému agitátorovi na vědomí. Povrchní hejskové a sobečtí podnikatelé, většinou v doprovodu plytkých krasavic. Tyto lidi zajímá pouze sex a fyzické požitky. Chodí na striptýz a sledují oplzlé programy, například televizní Peříčko. S těmi není možné diskutovat. Ale již za chvíli se situace pravděpodobně změní. V pozdním odpoledni přicházejí do Kouzelné flétny starší pánové a ušlechtilé dámy ve středním věku. Většinou na kávu nebo na banán se šlehačkou. K těmto lidem je možno přistoupit a dát se s nimi do přátelského rozhovoru. Bývají přístupni novým informacím a rádi vyslechnou Troníkovo svědectví. Často si koupí některou z inženýrových knih a posléze se stanou jeho stoupenci. Nechtějí vést prázdný bezcílný život a zatouží po úniku do vesmírných dálav. S takovými subjekty je radost pracovat!
Nyní ale Troník neviděl nikoho vhodného, a tak se rozhodl restauraci na hodinku opustit. Projde se po okolí a bude přemítá o budoucnosti lidstva. Dost možná že ho na procházce budou kontaktovat mimozemšťané a prozradí mu některé nové skutečnosti. Bylo by už na čase seznámit se s přesným letovým řádem.
Ale Vesmírčané se jako napotvoru neobjevili. Místo nich spatřil Troník flinkajícího se Bobra, který marně slídil po nějaké kořisti. Dnešní den byl velice slabý. Bobr odcizil pouze jedny kostěné brýle, které si nějaký důchodce odložil na

lavičce v parku. Za ty asi moc neutrží. Škoda že už není ve formě a nemůže někoho přepadnout. Staré dobré časy se ale nevrátí a je to den ze dne horší. Kdyby alespoň neměl revmatická kolena!
"Bobře," ozvalo se těsně za ním, "proč jsi nevrátil knihy, které sis ode mne vypůjčil? Jistě je už máš přečtené!"
Bobr sebou vyděšeně trhl, ale vzápětí se zcela vzpamatoval. Poznal Troníka a uvědomil si, že odtud žádné napadení nehrozí. Bývalý loupežník se poslední dobou stal vyloženým strašpytlem. Nikoho už nepřepral a oběti jeho zločinů byly často agresivní. Neminul měsíc, aby Bobrovi někdo nenamlel.
"Á, pan poručík!" předstíral radost. "Už jsem chtěl za vámi zajít! Pozorně jsem ty knížky přečetl, a jednu dokonce dvakrát. Zrovna jako tu o Pávkovi Korčaginovi."
Troník se zamračil. "To byl úlet našeho mládí, ze kterého jsme dávno vystřízlivěli!" vysvětlil. "Ale jsem rád, že tě inženýrovy knihy uspokojily! Nicméně mi je musíš vrátit! Jsem důchodce a nemohu si dovolit tratit tak značný obnos!"
"Jenže ty knihy jsou tak hodnotné," vykládal Bobr, "že se člověk chce rozdělit a požitek z četby. Nemůže je nechat jen tak povalovat. Touží po tom, aby šije přečetli další lidé."
"To je pravda!" přisvědčil Troník. "Inženýr Bejda píše velice poutavě. Čtenář hltá jeho úvahy a je vtahován do jeho magických myšlenek. Četl jsem to dílo jako v horečce."
"Já jsem při něm zase dostal zimnici," svěřoval se Bobr, "a málem jsem si nechal zavolat pohotovost. Takže se mi nikdo nemůže divit, že jsem knihy předal jako štafetu dál."
"Jak dál?" zeptal se podezíravě Troník. "Doufám, žes je neprodal v antikvariátu?"
"To bych si musel připadat jako zločinec!" zděsil se Bobr. "Kdepak antikvariát. Ale půjčil jsem knihy jednomu ušlechtilému starci, kterého sám dobře znáte."
"Neznám ušlechtilé starce," popřel tuto možnost politruk, "a ty pravděpodobně rovněž ne!"
"Jen si vzpomeňte!" vybídl ho Bobr. "Setkal jsem s ním náhodou, protože pravidelně se s ním bohužel nestýkám. Ale třeba nás nyní spojí společný zájem p cesty do vesmíru. Ty knihy majora Halušku docela určitě zaujmou."
"Majora Halušku?" vykřikl Troník. "Starého Terazkyho? Bobře, jestli mi věříš bulíky na nos…" o
"Ani náhodou!" bránil se loupežník. "Ale určitě mi ty knihy vrátí. Zajdu pro ně ještě dneska."
Ale Troník jeho snahu odmítl. "Víš co, Bobře?" řekl, "vyzvednu si je sám. Mám majorovu modřanskou adresu a rád bych si s ním osobně pohovořil. Jestliže bude mít opravdu zájem o přesun do vesmíru, byl bych velice potěšen. Major je mimořádná osobnost a ve svých sto letech by mohl pomoci propagaci našeho úsilí."
"Můžete s ním napevno počítat!" tvrdil Bobr. "O ty knihy měl velikej zájem. Přímo se na ně třásl!"
"To rád slyším, Bobře," přikývl Troník, "protože zachránit podstatnou část lidstva je naším cílem. I tebe zachráníme, přestože jsi býval ničemou. Zařídím, abys letěl v prvním korábu, který opustí Zemi!"
Bobr dojatě polkl a nebyl mocen slova. Jeho vděk zřejmě neznal mezí.

KAPITOLA 36
SETKÁNÍ

Major Terazky zahlédl oknem přicházejícího Troníka a zasmušil se. Vzápětí se rozhodl vyklidit pozice.
"Odchádzam," pravil, "lebo ako storočný major sa nepotrebujem vybávať s takým kokotom. Terazky chcem mať klud a idem na zdravotou priechadzku!"
Prošel zarostlou zahradou, ocitl se v naprostém bezpečí. Již se neměl čeho obávat, a tak vykročil na cestu, která ho měla dovést k silnici a poté ještě dál.
Přesto se vracely myšlenky na politruka Troníka. Jeho nečekaný výskyt v těchto končinách byl pro Terazkyho těžko vysvětlitelný. Proč přišel na návštěvu? Major neměl hosty rád, ale takové, jako byl Troník, přímo nesnášel.
"To je vefa cudné," bručel nespokojeně. "Keby som mál tu pravomoc, dal by som ho zastreliť. Ale žial Bohu, takú pravomoc nemám. Soni majorom, ale nesmiem vóbec nič!"
Ukřivděné si odplivl a snažil se přijít na jiné myšlenky. Kdyby měl celou zdravotní procházku vyplnit přemýšlením o Troníkoví, vrátil by se zdeptán a zcela utrmácen.
Na štěstí zde byl někdo na koho Terazky vzpomínal často a rád. Dokonce by se dalo říci, že s láskou, která se časem měnila ve zbožňování.
Šlo o Moniku Turcovou, kvůli které byl Terazky kdysi málem přeložen do Handlové. Ač ženat, zamiloval se major do vdovy po nadporučíkovi pohraniční stráže. Ušatý důstojník zahynul při přestřelce v šumavských hvozdech a jeho žena se měla vydat ve stopách Gusty Fučíkové. Jako vdova po hrdinovi nesměla žít plytkým životem povrchní paničky. Byl jí přisouzen vznešenější úkol. Šátkovala pionýry a na besedách oslavovala svého manžela, kterého považovala za pitomce. Své vznešené a politicky prospěšné poslání však nenaplnila, protože podlehla chtíči a spustila se s majorem od pétépáků. Byl to kolosální průšvih a Terazky z něj vyšel s odřenýma ušima. Moniky se musel vzdát, a od té doby ji už nikdo nespatřil. Přesto na ni často vzpomínal a považoval ji za nejsvětlejší bod ve svém životě.
Také nyní ochotně zapomněl na Troníka a vrátil se o celá desetiletí zpět ke své životní lásce. Řešil stále tentýž problém. Uvažoval, co by se stalo, kdyby se tenkrát nenechal zastrašit. Odjela by s ním Monika do Handlové? A jak by se .vypořádal s rodinou? Patrně by musel opustit vojenskou službu á z majora by se stal opět dřevorubec. Jak by se v takovém případě Monika zachovala? Sdílela by s ním dobré i zlé? Terazky si nebyl zcela jist.
Major je přece jen major. To je skoro Pán Bůh, zvláště když je tak urostlý a zdatný jako Terazky. Ten dovedl vytlouct krčmu do posledního živáčka a na pouti v Rožmberku v zápasnické aréně přemohl samotného mistra světa ve volném stylu Kvalimandu! Terazky byl kus chlapa a ženské ho oceňovaly všude, kam přišel. Jenomže žádná z nich se nemohla srovnávat s Monikou Turcovou. Národní vdova byla krásnější a přitažlivější než kterákoli filmová hvězda. Terazky se

do ní zamiloval jako nějaký puberťák a bojoval o ni, jak jen mohl. Když dostal stranický úkol se s ní rozejít, odmítl. Teprve výhrůžky těžkého kalibru na něj zabraly. Byl důstojník a musel se podřídit.
Známost skončila, ale láska v srdci zůstala. Ačkoliv Monika zmizela z jeho obzoru, nepřestával na ni myslet. Nevěděl, kde žije, a netušil, jestli se provdala. Ani po tom nepátral. Uchovával ji ve svém srdci a říkal si: "Čo bolo, to bolo. Terazky som starý kohút, ktorý jebe iba svú vlastnú ženu. Taká hanba!"
Posléze se stal sám vdovcem, svůj repertoár poněkud rozšířil, ale stále měl pocit, že ho život o mnoho připravil. Také nyní myslel na Moniku, jak asi vypadá. Už se té krasavici pomalu blíží sedmdesátka, a kdoví jestli se na ní nepodepsaly nějaké choroby. Dost možná že i trochu ztloustla. Patrně má i vyndava-cí zuby. Čas se ani u ní jistě nezastavil.
A jakpak asi žije? Pionýry už docela určitě nešátkuje a na besedy nejezdí. Už není vdovou po hrdinovi, ale po zločinci z padesátých let. Není čím se chlubit. Je klidně možné, že Monika vůbec vdovou není. Mohla se provdat za některého papaláše, snad i za generála. Byl o ni veliký zájem a Terazky neměl žádnou šanci. Ale ani generál nedokázal nahradit ohnivého a ztepilého majora z nepomuckého zámku! Monika nemohla zapomenout. I pro ni ta láska znamenala životní zážitek. Jistě se pro Terazkyho hodně naplakala, a kdoví jestli neuroní slzu i nyní. Třeba bolestně vzdychá i ve chvíli, kdy si na noc ukládá zuby do skleničky. Není přece možné, aby taková vášeň beze zbytku vyprchala!
"Mál som vďa bab," vzpomínal major, "ale iba jednu opravdovú mačku! Celu penziu bych dal na mentálno postižené, kebych jú mohol ješče raz v živote spatřit!"
Oči mu vlhly něhou a klouby v těle vilně vrzaly. Nic nenasvědčovalo tomu, že by jeho sen mohl být naplněn.
Ale stal se zázrak. Terazky sebou cuknul jako autobus, kterému hrozí náraz do kamionu. Zalapal po dechu a povážlivě zahrozil infarkt kombinovaný s náhlou mozkovou příhodou. V hrudi mu zachrastilo a v nose zahvízdalo, jako by vlak vjížděl do tunelu. Nohy se podlomily a ruce zašermovaly, aniž to dávalo smysl. "Moniko!" vyrazil ze sebe konečně. "Jsi to ty, lebo anjel nebeský!"
O anděla rozhodně nešlo. Před Terazkym stála švarná babka, která zjevně dosud pečovala o svůj přitažlivý vzhled. Také ona okamžitě poznala Terazkyho. To ostatně nebyl žádný div, protože dvoumetrových majorů není na světě nadbytek. Samozřejmě začala vzrušeně dýchat a snad se i chystala omdlít. K tomu naštěstí nedošlo, protože právě stála u veliké louže.
"Moniko!" vykřikl Terazky přeskakujícím hlasem. "Boha jeho, jsi to ty?"
"Jsem, Andreji!" zaječela Monika. "A o tobě mi namluvili, že jsi zemřel hanbou, když seš o sobě dočetl ty hrozné věci v knížkách! Uvěřila jsem tomu, a jedině proto jsem se stala ženou generála Mandela!
"Tys vydatá, láska moja?" žasl major, "a za takého zkurvysyna?"
"Udělala jsem chybu," přiznala se. "Mandel naléhal, sliboval i vyhrožoval. Odolávala jsem, ale když mě ujistil o tvé smrti, úplně jsem se zhroutila. Pozbyla jsem sílu k odporu a podvolila se nátlaku. Svatební cestu jsme strávili na Kubě, tam nás přijal sám Fidel Castro. Moc mi tě připomínal, Andreji. Je také vysoký, urostlý a kdyby nebylo Mandela, který mě hlídal, asi bych se neubránila. Měl takový jiskrný pohled."
"Castro je kokot," rozhodl Terazky, "ale Mandel ešte vetší. Kolko má rokov?"
"Osmdesát čtyři," řekla Monika, "už je úplně k ničemu. Loni ho operovali na prostatu. A kolik je tobě, Andreji?"
"Osemdesiať," lhal Terazky, "ale som v dobrej kondici. Esce bych mohol velet' odlúčenému práporu."
"Cožpak prapor," ušklíbla se, "ale co mužná síla? Dovedl bys uspokojit náročnou ženu?"
"Ako kedysi," děl pevně major. "Som stále dobrý kohút. A keď tak na teba pozerám…"
"Tady ne, Andreji!" ulekla se. "Vím, jaký jsi divoch, ale musíme mít úroveň."
"To hej," připustil Terazky, "ale keď smě sa tak pěkné sešli, je třeba to oslavit'. Já fa, Monika, stále lúbim, a som vdovcom. A ty móžeš dať zasratého generála do domova dóchodcov."
"To právě nejde, Andreji," zavrtěla smutně hlavou. "Mandelovu vilu obývá také generálův syn s manželkou a dvěma dětmi. Zbavit se dědka bych dovedla, ale moc by mi to nepomohlo. Jeho rodina by mi nadále komplikovala život."
Terazky chvíli přemítal.
"Nu co," mávl posléze rukou. "Čo bolo, to bolo. Terazky sa všetko změní. Necháš generála generálom a prisťahuješ sa ku mne. Aj já žijem vo vile. Přežijeme spolu krásné dni aj noci."
"To jako myslíš na hromádce?" zapýřila se Monika, "a nebudou nás lidi pomlouvat?"
"Budu," ujistil ji major, "a snaď i do knihy to napíšu. Ale taký je život. Keď sa lúbime, nikto nám v tom nezabrání."
Vypadal báječně a Monika to oceňovala. Ani mu nevyčetla, že tak rozhodný měl být v raně středním věku. Tehdy ji opustil, což ji málem připravilo o rozum. Přijít o tak skvělého milence není pro temperamentní ženu maličkost,
"Andreji," zašeptala nyní znovu okouzlena, "půjdu s tebou, kamkoli si budeš přát!"

KAPITOLA 37
ZA VŠÍM HLEDEJ ŽENU

Učitel Anpoš přijel do Prahy celý potlučený. Ani cikán, který se dostal do sporu se skupinou obzvláště podnapilých skinů, nemohl vypadat hůře. Zejména pravé oko mu hrálo všemi barvami a z jindy krásně odstávajícího boltce zbylo pouhopouhé torzo.
"S takovou mírou hněvu a nenávisti jsem se dosud nesetkal," naříkal, ba přímo plakal, "a zejména ne u ženy. Její agresivita byla srovnatelná se zemětřesením osmého stupně Richterovy stupnice. Dost možná že šplhala až k devítce! A proč, přátelé? Protože se chci důstojně a podle všeobecně platných pravidel rozvést. Ona to nemíní připustit! Prý mě raději zabije, a pokusila se o to pomocí sekáčku na maso. Prý mě nepřenechá nějaké cizí rajdě, se kterou si to vyřídí rovněž! Je to otřesné, ale dopustila se ještě mnohem horší věci. Představte si, že mi ta saň vylila do kanálu veškerou

kombuchu. Zbytek houby rozdupala a nádoby rozmlátila na padrť! To snad už je zločin! Udělala ze mne mrzáka, a ještě mi znemožnila provozovat léčitelství. Horoskopy, připravené pro klienty, mi naházela do kamen.
A proč, přátelé? Jedině proto, že jsem se pokusil být konečně šťasten Cožpak na to nemám právo?"
"Nemáš, Anpoši!" mínil Hamáček, "protože každej na tomhle světě je stvořenej k něčemu jinými. Ty ses narodil proč? Ty ses narodil proto, abys v jednom kuse dostával do držky. Takovej je tvůj úděl, a toho se nezbavíš! Z toho se nevyvlíkneš! Kdo se svýmu údělu vzepře, ten se se zlou potáže."
"To je pravda, Anpoši," přikývl Vata. "Jednou seš malej, ušlápnutej kantor, tak ze sebe nedělej hogo fógo! U nás kantoři odjakživa šlapali v kostele měchy a sbírali léčivé byliny. Kantor, kterej si vyskakuje, je moc podezřelej!"
"Já si nevyskakuju," odmítl jeho názor učitel, "ale chci se v rámci platných zákonů rozvést. Proč mi v tom ta ženská brání? Nejenže mě nemiluje, ale přímo mě nenávidí. Považuje mě za odpad lidstva. Omezuje mě na každém kroku. Tak proč se mě jednoduše nezbaví. Kefalíne, dovedeš to pochopit?"
"Samozřejmě," přikývl Kefalín. "Prostě jí najednou došlo to, co by jiná žena poznala na první pohled. Uvědomila si, že jsi výjimečná osobnost, jakou už nikdy neseżene."
"Mýlíš se!" přerušil ho Anpoš. "To by mi neříkala učitelský rapi a neházela mé literární výtvory do kamen. Nedávno jsem napsal báseň Moravo ty krásná a ona ji četla huhňavé sousedce Pazderové, aby viděla, jakého má doma blbce!"
"Taky seš blbec!" utěšil ho Hamáček, "ale to nehraje žádnou roli. My jsme kdysi měli úplně blbýho psa, slyšícího na jméno Punťa. Všichni se po něm pošklebovali a nadávali mu. Teta každej den slibovala, že se zastaví u pohodnýho, aby Punťu utratil. A pak se stalo, že ten blbej pes vběhnul pod náklaďák, takže z Punti bylo co? Takže z Punti byla placka bez sebemenší známky života. A tehdy se názor rodiny změnil. Celá rodina brečela a všichni vzpomínali, jaký byl ten Punťa chytrý, inteligentní zvíře! Z toho si, Anpoši, vezmi poučení!"
"To nelze!" zavrtěl hlavou učitel, "a tvé názory jsou scestné. Vždycky seš vyznačoval povrchními úsudky, a toho seš nezbavil. Jenže já na takové řečičky nebudu brát ohled a zařídím si život podle svého. Z domova uteču třeba v trenýrkách a nastěhuji se k Maryšce. Ostatně mohu používat šatník jejího bývalého manžela."
"Jen aby tě v noci nestrašil!" varoval ho Vata. "To se přihodilo šafáři Kopalovi, kterej si vzal vdovu po hrobníku Holečkovi. Taky nosil jeho hadry, a dokonce v nich chodil do kostela. To se Holečkovi nelíbilo a o půlnoci obcházel šafářovu chalupu. Tloukl lopatou do dveří a chraptivým hlasem prozpěvoval bezbožný písně. Nakonec Kopal prodal všechny hrobníkovy svršky židovi a pořídil si vlastní obstojnej mundúr."
"Takových konců se neobávám," řekl Anpoš, Jelikož jsem honěný v okultních vědách a s duchy vycházím poměrně dobře. Ale v každém případě se šťastně ożením a s Maryškou si otevřeme léčitelskou firmu."
Anpošovi nadšeně svítily oči a zdálo se, že o Maryšce bude vykládat hodně dlouho. Nebylo mu to však dopřáno. Zamezila mu v tom další návštěva, která od Kefalína očekávala pomoc. Pomenší Anpoš byl zcela zastíněn a zatlačen do pozadí dlouhonohou mladou ženou, jejíž vzrušení bylo na hranici únosnosti. Šlo o Terazkyho vnučku Petru Koudelovou.
"Musíte mi pomoct!" naříkala plačtivým hlasem. Stala se strašlivá věc! Dědeček se pomátl na rozumu."
To nebylo nic překvapujícího, nicméně se všichni zatvářili jako při zemětřesení v Polabí. Anpoš dokonce vykvikl, jak se na vstřícného učitele slušelo.
"A jak se to stalo?" zeptal se Kefalín. "Zřejmě si vzal příliš do hlavy ty stě narozeniny. Z toho se může zase dostat!"
"Nejde o narozeniny," odmítla jeho domněnku Petra. "Protože už mu není sto roků, ale pouhých osmdesát. Možná že si ještě nějaký ten rok ubere. Pochoduje po domě jako na cvičáku a tvrdí, že začíná nový život. Navíc si přivedl domů nějakou ochechuli, na kterou kouká jako na svatý obrázek. Vypadá to, že s tou ordinérní brécou hodlá strávit zbytek života." "Terazky má ženskou?" žasl Kefalín, "a chce šijí vzít?" "To nemůže," děla vnučka, "protože je to generálská flundra, jejíž manžel dosud nezaklepal bačkorama. Dědeček s ní chce žít na hromádce, a už kvůli tomu proti vůli rodiny obsadil bývalý babiččin pokoj. Ta ostuda! Babička se musí obracet v hrobě, protože si takovou potupu nezasloužila! Bude se na její posteli válet s vdanou ženskou, přestože její generál bolestně chrochtá a vyřvává její jméno. To máme od jeho syna, který u nás už dvakrát byl a tu dorotu srdceryvně přemlouval k návratu."
"Ale nepřemluvil," uhodl Kefalín, "protože láska je mocná čarodějka a kvete v každém věku. Tady by nepomohl ani doktor Plzák s doktorem Uzlem dohromady. Proto nechápu, že jste se obrátila právě na nás!"
"Protože jsem zoufalá," vysvětlila mu Petra, "a nic jiného mě nenapadlo. Matka si chce stěžovat na Ministerstvu obrany a tatínek se pokoušel o demonstrativní sebevraždu. Zkoušíme všecko, co nás napadne. Právě tak Mandelovi!"
"Mandelovi?" ožil poručík Hamáček. "S generálem Mandelem jsme kdysi přicházeli často do styku. Na Terazkyho řval jako pohunek. A poslouchejte, madam: Nejmenuje se ta ženská, na kterou si tady stěžujete, Monika?"
"Jmenuje," řekla zaraženě Petra, "ale vypadá spíš na Mařenu."
"Terazkyho životní láska!" jásal Hamáček, "která otřásla celým Nepomukem! Andrej a Monika, vdova po hrdinovi. To by si zasloužilo co? To si zasloužilo literární zpracování! Z toho měl bejt román, kterej by se navíc zfilmoval!"
"Lžete!" vypískla Petra. "Dědečkova životní láska nebyla žádná Monika, ale babička, která se jmenovala Paraska a pocházela z Mukačeva. Dědeček kvůli ní potloukl spoustu Rusínů."
Ale Hamáček věděl své a osvěžoval paměť i ostatním. Do dávné historie se nepouštěl a potlučené Rusíny nechával na pokoji. Zato plasticky pohovořil o Monice Turcové a její agitátorské úloze na krajské úrovni.
"Byla jak cudná panna," vzpomínal, "který se bolševici klaněli jako nějaký světici. Šátkovala pionýry a vzpomínala na svýho statečnýho manžela. Generál Mandel byl do ní zamilova-nej, ale nic si nedovolil, dokud ji nezbouchnul kdo? Dokud ji nezbouchnul Terazky!"
"Dědeček nikoho nezbouchnul!" protestovala Petra. "Ten takového činu ani nebyl schopen!"
Samozřejmě nikoho nepřesvědčila. Na dávný příběh, který otřásl Nepomukem i širokým okolím, si vzpomněli i ostatní. Ba i Vata, který se těmito věcmi nezabýval, neboť ho soužilo vlastní rozkulačení včetně nepříznivých vyhlídek.

Petra se zlobila stále více. Zdálo se jí, že nenašla ani špetku pochopení. Její rodina se očividnému zlu musí postavit sama. A taky se postaví!
"Dědečkovy narozeniny s konečnou platností odvolávám," řekla, "a vás nechci do konce života vidět! Jste sklerotičtí pomlouvači, se kterými se nebudu zahazovat!"
Bouchla dveřmi a odešla. Nikoho tím příliš nezarmoutila, ale nadhozené téma nebylo možné jen tak zakopnout pod stůl.
"Je to smutný," pravil Vata, "když stoletej člověk musí takhle bojovat o svý místo na slunci!"
"Není stoletej," upozornil ho Hamáček, "a už se za něj ani nevydává. Ale smutný to je."
Také Anpoš s tímto názorem souhlasil.
"Jenže smutné je na světě téměř všecko," vzdychl, "a já bych o tom mohl psát celé romány."
"Tvý romány by nikdo nevydal," houkl Vata, "a kdyby vydal, tak by je nikdo nečetl! Na psaní je tady Kefalín, a to je taky pěknej blbec."
Což byl úplný konec diskuse.

KAPITOLA 38
LÁSKA MÍŘÍ KE HVĚZDÁM

Terazky s Monikou tvrdě bojovali o každou píď modřanské vily. Obsadili podkroví a odmítali ustoupit. Rodina se proti nim spojila a připravovala se ke zteči. Mezitím alespoň nadávala, čímž nahrazovala válečné chorály. Monika se snažila chovat jako dáma, ale občas se neudržela a spílala rovněž.
Pouze Terazky se choval důstojně. Chodil rovný jako pravítko, blýskal očima a šeptal: "Tento dóm raz zapálim. Budě to škoda, ale němóžem nič iného robiť!" Myslel to smrtelně vážně a pouze nutnost někde bydlet mu v tom bránila.
Občas přicházel podnikatel Mandel mladší a pokoušel se přimět Moniku k návratu: "O tebe mi nejde, čarodějnice nemytá!" hřímal na schodech, "ale chorý otec tě chce mít u svého smrtelného lože. Řve jako kráva a nikdo kvůli němu nemůže spát! Jako bychom za to mohli, že se oženil s kurvou!"
Pochopitelně ani on nepochodil, a Monika mu nepopřála sluchu.
"Andreji," vzlykala ukřivděné, "proč musím tak trpět? Proč mě všichni tak zraňují?"
"Nákopem jim do řiti," a navrhl Terazky, "a zapálím dóm. Budě horieť ako fagula!"
Ale neučinil to, neboť již nebyl tím mužem činu jako za starých časů.
"Jdi s tou děvkou generálskou do domova důchodců," křičela na něj jeho vlastní dcera, "ale napřed se zastav na hřbitově u maminčina hrobu a odpros ji, že jsi takový prasák!"
Terazky to nechápal. Vždycky býval prasák, a nikdy to nikomu nevadilo. Pokud ano, nebyl z toho žádný malér. Na majora v plné síle si nikdo netroufl. Teprve na starce si všichni dovolují. Ale přepočítají se! Terazky se nikdy nepodvolí rodinnému nátlaku a nevzdá se své znovu nalezené lásky, o které se mu tak často zdávalo. Monika zůstane po jeho boku a generál Mandel ji vícekrát nespatří, i kdyby na smrtelné posteli vyváděl sebevíc!
Pak ale došlo k zajímavému obratu. Terazky s Monikou si vyšli na procházku k řece. Drželi se za ruce jako zamilovaní studenti a šeptali si láskyplná slova. Třebaže měli oči toliko jeden pro druhého, neušlo Terazkymu, že na něho kdosi mává. Poznal ho a otřásl se nevolí. Byl to politruk Troník.
"Láska moja," vyrazil ze sebe major. "Terazky sa nečuduj, keď hodím chlapa do rieky!" Ale neučinil to. Jen se zamračil, když Troník přihopsal až k nim, přátelsky pozdravil a dokonce políbil paní generálové ruku. Bylo patrné, že společensky povyrostl, ale Terazkyho to nijak nenadchlo. Naopak začal po bývalém podřízeném nevraživě loupat očima, což obvykle znamenalo brzký výbuch. Troník to zřejmě včas zaznamenal, a proto se uctivě poptal na majorově zdraví.
"Od kedy vás zaujímá moje zdravic, Troník?" podivil se Terazky, "pokial viem, nie je to váš obor."
"Jak se to vezme," odvětil politruk, "v mém nynějším poslání mě zajímá, v jakém stavu se nacházejí klienti, kteří se rozhodli cestovat do vesmíru."
"Do akého vesmira?" žasl major, "co to je za nezmysel?" "Rozhodně to nesmysl není," odmítl jeho odsudek Troník. "Je to vážný záměr, který bude ve velice krátké době uskutečněn. Naši přátelé, mimozemšťané, se kterými jsme v neustálém styku, nám podají pomocnou ruku. Zeměkouli hrozí zkáza, a proto lidstvo nebo alespoň jeho značná část bude přesunuto v kosmických korábech na jiné planety. To není fantazie, vážení přátelé, nýbrž realita, která je již za dveřmi.
"Vy stě pil, Troník!" vybuchl Terazky. "Sté ožratý ako zepelín!"
Ale Monika Mendelová ho zarazila.
"Počkej, Andreji," vzala ho za ruku, "třeba na tom něco je. Sama jsem o těch vesmírčanech četla, a generál jednoho z nich viděl na veřejném záchodku v Olomouci."
To se Terazkymu moc nezdálo. Rozhodně neměl důvěru v Mandelovo svědectví. Dokonce pochyboval, že generál na nějakém veřejném záchodku byl.
"Vesmírčanů jsou mezi námi tisíce," tvrdil Troník, "a všichni nám chtějí pomoci. Jsou solidární s našimi problémy. Samozřejmě nejsou běžně poznatelní a kontaktují pouze vybrané osoby."
"To zní docela věrohodně, Andreji," řekla Monika, "a vy o tom, pane Troníku, víte něco bližšího?"
"Pochopitelně," vydechl Troník. "Věnuji se přesunu lidstva do vesmíru již delší dobu. Zajišťuji odlet kosmické velelodi Ruru n ajeden z měsíců Jupitera, kde jsou velice podobné podmínky k životu jako u nás na Zemi. Také rostlinstvo připomíná to naše."
"Tiež stromy?" zeptal se Terazky. "A je možno ich pílit'?"
"Jistě, pane majore," přikývl politruk, "jsou tam obrovské lesy s kvalitními dřevinami. Hotový ráj pro zdatné

dřevorubce."
"Naozaj?" podivil se Terazky, "a ako to tak dobre viete? Vy stě tam bol?"
"Mám velice podrobné informace," svěřoval se Troník, "a mohl bych vás tam provést třeba poslepu. Vím do čeho jdu a právě tak i moji klienti, na jejichž spokojenosti mi nejvíc záleží."
"A kdo jsou vaši klienti?" zeptala se Monika, "v jakých kruzích děláte nábor?"
"O náboru se nedá mluvit," usmál se Troník, "protože lidé se k nám jen hrnou. Zejména pak intelektuální špičky, které zaráží klesající úroveň kultury na zeměkouli. Každý, kdo s námi odletí, si polepší, a to po všech stránkách."
"A co bydlení?" zajímalo Moniku. "Je tam dost bytů?"
"To je to nejmenší!" řekl Troník, "zejména výstavba rodinných domků je na vysoké úrovni. Lidé, kteří se až dosud tísnili v nevyhovujících podmínkách, budou mile překvapeni."
"Počujte, Troník," zavrčel Terazky, "nie je to voľajaká habaďúra?"
Ale Troník to se vší rozhodností popřel. Znovu začal zaníceně vykládat, jaké štěstí čeká lidstvo na měsíci Jupitera.
"Důležité je i to," šeptal vzrušeně, že se tam prakticky nestárne! Každý se tam cítí velice dobře a menší neduhy léčí naši přátelé vesmírčané na úrovni kosmické vědy, s níž se ta naše vůbec nemůže srovnávat. Já se už na ten život opravdu těším."
"Co tomu říkáš, Andreji?" zatahala Monika majora za rukáv. "Neměli bychom se o ten zajímavý projekt zajímat? Všichni jsou na nás zlí, tak proč jim neuniknout třeba až do vesmíru?"
Terazky byl očividně nahlodán, ale osoba politruka Troníka pro něho nebyla dostatečnou zárukou.
"Vy stě, Troník, bol vždy veľký klamár," konstatoval, "a pod vašim dohledom som musel čítat' Otázky leninismu. Čo keď klamete i terazky?"
"Mluvím jen čistou pravdu!" pravil Troník téměř slavnostně, "a mohu vám to dokázat. Jestliže se mnou zajdete do restaurace Kouzelná flétna, ztratíte veškeré pochyby. Odvedu vás do kanceláře a seznámím vás se dvěma kontaktéry, z nichž jeden bude kapitánem vesmírného korábu. Ukážeme vám veškeré mapy a dokumenty, které vás přesvědčí. Po této návštěvě už nevznesete ani jedinou námitku!"
"Pojď, Andreji," děla Monika vroucně. "Mám takové tušení, že na nás čeká nový život! Nový a krásnější!"
"Dobré," přikývl Terazky. "Čo bolo, to bolo. Terazky budem kosmonaut!"

KONEC

s tím, že definitivně posledním - a to desátým dílem románového seriálu o osudech černých baronů - bude memoárová kniha Miloslav Švandrlík o sobě aneb Černý baron od Botiče…